GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPT LIBRARY
INDEXING FOR TELUGU MANUSCRIPT

Sl. No.	Particulars	Details
1	Language	TELUGU
2	Material	Paper Mss.
3	Bundle Number	TEL B 0106
4	Work Number	D 0312. VOL.II
5	Page No (From... To)	1 to 166
6	Name of the Work	VISNU PURANAMU
7	Subject	ITHIHASAM

B. 106
D. 3/2
Vol. II

11-11-37

D No 312

B.106

This poem was written in Telugu by

[?1.226]

Throughout, Maitreya asks the questions & Parasara replies – he was father of Vyása

The regular course of Sanscrit study ordained by the learned is,

First the easy books that require no scholia such as the Puranas & Bhagavata. Then

The Kavya
1. Raghu Vamsham.
2 Cumára Sambhavam } by Calidása closes with Parvati's wedding – seeming incomplete, as it stops before the birth of Cumara
3 Megha Duta
4 Kirát arjuniya, of Bharavi, entitled Ghantápa
5 Magham.
6 Naishadha – These six are the Maha Cavya

Then, or with them the Champu compositi

The Vishnu Purana in Telugu

Transcribed from a manuscript in the Telugu Library of the Madras College. A comparison with other mss. is absolutely necessary: but I have perused the whole and obtained the corrections of three learned pundits. Few passages now remain in doubt.

This book is written in a very beautiful Telugu style – and many parts are worth selecting for the use of learners.

I had this copy made at the rate of two hundred verses for a rupee – but when the cost of stationery, binding, the salary of a correcting pundit, and other charges are considered, the cost proves at least double that sum. To all which was added my own labour –

This purana consists of 3217 verses – and the cost has been (if thus calculated) only about 32 Rs!

అ... అనగా
చ. అనగా ...గము...

Ilias

इलियस्--

Μηνιν αειδε θεα κ.τ.λ.

పెలియస స్సుత శ్రమాన్ అఖిల్లీస స్సమాహితః
కిమర్థం కిప్తవాన్ పూర్వం అఖాయూన్ మానవాన్ బహుషా
సర్వే జీవం తత్సంగ్రామే మృతిం ప్రాప్య ధిబుర్థ్యయాః
ఏతాని యము శ్వధ్వాత్రాన్ గోమాయు శ్వానపక్షిణాం
జీవం తు భక్ష్యాణ్యాస మైరోకం తు చరసాతలం
ఇత్యేవమే తర్ మే సర్వం బ్రూహి ... దేవి విశేషతః

[illegible]

శుభమస్తు
అవిఘ్నమస్తు
శ్రీరామానేకలశ్యా —
శ్రీశారదాంబాయైనమః -
విష్ణుపురాణము —

౩ అఖిలవేదయుపరంపరాభివృద్ధిగాయొనర్పంబూనిన బ్రహ్మాండ-
పురాణంబందు పరాశరసంభాషితయైన శ్రీవిష్ణుపురాణంబున
కుం ప్రారంభంబెట్లొదనినా

౪ × శ్రీశవంబునదపస్సావహాథర్వ మునశ్లేని
రాక్షసప్రళయసత్రంబుచేసి
నిజకోపదావాగ్నినిశ్శేషముగజేసి
పర్వతాపులపైబారశ్లైతె
అంబుజాసనపుత్రుడగుపులస్త్యబ్రహ్మ
బ్రహ్మచే తదివ్యజ్ఞానసిద్ధివడసి
వైక్రియుక్ర సన్నుత పంకజాక్ష
పాదపద్మంబులందునేపొదుకొలిపె
చారుతరమూర్తిమునిలోకచక్రవర్తి
రమ్యతేజోధరుండుపరాశరుండు-

౫ అమ్మహానుభావుండాచార్యుండుగా మైత్రేయుండను ముని
కుమారుండతనివల్లన వేదవేదాంగంబులు ననేక ధర్మశాస్త్రం-
బులనభ్యసించికృతకృత్యుండై అనేకకాలంబుశుశ్రూషచేయు
చున్నసమయంబున నొక్కనాడుప్రాతఃకాలోచితకృత్యంబు

Began reading 14 Jan 1826-

వేదశాస్త్రపురాణవిద్యలుతమతల్లి
యొదరంబులోనవచ్చుండెనేమొ

A పరాశరుడు ... యితడు శక్తిపుత్రుడు

ప్రాతః కాలం

లు దీర్ఘసుజ్ఞానసంతత్వైయున్నయాచార్యసకలసమస్తరింబులబహు
విధంబులస్మృతియుంచియున్నయది
శ్లో మునినాథనీప్రసాదం
బునసాంగములైనవేదములుశాస్త్రములు
ష్ఠనమునసేచేతినేస
జ్ఞనకంబైమనసుసుప్రసన్నతనొందె
తే యుంక సొక్కలు యుడుగంగనిచ్చుబుల్లె
నాకునీకంట్టినుత్తమశ్లోకులారులు
తేరుగావున నడుగంగతేనుతనిన
నుత్తరంబులు,నాకునీ,మోపరురులు.
సీ నీవెల్లుమూలమైయెల్లలోకంబులు
వర్తిల్లునేవెల్లువాసవాది
సురలకునొడయుడైశోభిల్లునేవెల్లు
చేతభక్తులకెల్లసిద్ధిబొందు
నేవెల్లుసచరాచరావలియుండుండు
నేవెల్లుసకలయోగీంద్రవినుతుడు
డేవెల్లువేదంబులెల్లనుధానయ్యె
కనుపట్టునేవెల్లుకథలువిన్న
తే నిహపరోన్నతసౌఖ్యంబులెల్లనాకు
గలుగునేవెల్లువిజ్ఞానకారణంబు
భవనరక్షణకేవెల్లుపుట్టునడగు
నట్టివేలుపుమహిమనాకానతిమ్ము
వ మరియుపృథివ్యాదిభూతప్రమాణంబులుసుబ్రహ్మాండోత్ప
త్తియునుదేవదానవగరుడగంధర్వసిద్ధవిద్యాధరాదినానా
విధభూతసంఖ్యవంశంబులును సప్తసాగరవిస్తారంబులును

స్వభావసిద్ధము సుఖంగ వర్ణున్న వారై
పరాశరుండు ఆచార్యుడైన మైత్రేయుడు తెలిపె.
వు మహేశ్వర్గా! నీ యనుగ్రహము వల్ల అంగ్గా వేదా
కులైన వేదాలు శాస్త్రాలు స్వభావానే చదువుకొన్నాను
గ్రన్థకర్తనామునసు స్మరించి పనులను చేశాను మై
త్తీర్ణను పొందెను నెచ్చితి కొన్నాను

తేను.

ఈ+జ పరు = వారు యఖ్యగలవారు కారు

ఇతరులు

యదిగాక భూమి మొదలైన భూతాళ నిర్ణయము ను
బ్రహ్మాండము యొక్క యుత్పత్తి గూర్చి చెప్పండి దేవుల
దనువంశస్థుల యొక్క గరుడ యొక్క గంధర్వుల యొక్క
సిద్ధుల యొక్క విద్యాధరులు మొదలైన నానాజాతుల భూతము.

సప్తద్వీపప్రకారంబులును సప్తకులాచలసంస్థానంబులును సప్త
స్వప్రముఖ్యనిఖిలగ్రహతారకాసంచారంబులును దేవతాదిచ
తుర్విధభూతనిర్మాణంబులును చతుర్దశమన్వంతరప్రభావం
బులును చతుర్యుగప్రమాణంబులును కల్పవికల్పవిభాగం-
బులును నల్పాంతస్వరూపంబును యుగధర్మంబులును దేవ
రుషివర్తనంబులును రాజవంశానుకీర్తనంబును వేదశాఖాప్ర
మాణంబులును బ్రాహ్మణాదివర్ణధర్మంబులును బ్రహ్మచర్యా
దిచతురాశ్రమక్రమంబులును మొదలుగా నఖిలంబును విన
వలతు నా నతియుక్తమ్మని యుతికిన పరాశరుండు పరమానందకం
దళితహృదయుండై యిట్లనియె

౧౦ నను నీవడిగిన యర్థము
విను పింపగదగిన యుక్తి వివేకము నాకున్
బనుపడి యున్నది పూర్వం
బున నది వలపింప నెరుక బాల మెను నీచేన్.

౧౧ విను పుత్రయమది యన్నిశైవకథా వృత్తాంతమంబోరుపా
సనపుత్త్యంతగు పులస్త్య బ్రహ్మ యొతెంచి మ
న్ననతపారగ సన్నగస్లైని పురాణశ్లోకింగర్తవై
వనినాకున్ వరమిచ్చె పొయ బ్రహ్మ దయాపారమే పారగన్

౧౨ అదిగారణంబుగా
నందవేబురాణా ప్రవీణుయోగ్యతనీవె
య్విదిగోరి సన్నినడిగితి
వదినే నుర్జెప్పువాడనా వృత్తాంతంబున్ [illegible]

[illegible] ల యొక్క సంభవమును చెప్పంతి యేడుస్సముద్రాల

[illegible]

పరాశర ప్రాణసంధసందళిత

[illegible]

౧౩ నీవు విను పౌత్రుండు నా బాల్యమందు నతిచిననతల వృత్తాంతము విను యుదకమందు పుట్టిన తామరమీద యూపసనముగల బ్రహ్మపుత్త్రుడైన పులస్త్య బ్రహ్మ వచ్చి సంపూర్ణయను గ్రహముతో చూచి పురాణములు వరసకును నీవె కర్త వున్నావన నా ప్రార్థన యిచ్చించి పోయినాడు

[illegible]

అనిశక్తితనయునకుమైత్రేయుండిట్లనియె [A]

౧౩ వ. *Maitreya speaks* మునివర వినుపింపుమున [B] — B అల్లనే

ల్లనవిష్ణకివచ్చినాపులస్త్యుడునీకె

మునిమిత్రముసవరమ

చ్చెననర్ధ వాసిష్ఠసూతిచెప్పినతనితోడ్ [C] — C అర్థ, అ| పరాశరు

Parasura replies

౧౪ సి. మున్నువిశ్వామిత్రమునినాయకుండు

మాతాతవశిష్ఠుతోజాతవైర

మానసుండైపూనిమాపినతండ్రుల [D]

చంపించెక్రూరరాక్షసులచేత

మాతండ్రిశక్తియు *Vasisht* మ్మానిపుత్త్రులతోడ [E] — E అ, వశిష్ఠునికొమారుడు

మృతిచెందెనాడుజన్మింపనేను

నిండుగర్భంబుతోనుండినమాతల్లి

యుదరంబులోననేయుంటినేను [F] — F కడుపు

౧౫ తే. వేదశాస్త్రపురాణాదివిద్యలెల్ల

నభ్యసించితిమరికొన్నియబ్దములకు [G] — G యేండ్లకు

జననమందితిపొనిష్ఠ జరుపుచుండ, [K]

నంబుధ్యస్సంతినాపాలికరుగుదెంచి

౧౬ సి. K *cohorn* ఉగ్రమామాతలోబాతమునయుగ,తండ్రినకారణాంబయత

క్రూరనిశాచరప్రతతులు *compute* నరగించుటచెప్పినిగ్రహా

నుగ్రహశక్తిగల్గినఘనుండవునీవుజనించిరాక్షసా

దగ్రబలంబుమాన్పవిదగ్ధాయమునిపవైకనేకన్యంగులల్

A అ, శక్తికొమారుడైన పరాశరుడు

అ. విశ్వామిత్రునికి మా తాతకును విరోధముండెను - గనక వశిష్ఠుని యొక్క ౧౦౦ కొమారులను చంపించెను.

This line cannot be corrected without consulting other copies

K తానునసురులోకల్పించవచ్చెటట్లుగా, నా తల్లినాతో చెప్పి

ందిగదా, నీ తండ్రిని విశ్వామిత్రుంగారు మిక్కిలి పుత్త్రులయ్యి

రాక్షసులచేత పోవల చంపించినది | నీవు చంపేవాడవే నీవు

మ్మకాపాడవాడవై పుట్టి, రాక్షసుల యొక్క అధికమైన

! బలంబును మాన్పించకపోయినా వృద్ధిపొందను

వారిపుట్టుక ... యిట్లాపలికి అనేకమాటలు చెప్పెను

౧౬ శేమనుచు నదే ప్రకోపము వహించితి కులాగ తచ్ఛాంత మంతయున్
ఫాని రక్షోద్ధర్తృ జంబుల గుమారణామంత్ర ములుల్ జగం

aha! yāgam

ఘులా

refining ninada= dhvani

ప్రకీనదంబులం బ్రయుము నందగ రాక్షస లోక సత్రమున్

chéstini Bho!= Shabash

బూని యొనర్చితిం సురలు ఘోరని వర్తన శేయులు చెందగన్

౧౭ అమ్మ వా ప్రశయుంబగు సత్రంబున నైన్రక శతస వా (స)
సంఖ్యలం గలరాక్షసులు నస్త్రభూతరంబు లైరప్పుడు

౧౮ మారణా ప్రోమకృత్య ములు (మ)ందక నిల్పిన దైత్యకోట్ల
వర్గమున్

all at once samipam

ఘోరుఁన మల్పితా ము వ్రాయుని పొంతకు బెల్లా యున మ-
స్త్రరించి పోయెనా

terrible Rasshas inasyam

దారుణాప్తైన కోపము సుధానవనాశము చెప్పిసత్య్
!

స్థి

anatwam

ప్రారితుగాంగ ద్వైన్యము న ఖెందు చు ప్రార్థన చేశి రత్నతోన్ ||

ఉవ్వి ధంబున ప్రార్థింంచిన పరము దయాగరిష్ఠుండైన

reassurance security

వసిష్ఠుండు రాక్షసుల కభయంబు లిచ్చెను

వర్ధనంబులైన వాక్యంబుల నాతో నిట నిరే

౨౦ యేమియిట్టి కింత కోపము వహించితివన్న వారా!

రాక్షస

Here the words of relationship dignify only affection

మరి నాకు చుకుకయిన కోపము వహించిన వారి
నా కులెంలో వచ్చిన లోపిక నిచ్చె. అహ కృష్ణా వేదమందు
ప్రత్యేక సంపేమం త్రాలవేత.

Pitamaha - Pat. Grf.

His grandf. here calls him Brother! child!
The mark of question ఏమిటికి dispenses with the questional form చేసితివా

Destoma gumpu tales

సర్వమును జంపఁగా నేకపదె రోషము చెందదె త్రిప్తి(త్రి) వైఖరాబితం

noble

శేషవాసనియ్యక తప్పనము మునీశ్వర కృత్యము గాదు జేవహిం

సాపుతులైన, వారలకు సద్గతి దక్షిణ నెఱుంగవే

క్రోధము కల్గిన చోటను

౨౧ పాపము వృత్తిఁ బ్లాపపరులకు క్రోధ

వ్యాపారంబు తలంచుదు

gōta

క్రోధము శాపంబునెలకు కుంబు నైనిలుచుఁ

mōcsha

అపవర్గము స్వర్గంబునను

yaṣa-kīrti samracshing

౨౨ తపము నసుకృతంబు యశము ధర్మము ప్రోచుఁ

greatly

విపుల క్రోధము గావున

† Voc: ...

తపసులకు సు క్రోధమింత తగునే తండ్రీ!

pōyotta

౨౩ తంత్రి జంపిన పగ దీర్చ దలంచి యుప్పు

chēsedavu

† ఏంత ప్రసేద విది నీకు నేల

avaśyamu[ga] assuredly

వారి వారి కర్మ ఫలంబు లవశ్య భోక్తృ are a source of enjoy.ᵗ

caduguta to elude, avoid,

కారణంబులు గాకెందు గడపవశమె

guiltless

౨౪ గావున బరమశాంతుండవై నిరపరాధంబుల తోఁ

Leaf 3

దైన్యంబున నున్న రాక్షసుల రక్షింపుమని యెమ్మెనే కవు

ప్రథమ... పుళ్ళు

Observe the short vowel వెంచద though preceding వ్ in the questional form వెంచదె

౬ గనక నేను అధిక శాంతం గలవాణ్ణి

రంబుల ప్రార్థింపుచున్న పితావరిష్ఠుని వచనంబు-

chittaguichi *gâlinche*

లాదరించిడుపసంహృతరక్షః సత్రుండైతియుల్లపర

péritudai

ముశాంతుండనైన నాంపావక్షైత్రధానవచోదితుండు

నం మహామునిగణాసమేతుండునై పులస్త్యబ్రహ్మ

వచ్చి మాతాతచేతన చర్తుండైనాలజంతి నిజకుల-

ప్రసూతులైన రాక్షసులయందు నవ్వాదర చిత్తుండైన

డనైయున్న నన్ను నవలోకించి మన్నించియిట్లని వేం

Pulastya speaks *obstinate* *O son of Vasisth*

౨౫ డ. నిష్ఠుర కోపము వీతచి, నిర్మల శాంతి వహించితి వ్యవ

Tuum *wish* *exceeding*

శిష్ట! భవన్నైరారద విశేషమయి విచ్చేద, నే ప్పుమిమ్ముని

shining, nobly

శ్రేష్ఠులు మెచ్చ, నంచు వికశిల్లుచు బల్కిన రవేంసు దేవతా-

స్వేష్టిత సూనుపాదములు చేరి ప్రణామము చేశ పల్కితిన్

Paras: speaks

౨౬ శా. నాచిత్తంబు నిరంతరంబును పురాణాబ్దబంధ(శ్రీ)-

పై చిత్రోక విలసిల్లుచున్నయది శ్రీపద్ధాన సంశిద్ధియున్

వాచాషాంధఋద్ధియున్ పవ్వాప్రతిభయున్ వైదగ్ధ్యమున్

శెంపుతా

నౌచిత్యంబుగ నాకు నిమ్మని పులస్త్యబ్రహ్మ(ప్రా)ర్థించి-

nauchitya (uchita) well

తిన్

24 Pulastya Bramha came to Vasishtha to beg him to cease from the Yagnya - He consented & said -

25 He consented

26 Parasara prays P. Bramh to relate him the Puranas -

నామనస్సు యెల్లప్పుడు పురాణముల కలగనే...

...పని । యొక్క విచిత్రమంచు ఏలసిల్లుచుండెటట్లు

గాం గొప్ప యతిశయమైన జ్ఞాన యొక్క సంశిద్ధి(ని)

...తస్సుకలుగుట) ఒంది గాక మాటలతొప్పను

వంశ తప్పని జ్ఞాపకము శక్తి చమత్కారము

astoca = menduga amply

నాకశ్లోరి నఖ్ల వరవు

సెర్వానం మ్మునఖిచ్చి (ప) వస్నా సరా సుందరిసె

యుసంత

శ్లొక్లంబు తాత యునైత

Pracáma = mickili *sa-daya*

(త) ప్రకామ్నౌ ము కరుణాశె శ పవి కె సదయుండై

ఆవిగారణాంబుగా సమ్మవాకే సుభాష్యలయు సం-

(గ) వాంబు సంచె శి

Parasara addresses Maithreya

౨౫ దేవ రి వాం స్పర్వార్ల్వము లుదీప ములెఘ్న నయుణ వేద

వి *arachetini pettina*
āmalaca = usiricaya

దాన్వివిష యుస్మితు యె కరతలాం ము ల కంబు లనేక

āvaḷi = pancti దృష్ణా

real పట్టు *= sthána*

(స్త్రా) వ లి స్థాం యు షాం యు స చ రాం చర స్వాంత గణా (ప్ర) వ

ర్తనం

స్త్రై విధి న్సర్వ్వి పాం ప గలనే సుఫల స్వ్వరంబు దెం

ప్పునర్

నా పృనసె యుడిని సంయుద్ధంబు లు పురాణార్

పంబుగా పృన వఖ్యా ణెం చెదా

ockhanincu = to relate

ఒఖ్యాణించుట *see 1.32. line 10*

Here the metre requires the change

A B

౨౯ విష్ణుఁడె భక్తవత్సలుఁడు విష్ణుఁడె వేదమయుండు వేల్పులన్
విష్ణుడె ప్రోవ నేర్చు ఘనుఁడు విష్ణుఁడె సర్వగుణోత్తముండు సర్వము
విష్ణుమయంబులైనడలు చువే యునుజెప్పఁగ బ్రాలనేర్చు(ర)
విష్ణుపురాణమున్ వినుము వేదసమానము తాపసోత్తమా

౩౦ వేదంబులందెల్ల వేదంబు ధర్మశా
స్త్రంబులలో పలధర్మశాస్త్ర
మాగమార్గములలో నాగమార్గంబులు జ్యో
తిషంబులలోన జ్యోతిషంబు
బహుపురాణములలో పలుపురాణంబితి
హాసంబులందితిహాసముల
నీతిశాస్త్రములలో నీతిశాస్త్రము మహా
యోగవిద్యలలోన యోగవిద్య

౩౧ కావ్యములలోన గావ్యంబు శ్రేష్ఠతరము
సకలలోకైక వంద్యంబు సకలసుజన
చిత్తరంజనకారణంబు తత్త్వమంబు

[illegible]

Observe the Comparative & Superlative Degree

[illegible]

Leaf 4

[illegible]

earth

శ్రోణి నెపాప్పరు విష్ణుపురాణమన ఘ [illegible]

31 [illegible] పరమాత్ముండైన విష్ణుని

చరితంబులుగల పురాణసంహితలో క్రో

…త్తరుడైన బ్రంహ్మాదేవుల

made — permi & Recçu

విరచించెఁ దెల్లిసద్వివేకముప్రజ్ఞ

33 అంమవారనుష్ఠావృంద ఖల మునిగణసమేతుండైన దక్షప్ర

Narbadda

జాపతికిఁ జెప్పిన తండు నర్మదాతీరంబున సంవత్సరవత్త్రే పట్టం

బున తుదపంబుశెయుచున్న పురుకుత్సుండను రాజం

న్నునకుం జెప్పిన తండు సారస్వతునకు వశ్యాంశం చెనత

solely

నిచే తవిన్నచందంబునీ కెరుంగించెద సావధానుండవై

వినుము నిలుట్లనియె

34 with vicara

అవికారుఁ జగదేకవీరు మహామాయత్తుఁ గృపాచిత్తు దా

నవసంహార్వరు మహాదూరుబరమానందుఁ జగద్వంద్యు సా

గవతాధీశు నతామరేశు మునిలోకస్తుత్యునిత్యుం రమా

ధవుని వర్ణనశాయుగల్గెను గృతార్థంబై యప్పెనాజన్మము

[illegible]

౬౯ [illegible]

Laud of Vishnu [illegible]

[illegible]

37 ఆని పరమధ్యానిన పూర్వతంబుగా భగవంతుండైన వాసుదేవున

తునభివందనంబుచేశి పులస్త్యవశిష్ఠతపాధనులందలంచి

half closed (nimilita) eyes compaca

నిమీలితలోచనుండై కాంచనకశిపునకు నతీతానాగతవర్త

మానంబులు దనకు జ్ఞానగోచరంబులుగులుయుండితివిసెం

దియుతిప్రసన్నవాదయుండును సకలజనశ్రవణానంద

వచనరచనావిశారదుండును నైలిట్లనియె

38 వినుమైత్రేయుజనంబులు

దనలోననుజగములోన వానును వశిలుం

summit

చునిమిత్తంబునజిష్ణా

యనషాల్గులువాసుదేవుడండ్రు విబుధులందుర్

Krish = Vish

39 ఆట్టి వాసుదేవుండఖిలంబు తనరూప

మై వెలుంగునీ చరాచరములు

లేక సర్వ[illegible]న్నమైతనుపట్టిదు

నప్పుడుకాల పూర్ణ్ణుడై చెలంగు

fixed

35 అమలంబచ్యుతమప్రమేయమఖిలవ్యాపి[illegible]రమాద్యంతమూ

Leaf 4½

[illegible]

He is named Vasudeva because he is in all things & all things in him

[illegible]

Is also Shiva

[illegible]

[illegible] of Vishnu

[illegible]

Epithets

[illegible]

న్నమశేషంబు సమస్తముం దనమయంబై మించు వర్తించుచున్నా
లము కాలంబున వాసుదేవునకు లీలారూపమా కాలరూ-
పము నిత్యంబు దివానిశా ప్రకృతి జ్ఞాపష్టుండము నేంద్రోత్తమా

౩౭ ఆ *Listen!* *not Vasudeva i.e.*
వినుమనాది నిధనుడును విశ్వమయుడును
నైన వాసుదేవుడనగ గాల
పురుషుడనఁ వేదములు మున్నవెనకయు
జెప్పలేదు విత్తు చెట్టునట్లు

౩౮ వ అట్టి వాసుదేవుండు కాలరూపధరుండును నిరపాయ
శీలుండును నిర్వికారాకారుండును నిరాలంబవర్తనుడు
నిష్కళంకతేజుండును నైనయతని యెందూ.

bhu = earth *nabham = akasa*
౪౦ మ దినముం రాత్రియు భూనభోంతరములుం దిశాంధకారంబులుం
sita = gala *ushnam*
ఘనశీతోష్ణములాదిగా నెకయిలయముం గా కంత్రయముం దాన
జననంబుందె ప్రధాన పూరుషుడు శశ్వద్బుద్ధి బోధాన్వవర్తన
వర్తన వృత్తిం ప్రకృతి స్వరూపము పామరం రంజిల్లి విప్రోత్తమా

౪౧ ఆ అప్రధాన పూరుషుండ్రన వాసుదేవస్య
రూపమతడు గాలరూపవ్యక్తి
moksha
సర్గకాలవేళ సంక్షోభమొనరింప

ది

13

[illegible]

Which first existed, the seed or the tree?
Vasudeva (Vishnu) or Kala Purusha (Siva).

[illegible]

of [illegible]

[illegible]

desiyam for చూస్తివా !!

నందు శబ్దముదయమయ్యెఁ జూవె

౪౨ వ. అట్టి శబ్దబ్రహ్మంబువలన నాకాశతత్త్వంబు బుట్టెనయ్యాకా
శంబునకు శబ్దంబు గుణంబయ్యె నయ్యాకాశంబునకు స్పర్శ
శంబు తన్మాత్ర గుణంబయ్యెనా స్పర్శ గుణంబువలన వా
యుతత్త్వంబు బుట్టె నవ్వాయువునకు రూపంబు తన్మాత్రగు
ణంబయ్యె రూపంబువలన వహ్నితత్త్వంబు బుట్టె నావ
హ్నికి రసంబు తన్మాత్ర గుణంబయ్యె నారస గుణంబువలన
నుదకతత్త్వంబు బుట్టె నయ్యుదకంబునకు గంధంబు తన్మా
త్ర గుణంబయ్యెనా గంధంబువలన భూమితత్త్వంబు బు
ట్టె నా భూమికి శబ్దాదులేనును తన్మాత్ర గుణంబులయ్యె
ఇవ్విధంబునా

౪౩ క. ఈ పంచభూతములుదమ
లోపల శబ్దాది గుణములు ప్రవర్తింపన్
వ్యాపించి విశ్వమయమై
చూపట్టు విష్ణుశక్తి సవె మునీంద్రా

suve for sumi !!

౪౪ వ. ఇట్టి పృథివ్యప్తేజో వాయురాకాశంబులను భూ
తపంచకంబులును శబ్ద స్పర్శ రూప రస గంధంబులను గు
ణ పంచకంబును త్వక్చక్షుశ్శ్రోత్ర జిహ్వా ఘ్రాణంబులు

[illegible]

సుబుద్ధీంద్రియపంచకంబు సువాక్పాణిపాదపాయూపస్థలు

సుకర్మేంద్రియపంచకంబును మనోబుద్ధ్యహంకారంబుల

సౌంద రాజసతామసగుణేంద్రియయుక్తంబుగా-

ప్రజాసృష్టి విస్తరిల్లె

ఈవిధమై నరస్పృశతి నేచున యున్నియునాదిభూతములు

గా వ్యసనప్రపంచమున నాసావిశదేహముద్దేహాధారిల

[illegible]

[illegible] (*marginal note:* + [illegible])

ఈ సకలభూతసర్గ [illegible]

వాని సత్త్వ్యధగిరి విష్ణుమంత యుదానై

భాసిల్లు వాసుదేవుడు

shall we read నే? I doubt it

శ్రీ సంపద మెరశియేమి చెప్పు మునీంద్రా

ఈ యాదిభూతసర్గ [illegible]

v = sampada

ఇంతయు వాసుదేవు చేతవిసోద

ప్రాయమున విస్తరిల్లెను

మీరయజ్ఞభవాండసృష్టియొంక సువిను మా

పరమాత్ముండును బంచభూతమయుడు ప్రధానపురుషాన్వయ

హరి నారాయణమూర్తి తోడను పంచ మేఘుంబైనయంబాడ్మి

నరహాద్యష్టరమల్పుతమై మెరగ తానున్న ప్రభాత్ముయుమా

[illegible]

[illegible]

Leaf 52

[illegible]

+ చూవె *for* సంవి

[illegible]

Question: What did Vishnu do next after Creation

[illegible]

Bhasillu = pracasistu = ullasillu

[illegible]

He formed the lesser parts

[illegible]

త్రిరజో వృత్తి వశాంత మానసమునకది పించె సర్గత్రయులు

bubble

౫౯ వృత్త అమలాంబు జలబుద్బుదప్రతిమమ్మైయండంబోధిలో నొక్కయం...

ekitati

డముజన్మించి తమత్రమంబున నిరూఢ్యధ్వాంత మధ్యంబునన్

outside it / astood unparalleled / water

నుమహాత్వంబున నుండె దాని వెలిన స్వీకంబులై వారివ

gāli / ācāsa

విన్నామరుద్విష్ణుపదంబులా వృతములై యేపారెగాఢంబుగన్

౬౦ క అనాలుసుభూతంబులు

equally

మానుగ నెక్కొకయియెడు వారురు బెదలవం

amare / were

లోన మరెనుభాండములో

గానంబడనారికరుషృగాయమునోతనరా ॥౯౯॥

౬౧ తే అట్టియండంబులోన మహానుభావు

డైన విష్ణుని రాజసంబవతరించి

సర్వకారణకర్తయై సంభవించె

బ్రహ్మదేవుడనా నొక్క బ్రహ్మమూర్తి

Air Meru / age musili = jara — surely చిర

౬౨ సీ ఆతనికల్పకరంబుకనకాద్రి జరాయువుధ్ధారుణీధర...

...తము గర్భవారిజలరాసులు మూర్తి విశేషమున్నత

షోన్నతియున్నైవెలుంగె మధుసూదనుడంతకుందాన కర్తయై

యూర్జితశక్తి పెంపున నజాండము దాసృజియించు పెంపుతోన్

౬౩ తే అట్టి యజాండమధ్యమున నచ్యుతు రాజసమై గర్భుడై

సృష్టి సృజించు లోకములు పూర్వపుసత్వము విష్ణురూపమై

దృష్టి నభూతరాసులకు నిమ్మియునట్టి తమంబు రుద్రుడై

ముట్టి చరాచర ప్రళయముల్ వెస జేయునవన్ కభంగులన్

ది।

f E f f

āvritamulai surrounding — ēpāre = glorious

poduvu, womb = pregnant — What?? పొదవం? piercing?

× read?

Leaf 6

ăjă-anda

Nettana, immediately — vēsā

౫౪ ఋష్యుఋషుఁ వ్యక్తప్రశ

యంత్ములనేకములుచనియెన వియల్లవిసా

దమ్ములు నారాయణునకు

నమ్మవిరమలు చెప్పనజునకైననువశమే? *possible*

అనిన మైత్రేయునకిట్లనియె

౫౬ నిర్గుణుడనిత్రిరమణున

నర్గశమున జెప్పువేదమట్టి విష్ణుంతే

సర్గస్థిత్యంతములగు

మార్గములజెందుటేమవిరామ మునీంద్రా

౫౭ అనిన పరాశరుండనియెనంబుజనాభునికిజ్జగంబుతె

ల్లనుజననస్థితిప్రళయముల్ప్రణావృత్తులచెందజేయుటల్

వినుసహజంబుగానిమరి వేరొకచందముగాదు వర్ణ్యకీర్

ఘనతరమైనయుష్ణముజగంస్థితనైజము నెందు

అదియట్ల నారాయణాభిధానంబునకు నిర్వచనంబు చెప్పెద *abhidhang = title*

౫౮ నారములు నాగ నుదకము *waters*

chārutarāyana *ayana = sanchara*

చారుతరాయనము నాగ సంచారంబా

నీరధిశయనున కిష్టము

నారాయణుండనగ దివ్యనామము గలిగెన్

౫౯ అట్టి నారాయణుండైన యాది మూర్తిన్

భూతరాసుల నెల్లను బుట్టజేయు

Im-mē i = ī pracára - vinōda = crida

Maitréya replied I will Declare Vishnu to you.

Parāsarulu

chēyutalu !! makings

Leaf 6/2 Nirvachanam - unspeakable

Explanation of "Narayana" walking the waters

† putta chegu = puttincu

తాఁబ్రజాపతిరహంబు ధాత్రి నూరు
వత్సరంబులు (years) ఖరవాంఛ పైఁ జనించు 1,728,000
౫౯ అత్యుగ్రమ్మని పరమాయువై (full age) ననూరు 1,296,000
వత్సరంబులలో మనవంటి వారి 864,000
లకుం దలంప నక్రకాలంబు బోవ
నస్త్రి కాలత్రయమ్ములు వినుము మహా చరిత 432,000
౬౦ లప్పుడు వ్యక్తమ్మయిన కాలమ్ము నిమిషములు పది
పదియేను నిమిషమ్ములు కాష్ఠ 4,320,000
కాష్ఠలు ముప్పది కళ కళలన్నియు
త్రింశమగు పంద్రెండు క్షణములొకము
హూర్తము త్రింశన్ముహూర్తంబులొకయహో
రాత్రకంబయ్యె హోరాత్రపంచ
దశకంబు పక్షంబు తద్ద్వితయంబు
మాసంబు మాసద్వితయంబు ఋతువు
౬౧ నయనమగు మూడు ఋతువులు నవియు ఉత్తరాయ
నంబును మరి దక్షిణాయనంబు
ననగ నివి రెండు వత్సరంబై దనర్చి
నదియు నహోరాత్ర మై చెల్లు నమరులకు నూ
ఱుది సౌరమానంబు బడు నివ్విధంబు నారా
౬౨ పదియేడు లక్షల పై నిరువది నిమిది

1,728,000
1,296,000
864,000
432,000

Rule for calculating the age of the gods.
This correction in metre is mine

60 A Nimisha is a breath - 15 nimishas = 1 cashta - 30 cashtas = 1 căla - 30 = 1 క్షణం - - 15 = ము
muhurta - 30 muhurtas = 1 an (astronomical) day and night - 15 days = 1 pacsham - 2 = 1 month
2 months = rituvu - 3 ruttuvus = 1 ఆయనం.
61 - two ayanams a year - (uttaras and dachaa-ayana are the two solstices intervals)
1 year is 1 day of the gods - in the Saura mana, or Solar year -
62 The years in the four Yugas - are
17,28,000
12 96,000

years

వేలువర్షంబులు మొదటియుగము

సమ్ములు పంద్రెండులక్షలమీదయెనుబది 1,728,000

యారుసహస్రంబులయిన్నిత్రేత 1,296,000

అష్టలక్షలమీదనరువదినాలుగు 864,000

వెతంజ్ఞద్వాపర వేళ జెల్లు 432,000

వెయినాల్గు లక్షలు ముప్పదిరెండ్లవే

లబ్దములకలియుగంబైదనచుర 4,320,000

౬౩ మొంకి నీనాల్గుయుగములనేకత్రదివ్య

యుగమునాజనసమ్మహా యుగముసంఖ్య

వెలయునలువదిమూరతులక్షలునిరువది

వేలుహాయనములుగల్గి విప్రముఖ్య

౬౪ యిట్టి యుగములు వేయుబోలునజత్తాము

హునికినాలుగుజాములదినముబోవ్య

నిందునమ్నాటముప్పదిరెండు కోట్ల

హాయనంబులువత్తిల్లుఁబాదినంబు

Sarasingalis = Kanti = herfriend, 12 Braisha

౬౫ అంత్తియకాలముహాని

day

కాంతనిరాత్రియునువానిష్ట(స)ములోమ

న్వంతరములుపదునాలుగు

సంత్తసమునజెల్లుచుండ సరియైయున్నోదు

౬౬ వైకృత ర్వమనుప్రశ్నది

I propose reading for rhyme ల్లయుగము

This is approved

19

Leaf 7

[illegible]

యొక్క మహాయుగము లింతయును నెలుసుద్గా
ఘ్నుకృతయుగము మనువులునింద్రులు
నక్కాలెమునందు మనువ్రలష్ణ మునేంద్రా
surcease
౬౩ మనువ్రమనువ్యవహాని మనువ్యవచ్ఛిన దాంక
నంబురాసులేక మ్మైచె లంగం
నట్టిప్రళయకాలమాదియుగప్రమా
ణోల్బకాలమయ్యెననఘచరిత
ము
౬౪ విసంపితామహుల దివసం
బున సృష్టియు రాత్రిప్రళయమును బాహుల్లన్
మునివరయిది నైమిత్తికే
anav — forever
మను కల్పంబిట్లు గాదెల్ల ననవరతంబున్
౬౭ యిట్టిదినమ్ములు ముప్పది
నెప్పున పద్మజున కొక్క నెలయట్టి నెలల్
గట్టిగ బదియును రెండగు
నట్టిసములు నూరుబ్రంహ్మకాయువసుమీ
i.e. Brahma
త్రి ఆదిమహాకల్పమ్మై వెల్గనంబుజాత
భవ్యుని ప్రథమ పరార్ధంబు పద్మకల్ప
మగును ద్వితియమ్మైపరార్ధంబు దగుపరావా
కల్ప మిప్పాటు పత్రిల్లగాలగతులా
కం కల్పాదులబరమేశ్రియ

Each age has a new race of gods

[illegible]

68 [illegible]

naimittica as a reason [illegible]

Dinammu for దినం!! Poetice

[illegible]

7½ [illegible]

The two Calpas are the Lotus Calpa and the Boar calpa

[illegible]

సత్త్వకల్పితసత్త్వయుతుండై లోకంబుల

కల్పించును నారాయణుడా

కల్పంబగు దివ్యమూర్తి నైకెంద్రిగరిమన్

అనఘుడు మైత్రేయుండ.

ల్లను కల్పాదుల బయోరువాసిన సద్రేలా

గున లోకము సృజియించుకను

వయున కాని నారాయణాత్మము సాత్త్వికుడై

అని సన తండ్రి ల్లని యొనలేక కల్పావసానంబున, నిశా

కాలనిద్రాప్రబుద్ధుండై న, బ్రహ్మాదేవుండును, పరమ

సాత్త్వికుండును, నారాయణధ్యానసమాధానపరాన

సుండును నై పరమశూన్యంబైన లోకంబాలోకించి

matsya Kurma

తుల్లించుచు మత్స్యకూర్మావతారంబులు దండంబున

Varaha

మహావరాహరూపంబు ధరియించి యగాధంబై

న పాథోనిధానంబు నమునించి నవసుంధర నుద్ధరిం

ప్పందలంచి యంమహార్ణవంబు ప్రవేశించె.

grunting rounds

ఘూర్ఘురారావ ఘర్ఘరరవంబుల్ నింగిముంగార ప్ర

లాదపాదహత శక్తియుక్తిన పవిలంధారుణీచ్ఛరిదం

స్ఫుర దంతంబున కృచ్ఛ్రయొత్తె నిఖిలాశావింధ్యవిభూతసం

పాదస్ఫారరసకలాప నిబిడ ప్రత్రేర సంధిల్లగనరా-

ధరణి చక్రము నేగతి.

water lily - born - throne
Pyas = ruha = asana - Bramha, throned on the seaborn lotus

This paragraph is in confusion - no nominative - It agrees with the original. - read prabuddhunde 'aina Narayudu -

Sublime picture of the Varaha Avatara

ninzie = ఆకాశ

ocean
వరాహదేవుఁడు మహార్ణవముపై దేల్పఁ

ocean — nauca = a ship
శరనిధి మునిగిన నౌకను

pilot
దరిచేరఁగ దెచ్చు కర్ణధారుఁడు వోలెను

padma — pond
౫౯ నాళీకదళము సరసిఁ

the Bhu Devi
దేలిన చందమున వసుమతి సతి జలధిం

దేలిన నుదతంబులు వోలెఁ

తాళతలంబున తుజనియె త(ద్రం)ధ్రమునను

Pig — grunters
౬౦ సూకరవర ఘోణోద్ధృత

శీకర వాయువుల వలన పృథివి విస్తరిల్లె

శైకాన్న యదుసుబదునుర్ఁ

తేకర్దుర్ఁ సుపధ గతిగ లెజె నెళ్ళ దలనూ-

In the earth — on sea — he placed, & around
౬౧ ధరణీమండలమంబు మహాంబునిధిమీఁదన్నిల్పి నలుదిశలన్

hills — lest it totter — beneath
ధరణీ(ధ్ర)ములు నెంటుకుండ నిలిపి యాధారంబుగా గచ్ఛప

the Tortoise & Snake — he placed — and — the demigods
శ్వర(శ)ష సర్పుల(త్ర)ంధబున్ని మరి విశ్వ వాన పీఠిబులు(త్త)య

and Narayu placed
మేరియుం పందన దివ్య శక్తిని జేసె పద్మాక్షుడత్యున్నతిని.

౬౨ ఈ విధంబున వసుంధరా చ(క్ర)ంబును సర్వ(త్ర) పరా(క్ర)మంబు

ననుద్ధరించియు నారాయణుండు ప్రజాపతి బ్రహ్మ

రూపంబుధరియించి రాజస గుణో(ద్రి)క్తుండై నకలసరి

త్సాగర పర్వత ద్వీపంబులును దేవాసుర పితృ మనుష్య

లోకంబులును గరుడ గంధర్వ సిద్ధ విద్యాధర పశుపక్షి మృ

[illegible]

Leaf 8
76 When Earth rose as a lily from chaos
the waters sank

[illegible]

అడుసు Tel - burada mud. పదును moisture

[illegible]

... = petta

[illegible]

గాదినానావిధభూతజాలంబులును మొదలుగాగల చరా
చరంబులు పురాతనసర్గంబుల చందంబున నిర్మించి గు
ణరూప చేష్టా స్వభావంబులు గల్గి నల్లుగానెన్నరించెననిన
విని మైత్రేయుండిట్లనియె — అధ్యాయం-౨
Maitreya said

౭౦ మునివర సంక్షేపముగా
వినుపించితి బ్రహ్మసృష్టి విస్తారముగా
వినుపింపుమనిన విని యి
ట్లనియెఁ బారాశర్యసుతుడుదార ప్రౌఢిన్ *udara praudhi eloquent*

౭౧ వినువత్సయాదికాలం
బున బ్రహ్మ ప్రజాపతిత్వమును చతురాస్యం *fourfacedness*
బున్నరాజసగుణాసంవ్యక్తి
ధ్యానుడునై నిలచి సావధాన ప్రౌఢిన్ *sa-avadhana praudhi*

౭౨ సృష్టి చింతించునప్పుడు బుద్ధిపూర్వకంబుగా నద్ధ్యానం *intent*
బున నంధతామసమయంబును దమోమయంబును నమహా *tamas — maya = mingled with — tamo maya*
మోహంబును మహామోహంబు నందతామిస్రంబును నం
బుట్టిన యెన్నినయు నంగంబుల కెంముఖ్య భూతంబులయి *elements*
నుతనకు సాధనంబులు గాకున్నమరియును *Then*

౭౩ ఆనలినగర్భుఁడాత్మ *padma*
ధ్యానాజ్ఞానముల ధామసంబున తిర్యక్
ధ్యానము తిర్యక్స్రోతం *tiryacshrot*
బై నెగత నందు బశుముఖ్యాదులు బుట్టెన్

80 - Tell us more details of the Creation, said Maitreyu.

Parasuru replied - Then will begin again !!!
vatsa, son! prajapatitwam

When he meditated creation, with full intent, in the dhyana arose tamo-maya - ( ) thence sprung strong love - Thence tamisra (bhrama) From these five, which are the prime elements, it failed of being produced. Then

౨౪ ఆ కమలభవుని సాత్త్వికమును శ్రుతులకు

వెలసిక రుప్రకాశ వృత్తినూర్ధ్వ

agata †

మగుటఁ జేసియూర్ధ్వ స్రోతంబునా

udayam airi †

మొదలై సందున మరులుదయమ్మైరి

రాజసోద్రిక్తము సుద మీూరంజితంబు

నై ప్రకాశ బాహుళ్యతన మరున జుని

తలప ద్యోగతి వర్తిం పృదాన మనుజు

అగుట లలచి రర్వాకీత వృఙ్యెన్న దియు మరియు

౨౬ క ఆవన్నజ సంభవుని [illegible] వునిన్ని

లావయవములనుజనించె నతప్పెన్నతితో

దేవాసుర పితృమనుజో

చ్చావపాస్భూతములతో సచరాచరమయ్

diverse

౨౭ వ మరియు నానా విధంబులగు చరాచరభూతజాలంబులు

పురాతన సర్గంబుల చందంబున వారి వారి కర్మఫలం

బులు కారణంబులుగా నుద్భవించి హింసాహింసలను

crauryam — blame & praise

మృదుదారుణంబులను నిందానిందలను ధర్మాధర్మంబులు

ను సత్యాసత్యంబులును గ్రాహ్యాగ్రాహ్యంబులు

attaching

ను వ్యవహారంబులందగిలి నానావిధంబుల గురూ

పంబులును నామధేయంబులను వర్ణనా జాతి స్వభా

వ చేష్టా గుణంబులను తత్ప్రకారంబులనే పొందు

[illegible]

ar-vāta i = vāyuva lēnidai

86 Details of the creation

[illegible]

87 The same

[illegible]

Leaf 9

[illegible]

నట్లుగా సృజియించె నని మైత్రేయుండిట్లనియె

౮౮ క మనుజుల సర్వోత్కృష్టతె

(diati) యని చెప్పితి వారు బ్రహ్మ యంగంబులనె

(పున) యను నే గుణావులతో జని (read ...)

note - except the addition of పున the text is unaltered

జని ... విరి చెప్పవయ్య సన్ముని తిలకా

అనియడిగిన బరాశరుండిట్లనియె

In the Satwa guna — he rose — Bramha beloved of Saraswati

౮౯ సీ సాత్వికోదయమైన శారదావల్లభు

face — bramins

వదనంబులను విప్రులుదయమైరి

రాజసోన్నతుడైన రాజీవగర్భుని

Kshatrias

భుజముల బుట్టిరి భూమిభుజులు

Bramha

రాజస తామస ప్రకృతి జెందిన విధి

ఊరుల యందు వైశ్యులు జనించి

రతితామసోద్రిక్తుడైన ప్రజాపతి

పదముల శూద్రులుద్భవము నొంది

౯౦ ఆ రిట్లు వెలయు వీరికెల్ల వేదాధ్యయ

నంబు భూమి పాలనంబు కృషియు

విప్ర క్షత్రియ విశాలకర్మంబులై

o King!

యవనియందు బరగిర వనిచరిత

౯౧ క లులు బరగిన యీనాలుగు

కులముల మానవులు సాధకులు క్రతుతంత్రం

88. Question - Birth is now the fruit of coition but if Bramha was alone how did he produce birth?

This line has only lost two letters - viz

యను [పున] నే గుణావులతో జనియించిరి ...

[illegible]

89. Parasuru replied -
From Bramhas face sprung Bramins - From his shoulders, Kings, From his thighs Vaisyulas mingled of Raja & Tama gunas - From his feet, Sudras *

90. He appointed religion to Bramins, government to kings

[illegible]

...ఖులకుశలుగానవీరలు
వలయులనుయజ్ఞంబులకునవశ్యములనషూ
౹౩ యజ్ఞములచేతదివిజులాప్యాయమున
ఖెందుదురుదేవతలకునానందమైన
నఖిలములనకునుగలుగుప్రజాసమృద్ధి
గానగ్రుతువులుకల్యాణకారణములు
బలువిడిబాపకర్మములపైమనసూరకదుర్జనక్రియల్
దలపకధర్మమార్గములుదప్పగనందలువచ్చియేప్రొవల్
మెలగకయుల్లవారుదమమెచ్చగనిచ్చముతేకయుందువు
త్స్వలుదలప్రాయదేవతలతోప్రతివత్సరుగాకతస్వ

The Manuvas

మానవులుదామచేశిన

impossibility

దానఫలంబులనుదేవతలకునగమ్యం

బైనయపవర్గభోగం

బానందముతోరగాంతుర్యతిసులభముననూ
మరియునమర్త్య ......రప్రవణులునుయద్భూ
టారనిరతులునుసర్వబాధావివర్జితులు ఆతశక్కర
గాశుద్ధులువిష్ణుభక్తిపరాయణులుతమతమపూ
ర్వజన్మంబులంజేశినపుణ్యఫలంబులుకారణంబులు
గానెందరుమానవులుబ్రహ్మచేతనిర్మింపంబడుదురు
తాపసమూహాలోభ్రపరితాపములంబడిపుణ్యసంచయం
చేమియుతేకరాగములనింద్రియములచేసంపంగదుందదు

[illegible]

Leaf 92 [illegible]

[illegible]

[illegible] *Devatala - to not Lo* [illegible]

94 [illegible]

[illegible]

95 *Those who do well shall be born noble* [illegible]

[illegible]

96 *Evils that attend sins* [illegible]

[illegible]

ఘ్నామయబాధలందఱి నంతముగాననిపాతకంబులర్

పావరుత్తమమానవ్యులు పద్మజ వృందుసృజించుకొందరర్

౯౭ కొందరుపుణ్యవంతులకు గొందరుకేవలపాపకర్ములర్

కొందరురాజులుంభటులు కొందరుకొందరుమానవిద్యులర్

wealth *poor*

కొందరుసంపదూన్నతులు కొందరుపేద్దలునైనయట్లుగా

బంధము

నందరనంత్రి~~సంపద~~దల నబ్జభవుండుసృజించుమర్త్యులర్

ambitious *they fight*

౯౮ అంతన్నైన్యజయకాంక్షులు త్రిప్పొరుధరణీశు

లకునెల్లకాడకాడకునుశైల *kāda cada here & there*

దుర్గంబులునువనదుర్గంబులునుజల

దుర్గంబులునుమహీదుర్గములును

tanari = oppi !! āvarṇa

బుట్టించువారికిబురములుదనరిమహావర

lines

ణంబులునుగృహావలులునస్త్ర

శస్త్రాదిసంగరసాధనంబులురధ

వారణహయభటవలులునైన

Terrible *chaturanga*

౯౯ చయులచతురంగబలములసంపదలును

polimera *ప్రా*

గ్రామములుపొలిమేరలుగాణాలూవి

దేశములుమరియాందలుదేటపడగ

నల్లిసబ్బర్ంధుసల్పించెనాదియుందుఁ

cold *heat*

౧౦౦ శీతవాతోష్ణబాధలచేతనరులు

నలగకుండంగనుపకరణములుదనర

[illegible]

a good specimen of the accusative form

[illegible]

Leaf ౧౦

Read either గాన or గౌణ

[illegible]

వ్యంగిస్యశిలుంచెభూషణాంబరవిశేష
assemblage
నాదులగు వస్తుచయములనట్టి ధాత
౧౧౧ క వృత్తికృపనిసాధింపంగ
sá
మైత్రకసాధనముగవిశియుంతగజ్రిశ్రే
వెన్నువిధంబులయుపముల
నక్రమాలాంసనునిబుద్ధియదియుట్టుదకో
౧౧౨ క పైరును వ్యవహారంబును
beggings
గోరక్షయు, యాచకంబు, సాలియు, సేవా
etcetera
పౌరషములాదిగాంగల,
ad vivendum
కారణములు, నరులు బ్రతుకసాగ్లవించె
upaya, means *grains*
౧౧౩ వ మనుష్యులకుజీవనోపాయంబులుగా వ్రీహులును
wheat *barley* *minugulu* *tila = nugu*
గోధూమంబులును యవలును అణువులును తిల
black mustard *corralu*
లు ప్రియంగువులును దారంబులును కోద్రవంబులును
minumulu *pesalu* *lentiles*
సతీనాకంబులను మాషంబులు ముద్గంబులు మసూరంబు
ulvalu
లు నిష్పావంబులకులుద్ధంబులు నాఢకంబులు చణకంబు
17 sorts
లు చణాంబులు నను ధాన్యంబులు, పదియేడు గ్రామ్యంబులందు
beside
కోద్రవంబులు, కుళుద్ధంబులును, శణకంబులును, దశ, తక్షనప
14
దునాలుగుధాన్యంబులును యజ్ఞంబులకు, యోగ్యంబుల
నిపురాణవిదులచూత జెప్పంబడు ధాన్యంబులవలన యజ
జ్ఞకర్మంబులును ఛురుచు యజ్ఞంబులచూత మహితలంబున
human beings
సస్యసమృద్ధియగుంగాన ధాన్యంబులు మానవులయ
జ్ఞయజ్ఞంబులకు నవశ్యంబులై యుండును అనిచెప్పిమరి

[illegible] ౧౧౧

111 and he framed the instruments for all purposes

[illegible] ౧౧౨

112 And trades

[illegible] ౧౧౩

113 and plants — every one of which Chenxia ignorat

[illegible]

Leaf ౧౦, p.2 [illegible]

[illegible]

యునిల్లనియె thus at times next, urata

౧౦౪ ఉ. అంబుజగర్భుఁ డీక్రియ నొకప్పుడు నూరక తత్కసర్గలోఁ
సంబులఁ బ్రాణులం గడుఁ బ్రకామగతిన్ సృజియింపనైనఁ దా
వంబున వెంపుగాని బహువంశపరంపరలం జగంబు ని
ల్లంబరిపూర్ణతామహిమలన్ విలసిల్లకయున్నవేఁ గకున్

౧౦౫ క. తనతో సరియగు వారల — క్రి - అ - ౨
ఘనుల బ్రజాపతుల మునులఁ గల్పించి జగం~~బును~~
బును బ్రజాపరిపూర్ణం
బొనరించెదనం చుదలంచి యున్నత బుద్ధిన్

౧౦౬ వ. తనమానససృష్టియందు భృగు పులస్త్య పులహ క్రతు అంగి
రస మరీచి దక్ష అత్రి వసిష్ఠుల ననుపుట్టించి మరియు ఖ్యాతి
యు సంభూతియు స్మృతియు ప్రీతియు సన్నతియు
నూర్జయు ననసూయయు ప్రసూతియు నను వారిం దొమ్మం
డ్రకన్యలఁ బుట్టించి క్రమంబున నవబ్రహ్మలకు భార్యలఁ జేసె
మఱియును

Equal to Surya ... Kind
౧౦౭ ఉ. అహిమకరోపమానుల దయాపరతంత్రుల శాస్త్రవిక్రియా
మహితుల వీతరాగుల విముక్తుల సనకాది మౌనులన్
బహుళతపోగుణోపనయ భాస్వరులన్ ~~సమా~~దాత్తులన్ వి
వహముల తపస్సృజించె దెల్లి తనమానసపుత్రులుగా ముదంబునన్

౧౦౮ క. వారు జితేంద్రియులై సం
సారస్పృహలేక యందు సంయమ్యులై
పారగుల బ్రహ్మవిదుల్
పారగులై చనిరి పటుతపశ్చరణాలకున్

[illegible]

104 [illegible]

105 Bramha created eight Prajapatis & their wives

[illegible]

106 Observe ... = que

[illegible]

107 He created the passion

[illegible]

Leaf 11 - They all performed penance

[illegible]

౧౦౯ (శ్రీ) ఆమెయోగీశ్వరులీగతి
నెరాలున నాత్మ(ప్ర)యత్నములు విఫలములై
నాం క్రోధమున గర్భరుచుకోవర
సాయతతుండ తగుచునున్న యప్పుడు గత తర్క
crooked brows forehead
౧౧౦ కుటిల భ్రూకుటీయుగుత
his wife
న్నిటల స్థలియందు గామినీసహితుండై
Siva Rudra glorious
నిటలాక్షుం డగు రుద్రుండుద్ప
as the noonday sun
స్ఫుటమధ్యాహ్నార్క విరోచిష్టుడై మునీంద్రా
౧౧౧ యుష్ణ ధర్మనారీస్వేతుండును ప్రచండ దేహుండును నైతన
వ్యవిం
యందు ~~విక~~ చినరుద్రరూపంబు వలన వెండి నష్టరూ
vendi again
పంబులు బ ధిజన్మించెననిష్ఠురుష్ణ రూపంబులును శాంతా
శాంతంబులును శ్వేతధవళ వర్ణంబులునై యేకాదశరు
ద్రమూర్తు లరిమరియు నరా
patu, great
౧౧౨ అంబోరుహాగర్భుండు పటు
గాంభీర్య (ప్రా)భవ ములునగలిగినవారిన్ — This is my correction & Bhavaka lands it
dimbhac a child
డింభకులు బుట్టించెను స్వా
యంభువ ప్రదనవంటి వాని నాదివనునువ్వ
౧౧౩ ఆతడు విమల తపోజ్ఞా
ధుర్యత మహాత్ములు ఉప్పెన తుల్యంబులుగా — upeta mingled with
ప్రేతను శతరూపసతి

109 He was grieved at seeing they all turned into jogis 110 And from his wrathful eye he produced Siva & Parvati, 111 ~~and~~ i.e. Ardhanari full of fury & the other eleven Rudras 112 and the Manes, beginning with Swayambhu-

ప్రీతిఁ బ్రజావృద్ధికారకుఁ జెందె నియమస్వనూ.

౧౧౪ ఆ వధూవరులందుఁ బ్రియవ్రతుఁ డుత్తా प्रियव्रत

నాఁగ నుత్తానపాదుఁడు నాఁగ నిరువు

రాత్మజులు ప్రసూత్యాకూతులనగఁ గన్య

కాద్వయంబును బుట్టిరి గరిమె మెఱయ

girls with rolling eye

౧౧౫ ఆ తరలాక్షులయందుఁ బ్ర

gained in marriage

సూతిని దక్షుఁడు వరించె సుందరి యగునా

కూతిని రుచి వరించె మునివరిణా

వైంతనరెను వారియందు యజ్ఞుఁడు పుట్టెన్

౧౧౬ ఆ యజ్ఞుండు దక్షిణాయం

దాయతమతి నర్థసంఖ్యయాములఁ బడసెన్

స్వాయంభువమనుకాలం

బాయామములన్ దేవగణామునఁ బరమ విరామతన్

౧౧౭ దక్షునకు సకలవిద్యా

దక్షునకుఁ బ్రసూతికి నిపుణుం బరజలజా

క్షిణాకిరువదినలువురు

దాక్షాయణులుదయించిరి తాపసముఖ్యా

౧౧౮ వారియందు శ్రద్ధయును లక్ష్మియును ధృతియును

తుష్టియును పుష్టియును మేధయును క్రియయును

బుద్ధియును లజ్జయును వపువును శాంతియును సిద్ధి

114 There were born Priyavratu & Uttánapadu - to Swayambhu Manu & his wife Satarúpa

115 and two daughters named Prasúti & Acúti

115 Prasúti was married to Dacsha Prajápati and Acúti to Ruchicu - whose son was Yagnyu, an avatar of Naráian

116 117 But Prasúti bore 24 daughters

117 118 Thirteen of whom Yama Dharma Raz wedded

L. 11. p. 2

యును కీర్తియు ననఁబడు మువ్వుర ధర్ముండు వరించె ఖ్యాతియు
ను సత్యయును సంభూతియు స్మృతియును ప్రీతియును క్షమ
యును సన్నతియును అనసూయయును ఊర్జయు స్వాహయు
స్వధయును ననఁబడు (eleven) [illegible] సంగ్రహంబున భృగుండును
భవుండును మరీచియు నంగిరసుండును పులస్త్యుండును
పులహుండును క్రతువును అత్రియును వశిష్ఠుండును
వహ్నియు పితృదేవతలును వరించిరి మఱియును [illegible]

అనురాగంబు [illegible] కల్పారంభకాలంబునఁ (create)
తన [illegible] పుత్రుని నుత్పాదింతునని [illegible]
బున చింతింప [illegible] దేశమున నుద్భూతంబై [illegible]
కనుమండ [illegible] [illegible]
పుట్టి తనకు పేరు పెట్టుమటంచు [illegible]
నలువ [illegible] రోదనంబు చేయు
రోదనంబు కతన రుద్రుండవై వని
నీ [illegible] పేరు పెట్టె
(again) వెండియు [illegible] యేడ్చిన వారించియు
తనికి [illegible] [illegible]
ను [illegible] [illegible]
ము [illegible] సూర్య చంద్ర [illegible]
[illegible] మూర్తులను [illegible] మూర్తి
యును [illegible] దానంబు చేసెనంత

And eleven were married the eleven rishis

119 At the end of that Calpa Bramha determined to create another son equal to himself

120 The son wept & said what is my name. The Weeper (Rudra) said Bramha

121 Who received seven names for the seven times of his weeping. which seven are the Dicshitas

Leaf 12

౧౨౧ క హిమగిరికిని మేనకకును
(బ్ర)మదంబున బుట్టినట్టి పరమేశ్వరియా
దిమశక్తి గౌరి పతియై Read సతి
యమరెఁ బురారాతి యష్టమూర్తి యగు రుద్రునకున్
by his wife

౧౨౨ ఆ ఖ్యాతియందు భృగునకు ధాతవిధాతలు
నాఁగ సుతుల లక్ష్మి నాఁగ కూఁతు nāga = anaga cutu dau=
నర్థిఁ దొరఁగాంచె యమ్మహాలక్ష్మిని
(శ్రీ)పతి ప్రాణవరికిఁ బెండ్లి చేసె

అనిన విని మైత్రేయుండిట్లనియె Maitreya replied

౧౨౩ క భృగుకన్యకయని లక్ష్మిని
తగ (క్షీర)ప్రతివంబురాశి తనయ యటంచున్
జగమెల్ల జెప్పవిందుము
జగ(దేక) స్తుత్య యేమి చందంబనినన్

౧౨౪ వ పరాశరుం డిట్లనియె, సర్వభూతమయుండైన వాసుదేవునిమా (రతనికి)
యాశక్తి లక్ష్మీరూపంబున నతనికి సహాయంబై విహరించు
గావున జగంబులకు సంపత్కరంబులైన పరికరంబులెన్నిగల
వన్నియు (శ్రీ)చిహ్నంబులని చెప్పి, మరియు నిట్లనియె

౧౨౫ సీ ఏడుగడలు శైలవాములు ధర్మ(త్రే)యా
యులు (ప్ర)కృష్ట సత్కృష్టులు జలధి(వే)ల
లు నదినయామినులు నుమాంతాశి స్వాహా

---

122 Then Rudra Siva received Gauri for wife, daughter of Himvat and Menaca
123 So Bhriga, Khyata bore Dhata & Vidhata & a dau= who is Lacshmi – who was wedded to Hari
124 Then said Maitreya, I thought Lacshmi had been daughter of Ocean
125 Paradura replied! They are both one –
126 Know that all female forms are Lacshmi & all males are Vishnu

లు సశంకరాంబేక్షులు సదినేశ్వ
రత్నపులు సష్టన(వా)ష్టాంశ్యశాలలు
(శ్రీ)పతి(శ్రీ)లును యూపబాతులు
సోమగీతలు సుధాధామకాంతలు నిధ్య
దర్వలు మరియుస్వధస్త్రీలును

౧౨౭ త శక్రపాలోమలు నన వఠ్ఠంచశేకన్య
లును నిమేషోరుకాష్టలు లోచ తృల్లు
లుసుమనోరాగరతులును లోనుగాఁగ
గలుగుప్పం(స్త్రీ)త్వములు విష్ణుకమలలగును

౧౨౮ వ గరువంబారగనీకు నిశ్చయుసు వక్కాణింపగానేయు౯.
సురతిర్యఙ్మనుజాదిలోకములలోఁజూపట్టు నానాచరా
చరజాతంబులయందు నందము గు(స్త్రీ)సాఙ్వ్యలరవారూపముల్
పురుషాకారములం బ్రియుల్ హరియుమలయుల్గా విచారింపుమీ

the Milk sea *Lacthmi* *Devtas*
౧౨౯ దిల్లన దుగ్ధవార్ధిజనిలుంచిరమా సతిదైత్యవైరికిన్
Bhrig *wife*
అనసూయ బట్టిపుత్రి విఖ్యాతిఖ్యాతి ప్రసూతికన్యలట వేదచోదితం
బట్టిచరిత్రముం బుజనవాత్మజుడైన మరీచి చేతనే
గట్టిగ విన్నచందము దగం విను పించెద నీకు చెప్పుతోన్

౧౩౦ మ అనసూయాపతివ్రతయైన యత్రికి సుతుండై శంకరాంశంబున౯
జనసంబొంది పటు(ప్ర)చండతర శస్త్రప్రాపదావాస్యచే
వనజాతాసనముఖ్యదేవతల గర్వంబై వారింపగా

Leaf 12/13.

127

128 The same -
129 It is related in the vedas ~~that~~ & Mariche son of Bramha son of Ocean told it some
131 The excellent wife (Anasuya) of Atri the Mooni bore him sons Durvasa & ~~the~~ Furious. & (Dattatria & Chandra)

opina
పినదుర్వాసుఁడుతాపసోత్తములలోఁ జెంపారు సత్పుణ్యతన్ ౮౦

౧౩౧ శా. ప్రాల్మాన్ప్రతిమానుడమ్ముని మహాశాగుండు మొయొంగొండొక
బాల్యోన్మత్తపిశాచరూపముల భూభాగంబు సర్వంబు నా
చ్ఛాలంకారవిహారియై తిరిగి జంభారాతిలోకంబు దా
alokinga
నాలోకించి పథ్రారిముక్తుఁడు విన్నొదాదర్శంబు గానేగుచోన్

౧౩౨ మత్తే. వాకవిద్యాధరకాంత వాసవవిహారోద్యానవ్యాద్యానవ
ద్వికరాపాదితపారిజాతసుమ నిర్మాణంబు సౌరభ్యముల్
సకలాశా పరిపూరితైకమహామర్మసంధిల్లగా గ్రుచ్చుచున్
త్రికుమారుండరుదెంచుమార్గమున నా త్రోరంగ దాదప్పంలుల్
he saw her — like the glorious moon in asvija bartica

౧౩౩ మత్తే. కనియన్ మత్తా నిగరత్సుధాకిరణరేఖాసంగ్రహాత్మాతమై
night — amlána unfading amaranths
ఘనతన్ బొల్పు విభావరీసతిగతిన్ కల్ప్రద్రుమ్ము మారామ్లాన పు
women — wreath — holding — willingly — goddess
ష్పనిబద్ధాంచితధామ ముం జెనియుద్ధేభ్రున్ వచ్చు విద్యాధరిన్
caused bapats coin — delight — born — rose lips
వినుతానంగరతి ప్రసంగముహామావిష్కారతబింబాధరిన్
That bull of saints — girl — surprise

౧౩౪ చ. ప్రిఁడగని చేరబోలుఁ మునిపుంగవుఁడా మదిరాక్షిచేనెడం
-ing — wreath — sign
గడరెడుపుష్పదండ ప్రియమారగలియుమ్మని సన్నచేశితే
at once — & saluted her
స్తోతిగిన మారుబల్లగ భయంపడి చయ్యనని ఛ్చిమెుస్తు రుత్
before
పడతినిత్యచ్ఛృఁడగ పుణ్వారికి దప్పినలె లొక్కైవతిన్
That wreath, that lay on her top knot

౧౩౫ వ. ఆదండజఠలదండను
quickly-powerful shing — inverting — of the eleph: faced one
వేదండజలంగఁజేరి వివేదండగతిన్
soon — his staff
వేదండముచే మెరయుగ
like to
నాదండధరారిబోలె నాఁడుచువచ్చెన్

౧౩౬ వ. అట్లుదేవేంద్రుండును నైరావతారూఢుండై దేవగంధర్వకింనెరశిక్షవిద్యా

131 Durvasa was as noble as Siva, like a child, a fool (unmatt) a pisacha — void of inclination he roamed the world —

132 Pure Sanscrit — He was going up the path to heaven when a lovely devata met him with a Parijata flower-garland

133 deaf 13

~~There she beheld her~~ a girl graceful, under her steps as the crescent of the autumnal moon whose outline she displayed ~~whereas it~~ resembling its glory as it

Danda-dhara is Yama — his foe (āri) is Siva

ధరపుత్రులు బలువ నాకవాంఛ్నాంబులరాంచ్నాశిగావెదరి
విహరింపుచున్నసమయంబునదూర్వాసుండుదూర్వారగర్భంబునను
న్నగిరాబ్దిణవల్లభుపావికంబోలునీలకంధరజటామకుటమండితం
బైనశశాంకరేఖయుంబోలె తనజటలలోపలిమందారకుసుమ
దామ్మైకొనఁబడ్డసులుచ్చేదివించినతండేకుశంబునందుకొ

౧౩౫ రెంపనమూడులోకములురేవలెదురాజ్ఞమదంబుపెంపునన్
తాపశిచూడగాకుసుమదామముతానపుడుపుదంతికంఛ్గాపరి
న్నాపరిజుట్టిజుట్టుటయు నెప్పెసలారెసురాజితాద్రిచూ
డాపరిశోభితస్తితివెతంగసువేలుపురేటుణ్డైవడిన్

౧౩౬ అట్టిమందారకుసుమదామాభిరామసౌరంభంబులకుంజిక్కుట్టె
రావతగండమండలనిష్పందదానధారాసారంబులకుంబొక్కిన
చంచరీకంబులనేకంబులురెగిమూఁగిరుఝుంకారంబులచే
శినప్ఫింర్తారంబుతోడనన్గజేంద్రంబుదిగ్గనవెగ్గడిలితుండం
(flaring)
బున్నాఁచిపుప్పదండమహీమండలంబునంద్రోచిచేచి
చలంగినలుంగునల్లుగాపదంబులద్రొక్కిచిన్నచీరునుంబేశి
చల్లాచెదురుగాజాగరజ్జిన్నా

౧౩౭ భేమనుగచిట్టకంబులకునెంతయుమిచ్చెసురాద్రినాథుడా
(bystanders)
నానన్నసారిసారెఁబ్రనిరియాత్రెఁకసమీపవనివాసులెల్లన
మ్మాని విధంబుచూచి పలుమాయసునవ్విరి,నవ్వినక్షమవాను
(flames poured forth)
గ్రానలకీలలాత్రెఁరుకట్రాక్షపములర్బటుచునిర్వెక్కు

kilu. olku

[illegible]

132 [illegible]

133 Leaf 13/2 [illegible]

138 Then the wreath & the must of the elephant flowing together, bees collected; the elephant was alarmed వెగ్గడి. threw it off & trode it to pieces

[illegible]

137 Well done! said Indra — At this the bystanders laughed — he was worth
Beautiful Telugu style

[illegible]

౧౪౦ ఆమునిసాధుతప్పుడు సురాధిపునకును సర్వరాజ్యలక్ష్మీవి
లక్షణమహానియమ్యసంపదలమించినపుష్పములదండదివ్యపు సు
త్రామునకు వంచునీకు ప్రసాదంబనిచ్చిన నాదరింపక
లామదియుంచితంతయును యుక్తులనిప్పు యురాలనుపర్తి

౧౪౧ అతిశయమైజగత్రయమునందు వెలుంగుచునున్న దేవతా
(śrī)
పతిశ్రీయంతయు జలధిపాలగునంచు శపించె కోపసం
వృత విప్రుతాస్యుండై చనియె విశ్వజగత్ప్రళయంబు చేసి తా
మతిదనలోనిరోషము నముండరునాదిమరుద్రుడాయెను సుర

౧౪౨ లుల్లుశపియుంచి శార్ఙ్గిపుష్పా తప్రకంపితధరాధరుండును-
దీపితాధరుండును కులుల శ్మ్రేకులయున్నట్లు నిలు లవ్వాగుండును
నెరాషానలప్పుతింగలోచనమహోగ్రగుండును భయంకరప్ర
కంప్పుమానదేవుండును ప్రాణ్వేణ్వావుండును నైన ప్రోవపాక
శాసనుండును వింప్పుప్పెడ్ భూతచేతస్కుండై ఐరావతంబుమీద
దిగనురికి దూర్వాసునకు యత్రంబు ఓలయు సాష్టాంగదండం
(sin)
బువెట్టి నాచేసిన యస్థానంబు సహించినట్లు నసుగ్రహిం
పుమని యనేకవిధంబుల ప్రార్థింపుచుండ నతండంతకం
త్రనుగ్రలయు బిరాశిన యుష్ణియు లెంబోలె మంతియాన్నడ
లునకెల్లని యెను

(O — sinner — the least)
౧౪౩ వోరీ దురాత్మ నీను మొగమాటయు ఒక్కింతయు లేదు నీవు నేవ
(on me — disrespect hast committed — so far thee)
వారు నుగూర్చి నా యెడ నవజ్ఞ చేయుచు కట్టివిట్టి నీయర్థ
దారుణా ప్రవృత్తి సున్న ననుదప్పుల పెట్టుగ బోదేని నీ

140. The enraged muni reproached him [illegible]

[illegible]

Leaf 14.
141 So he cursed him - Death thy wealth sunk in ocean.

[illegible]

142. The wrath of the muni alarmed Indra - he prayed forgiveness - but the muni became yet more wroth.

[illegible]

143 and repeated his curse

[illegible]

ప్రేరునుచెం పృదరాలగనె పింతుఋషిపాయిరనెండుబత్రినన్నూ—

౧౫౫ చ. పనిపతినాడునేవ్రుషునిపత్నియుపాల్పనుకానితప్పుచే

శిననినుబల్మిదండనముచేశిపదంపతినత్తువ్రైవామతిః

I am not Saint · *Fire*

గనునెనిమెచ్చ్రసాత ముకుసానుభయుంకరకోపుపాప్పవా

పానపరిపూర్ణమానసుంత సత్రితనూజుతంగానివ్వాసవా

how much soever

౧౫౬ మ. నన్నునేవెంత ప్రార్థించినంగోపంబునిలుపరాదు,గావ

ననను గ్రహంబుకాయ చిత్తంబుచెలపకున్నయదియ్యైనదా

Krishna · *rec into favour*

నవారిదయారసంబునర్కృతాధ్యంతవమ్మెదుప్రేమ్మని

దూర్వాసుండుబోయెబురందరుండునుడెందంబుగుందుచుం

grieving

ద నైరావతంబునెక్కి

౧౫౭ మ. అమితశ్రాద్ధపరీతుండైనముని చే స్వాత్రిప్తతేజస్సు త్రై

flood of

తమతంజెందినమోముతెరాగపరితప్తాస్వాంతుడై బాష్పపూ

tears · *flowing* · *grieving*

రములూరంపుమ్మతికన్నులందురుగనాగరాయింపు చౌర్యతిరుపా

mused on some means to avert it · *city*

యముచింతించియుగానకొర్కరుదుబోయందినుత్రైవిటుక్రే

Indra · *women*

౧౫౮ ఉ. అమ్ముప్పవృందుగస్సెసంగనచ్చరతేముయగల్పవృక్షచింతామణి

తామణికామధేనుశితదంత్రితురంగమరింగమునానా

నాముపానివ్సనౌ పదలునానమువలత్తైనునింద్రుజాలు

ధ్వాపయమువెల్లిరాంయునకనయ్యేమతావతియుంటెశూన్యమై

౧౫౯ సి. మునిశాపదోషంబుమువ్వుయుండలటనెశి

[illegible] దానధర్మములుభూస్వావిధురంగె

దానధర్మములునాస్వావిధురంగుటనెశి

[illegible]

Leaf 14½

[illegible]

147 Vishnu's entire heaven was ruined

[illegible]

వివిధదేశములనావృష్టి చెంద

వివిధదేశములనావృష్టిచెందుచు జేసి

సస్యంబులెల్లనాశంబునొంద

సస్యంబులెల్లనాశంబునొందుచు జేసి

ధనధాన్యములసంపదడగిపోయె

౧౪౮ పృథివిధనధాన్యములసంపదుడిగిన కతన

లుత్కృష్టకర్మంబులెల్లను నెడసిపోయె

యుత్కృష్టకర్మంబులెల్లన ణగినసుర ~~...~~ వరుల వరుల

~~...~~లెల్ల దేవబలంబులు పొల్లుపోయె

లుట్లు సర్వలోకంబులనిష్ప్రభంబుల య్యెనప్పుడు

౧౪౯ (శ్రీ) మహానిష్ఠ సంపదల జెందకయుండగ జేసి సాత్త్వికం

జేమియు లేక పోవ దక్షుమీద మరి రాజస తామసంబులు

కామమదక్రోధ ద్రోహములుగ విషమస్పృహలు కల్పితవర్తు

ల్లేమ జరాది రోగములు ద్రుంచున నాశములెందు రెంత్రయుం

౧౫౦ లువ్విధంబున బాకశాసన(ప్ర)ముఖాదివగణంబులు దైర్యశా

ర్య(త్ర)జోబలశూన్యులైర ప్పుడు

౧౫౧ ఆ మరపురంబుమీద చతురంగబలంబులగూర్చి విప్రజి

(త్తి) ముఖ్యనిశాచరులు దనియపారపుసంపదలెల్లబారలా

గి మహంవృమీద సంగరమునకష్టపమత్యములుచూపియుగ్రశా

ర్యములదరివెరాలు యొక్క దుబవరాజితులై చనిమోక్షబలంబుతో

Leaf 15

150 The world was thus ruined

౧౫౩ మత్త. చనిపద్మాసనుఁ గాంచి మ్రొక్కి తనకుం జాలంగ దూర్వాసునా
పనిమిత్తంబున మూడులోకముల సౌభాగ్యంబు లెల్లన్ మహాం-
బునిధిం గూలిన చందముం దనబలంబుం దేజముం బోయి నం
దనుజుల్ నాకము నెల్ల లాఁతు (to ruin) టయు దైన్యవృత్తాంతముం జెప్పినన్

౧౫౪ ఉ. ఆ పురుషాధముం (Indra) జూచి జలజాసనుఁ డిట్లను తప్పు గాదె మీ
శాపముఁ నీకు వెల్లఁ దవ బ్రాహ్మణమాత్రుఁడె (Is he a mere Brajmin?) యత్రినందనుం (Son)
డా పురవైరి యంశమున నాకయ్యు (que) లేదు వానికిన్
గోపమె కాని శాంతియును గూరిమి తేదయు వంటు వారితోన్

౧౫౫ ౯. నాకవల్లభ నీమీద నాటుకున్న
శతానికోపాగ్ని దివిజసంపదలమీద
బోరాయె నంతియు చాలు నీపుణ్యమునను.
బ్రేముడ్లెంకకు పులి నాకి విడిచినట్లు

What's the use of talking - tis as well for you as if a tiger had merely liked you

౧౫౬ ఆ. నీవు గాక యెవ్వరున్న నిఖిలసంపదలును
వరుస వచ్చు క్రోధ (rage) మొండు దప్పు (That will suffice)
నదియె చాలు వాని యుల్లమునన్ నైన
కుందె కూడు బల్లి యుండ వెరతు (I fear)

౧౫౭ ఉ. ఆ పదతెల్ల మాన్చి సుభగంబగు పదంబున సమ్మోన్నయాత్మసం
తాపములెల్ల బుచ్చి విదితంబున (merely) సంపద విచ్చి వర్ధిలం
దే పయుబోవె దుఃఖజలధిం బడకుండగ దేవ్పి (మా)వల
లక్ష్మీపతి యున్నవాడు మదిచింత దెరంగుడు పాకశాసనా

౧౫౮ అని యతని బురస్కరించుకొని వాంతాశన(ప్ర)ముఖదిక్ప

153 Indra & his ragged followers betook them to Brahma

[illegible]

154 " Who gave him good advice

[illegible]

Leaf 15/2

[illegible]

తంబులనబృహస్పతిమొదలనిఖిలమునిలోకంబులనుగొలువం
గని

over rooms crocodiles

౧౫౮ స్రగ్ధర ఘనశాంచత్పంకజాతాసనముడుసదతసంచారనక్రాదిసత్వం
బునుగంధర్వాప్సరస్సన్మునిజనసుమనోమునిసంస్తూయమానం
బునుతుంగత్తుంగభంగస్ఫురదురునినదాపూరితాశాంతరాళం
బును
ఆగంక్షీరాంబుమధ్యప్రకటమణిగణోద్భాసిదుగ్ధాంబురాశిన్

౧౫౯ వ అప్పుడామహామునులు యద్భుతచిత్తులై యుఖగతే
వేయమధ్యంబున శ్వేతద్వీపము గని రందు

౧౬౦ క ఘనమైనతోరపుకల్పవృక్షంబులు
నూపట్లు యుండునెట్టనైన
కామధేనువులు పెక్కదంపులై తమయిష్ట
prodigious as the mouth can speak
ఫలములొసంగుచుంతప్రార్ధు దిరుగు
eccada tippa
యేకాదజూచినసాంబుకాదుకుదిప్పలై
చింతామణోత్కరశోభితమయుం
డమృతంబుపరిపూర్ణమై సర్వకాలంబు
ప్రవహించునదులలోబారుచుండు
pairs
౧౬౧ సీ సురలపెన్నిద్దంబైజరామరణాభయమునం
బని మెలంగకవర్తింతు రందుప్రజలు
సకలపుణ్యప్రత్యైక నిశ్చయగులులు
నుల్లసిల్లుచుండునాతెల్లదీవి

[illegible]

159 Bramha went & saw the marvels of the ocean ౧౬౨

[illegible]

౧౬౩ [illegible]

[illegible]

Leaf 16 [illegible]

[illegible]

ద్రష్టవారోష్వపమధ్యంబునా

౧౬౩ మత్త కనకబ్జాసనముఖ్యనిర్జరవరుల్కల్పవనీజావళీ (*Devtas* … *forest* … *lines*)
ఘనదుగ్ధాన్నవనోపకంఠము పతాకవ్రాతప్రోలావిడం
బనసూర్యప్రతిభావకుంఠము నివింపస్వాంత సంత్యాషసం
జనితోత్కంఠము పద్మలోచనని వాస వ్యాస వైకుంఠమునూ

౧౬౪ వ ఆవలు వైకుంఠపురంబులోపల సముద్రప్రత్నకాంతి చేలాం
(శ్రీ)వి భ్రాజితమైనయారానగరిలక్ష్మీమంటపరుబందునిక్కు
ష్టావృత్తిం సనాకాదిసంయుక్తములు శక్తిద్వైదప్రదాం వి
ధాన్రేతులవ్రమదంబునంగొలువసెల్వియుల్లిన్నయుద్వైపనిశ

౧౬౫ సీ శతకోటిభాస్కరసందీప్తతేజుని
(శ్రీ)వ్రుత్తమోదర వృష్టగాత్రు
శంఖసుదర్శనశార్ఙ్గగదాపాస్తు
పీతకౌశేయశోభితనిచోళు
లాలితశ్రీవత్సలాంఛనలాంఛితు
కౌస్తుభశ్రీయుక్తప్రభావు
ఇందిరాంఘ్రిరాజీవమందిరాయితవక్షు
తారుణ్యరేఖాంకందపమూర్తి

౧౬౬ తే పుండరీకాక్షు జగదేకపూతచరితు
సతతకరుణాకటాక్షలక్షణాసమస్త
యోగినిర్మలహృదయపద్మోజనిలయు
విష్ణుప్రతగాంచి సంతోషవివశులగుడు

A description of Vaicuntha

[illegible]

leaf $\frac{10}{2}$.

౧౬౪ వ పంకజాసనప్రముఖులైన దేవతలు సంభ్రమభయయుక్తితాత్పర్యం
బులు చిత్తంబులం బెనంగున బునః ప్రణామంబులు శేయుచున్న
లుండ్యైనకునిం ద్రావరఖంత్రిల్లనితెం

౧౬౫ ఉ ఏమిదేవేంద్రయున్నతులేమినీవు
చిన్నబోలున మోముతోనున్నవాడ
వకల బ్రహ్మాణ్డ ... నయల్లు
శ్రీ ఉపతుచున్నదిది యెమెయుతెరగుయనిన

౧౬౬ వ కెలాపసుంత గుదుర్వాసుని
శాపంబున దివిజరాజ్యసంపద తల్లక్
రూపరిన చెంద మబ్బిజుం
తాపురుషోత్తముని తోడ నంతయుచెప్పెన్

౧౭౦ వ చెప్పి దేవాదేవికిం బ్రత్యుపాయమెయ్యది యనాన తీవలయు
ననవాధిగంచిన కరుణోత్తరంగిత హృదయుండై మధు
సూధనుండు నిర్జరేశ్వరుని వలోకించి యుల్లనియెం

౧౭౧ క (Thou) యీవు దివిజులతో లుప్పుతు మున్నేర
కపటంపు సంధి రాక్షసులతోడ
జేశివారును మీరు నానవాయంబున
నతిసత్వసంపన్నులై కడంగి
(noble) (garlands) నాషధలతలుదుగ్ధాబ్ధిలో వైచిమం
ధరము పోదరము మంథంబు శేశి
(churn staff)

[illegible]

Narayan gives advice to churn the ocean

[illegible]

171 Go thou with the Dicpatis & Racshasas & with strengthen you - cast first fine garlands into the deep & Mandara as your churnstaff
అం. ౧౨

[illegible]

వాసుకి తెచ్చి కవ్వపుత్రాడుగా నిడి
మధియింపుడమృతాదిమహాతివస్తు

౧౭౨ తే చయము తోఁగూడ(ద్రి)లోకసంపదలకు
కారణంబైన విభవంబు గలుగునమృత
పానమునఁ జెంచెద వృద్ధి తోపతులమొరగి
నీవు లోకంబు తెలిదవ్వన విష్ణుఁ డాదా-
ఆనియూన తెచ్చి వేడుకైంత్తానప్పుడూ

నత్వా

2 Vishnu — himself & his band — x — in that sea — 19 — bathed Narayan placed — 27 in their heart

౧౭౩ లయ గ్రాహి మందరధరుండుతమునందరవ్యాపాంబునిధియందు బెరయిఁడెనన్నిండ్ధముల
BJSN, BJSN BY — with great
No Yati - but Prasa foll. 1.9.17.25
delight — in the flood — x — the devtas & munis in a crowd — 19 — Bramha — Indra 27
నందరసపూరములసందగనిలింపమునిబృంద ముఖ్యపద్మభవపురందరు

లత్తాఁనం
odavuta — 19 — Racshasa 27
నందందచెలరేగుచునమందగమనంబులాద వందిరిగివచ్చిదితినందను

లత్తాఁరక
x — 19 — 27
ఫ్యుందుపడసంధిముఖచందమునశేశిరిధిగందువలవారునరవిందు
షఫ్యనాగ్లం

౧౭౪ వ
అమరాసురులటకాంచిరి
ప్రముదితగంధర్వయుష్నపరిచితకీర్తి
సమధికమణికంధరమును
రమణీయశుభాద్రిసుంధరము మందరమున్
అవ్విపొనగంబు బెకలించితెచ్చి

and take Vaduke as the cord
172 And you shall gain

Observe that in three lines Prasa yati falls on the 15th syll.
Bhimas rule is wrong - Prasa follows 1st...9.17.26
Hoc ego solus..... Divide, as I find, ~~[illegible]~~ each line thus - into

U I I   I U I   ..   BJLL thrice, adding BY. Thus each line
U I I   I U I   ..   becomes four; ~~of~~ which are governed by
U I I   I U I   ..   Prasa - Sixteen such lines form the stanza
U I I   I U U ......

~~For Ba Jo Ist dn, Bucula Yrianis fit Layagrahi!!!~~ 28 Feb 1826
ప్రా॥ భ. జ. లాలు ముప్పదిడి, హ్రాయ తేంటిక లయగ్రాహావృత్తమౌ॥ చరా౭
This correction in scansion solus feci

174 Then they went to fetch Mount Mandara

క్రొత్త నెం. ౪౨ మె-రా.   ప్రాత నెం. ౬౬
గ్రంథనామము — విష్ణుపురాణము. / కాలతు -
కర్తనామము — విష్ణుచిత్తమహాకవి
వ్రాయసకాని నామము — వెన్నెలకంటి సూరయ
పద్య కావ్యము. కాకితము. తెలుగులిపి.
పుటలు. 112 పద్యములు. 20
సమగ్రము. ౧ శిథిలము.
11-11-

౧౭౫ అప్పినజాయత్నాళ్నను నియానతిజేశి మహౌషధిలతల్
జుప్పిన నమ్మహాంబునిధిలోపలవైచి సురాసురావళుల్
మప్పుడు మలపర్వ మందరమందము గావెసద్రొచి వాసుకిన్
గప్పు పద్రాడులక్రియ సమకట్టుచు మున్నతరిన్ మునీశ్వరా

[illegible] ఆధరణీధరముడుగున
నాధారము లేకయుండు [illegible] సమయమున
దాంధరణీధర మదనను
ద్రాధరణీధరుని దలచి నతులిత వృత్తిన్
లుల్లుదలంచి నసేవ [illegible] నసుచుండలేకాక్ష్ణుడు [illegible]
[illegible]

[illegible] జలధిలోలక్షయోజన విశాలంబైన
కూర్మమైక వృపుగుండత యెత్తి
ఆకాశమార్గంబునందు శైలము మీాదు
జేరియునుండగని [illegible]
తరితాదుగానున్నయురగవల్లభుగాత్ర
ము నప్రవేశించి సత్వంబు నొసగి
సమసత్వులైన రాక్షసులదేవతులలో
గలశయిచ్చురి కలిగలుగజేసి

[illegible] ఆదరంబున బ్రహ్మరుద్రాది దివిజ

175 And they began to churn

176 And they churned so violently that they all tumbled into the sea together — So when they applied to him for aid Vishnu appeared

177 And in the Curma Avatara he propped up the Churn staff

సమితితొంగూడసుఖ్రాక్షిసలుపృచ్చెంతె
తనమహత్త్వంబునకుసనందనసనత్సుజాత
శౌనకాదిమౌనులుసంతశిల్లా
serpents
౧౩౮ భోగిపర్ణాములుపల్లుపూర్వదేవతులునం
గ్రోకపల్లుసురలుదుతరిపల్లు
తచుర్ణనల్లుగానసదాద్రెయాందరుడుసమ
near
కల్లైవారివారికేతలనిచి
౧౩౦ వాసంకిసవాలప్రముఖ్యని
శవేసలఅష్టోద్రిక్తచలులవష్రాజపోలత
తాశితమమాదబర్వైన
force diminished
నాసురనాయకులబల్మియల్పంబయ్యే
౧౩౧ లుబ్ధింధంబునద్రివదానవ్యులుమహోమత్సరంబున
సముద్రంబుమధియించునప్పుడుదేవధనంబులైన
కల్పవృక్షకామధేనుచింతామణులనురూపాదార్శ
గుణోప్రేతులైనరంభాద్యప్సరసలునైరావతోచ్చైశ్రవం
బులునుబుట్టునారాయణుండువాయునక్షిం
మనిపురందరునకునిచ్చెమరియునూ.
౧౩౨ నవనిధులునుబుట్టనవై
శివగానిగ్రీష్మనుచునిచ్చెచంద్రునికళసం
భవమైనశైలకంనాక్షి

[illegible]

Thus they churned the sea

[illegible]

It produced the nine gems

[illegible]

ఖవ్యదుశిలా ఘ్రాషణాషుగ బాల్యగని చ్చున్
౧౮౩ మదిరాజసంబు మెరయగ
మదిరాక్షుం బెంబు బూని మద ఘూర్ణితయై
మదిరాక్షి తా బుట్టెను
నెమ్మది రాక్షసవరులు గైకొనిరి మాధవు వలనన్
౧౮౪ గీర్వాణామృత పాము చేరిచిన
దూర్వాసుని శాపవంక్తి దూచిన కరణిన్
౧౮౫ దూర్వారవిషము బుట్టెన్
సర్వేశ్వర భూషణుండు దాత్రునవత్తా
౧౮౬ అంతట వారిత కోపలసముంచిత వాస్తుఘంబు ఘనాశ్రే
త్వంత విరాసుదుర్విలశితామృత కుంభధరుండు యాషధా
నంత పరిశ్రముండు ధవళాంబరధారుడు నై జనించె ధ
న్వంతరి దుగ్ధసాగరము నందివిజావళి సంతసిల్ల గనూర
౧౮౭ అప్పుడు ధృతాంబురుహాద్యై జనించెర ధారాగ పాశ్చాత్
బట్టు పృథ్వీ విలోకముల పావిత్ర్యముల పృవశ్రీముంగయిన్
జెప్పిన ప్రసిద్ధాన ముమునీశ జనంబుల తక్షివార్ధికిన్
బుట్టె త్రిలోకసుందరి అపార కృపామతి లక్ష్మి ప్రింపుతోన్
౧౮౮ లుముజనిలుంచిన శ్రీదేవి నవలోకించి మహామునిగ
ణంబులు శ్రీసూక్తంబులం గొనియాడిరి విశ్వావసు

[illegible]

The poison rose

185 Siva swallowed it – Dhanmantari was born

[illegible]

Lacshmi was born

[illegible]

and the Vedas

[illegible]

౧౫౪ ప్రముఖులైన గంధర్వులు సంగీతంబులు చేసిరి ఘృతాచి
ప్రముఖులైన యప్సరోగణంబులు నృత్తంబులు సలిపి
రి యైరావతాది దిగ్గజంబులు కనకపాత్రంబులఁ దివ్య
గంగాజలంబులు దెచ్చి యభిషేకించె సముద్రవల్లభుండు అ
amlana
మ్లానపంకజంబుల మాలికలొసఁగె విశ్వకర్మ దివ్యరత్న
భూషణంబులొసంగె

౧౫౫ వ. మరియు బ్రహ్మరుద్రాది దేవతలు దివ్యమాల్యాంబరచం
దనంబులం గైచేసిరి యిట్లు మహావిభవాభిరామయ్యె
న యద్దేవి నిద్రవద్భంత్రైన విష్ణుం దేవ్యని చాతం బతిగ్రహిం
పంబడయుతదియ్యవక్షస్థలంబున విలసిల్లెం బ్రలోకం
బులు సకలసంపత్సంపాదకంబులు నయ్యెనంత

౧౫౬ త. తనకు విద్విషులైన యట్టి దానవ్యులతు
ముకపదార్థంబు నీకదా మోదకుండు
తనకు దాసానదాసులై యనుసరించు
వాసవాదులదైన్యలజేసెనప్పుడు

పూర్వోక్తముల
౧౬౦ త. విప్రజిత్తిప్రముఖులు
బలులు ద్రైత్రియు దానవబలములతోడ
బలసియుత్తెంచియ మ్ముల్లకుంచంబుగెలిచి
విబుధతల్లానుభేతుత్తి వింపవ్రైపం

And Vishnu married Laethmi

౧౯౧ క (Vish)
ఆయజనాయుండప్పుడు
(Racshasi)
మాయాసతియైనిశాంటమద్నుంబునకున్
(Cupid … delusion)
చెందుకుసుమబాణావిరా
(suffering)
రాయుత్తులజైశ్రేయోపాంనాకృతివలనన్

౧౯౨ చ పవిత్రతులలాంగులున్ గురులబాంగులుబింకెప్పుచన్నదోయి
మిం
చులునిడువాలుగన్నగవచూపులుతిన్ననివెల్లిగంబునన్
(cav)
గలచెలువంబుమోహనవికాసమునన్నవక్షానుగల్గున
(ppo.)
ప్పొలతుకజూచిచిత్తరుప్పబొమ్మలనైవతినుంతిరందరున్

౧౯౩ ఠ ఆమాయాసతిరూపసు
ధామృతపానంబువలనయనిమిషులైతా
మేమియుదెరుగకదిత్తు
(desire)
సూత్రముంబులుపారవశ్యదశావాలుత్తానసురా

౧౯౪ క జగదపకారపరాత్రము
లగుదైత్యులచెంతసున్నయట్టివమృతముతా
(again)
మగుడంగదెచ్చిదయతోరా
(Indra)
నగవైదిప్రముఖసురగణంబులకొసగెన్

ఉపాంత్యాసనుండుపరమానురక్తుడై
(teja)
దివిజగణములుతాండదేజమెంసగ
అమృతమారగించియత్యంతబలపరాక్రమ
క్రమముదేరుడయ్యెగరిమెమెరశి

191 Then Vishnu assumed the form of Mohini

[illegible]

192 The mode of (a girls) speaking, the lovelinesses of her curls her firm breasts in their ~~splendour~~ mirpeu pride, her long sleepy eyes glances, her oval (face) profile's charms her lovely (vicása) bloom, and slender waist that (polatuca) girl they beheld like to a parcel of face statues

193 Drinking as nectar (amrita-pānam) the beauty of that girl, they became (animishas)

[illegible]

అ. ౧౯ So Indra gave the Nectar to the [illegible]

[illegible]

౧౯౬ ఇట్లు విజృంభించి జంభారి కుంభినీభృద్ధ్వంసనుద దంభోళిధారా
విజృంభణంబు వలన రాక్షసులతో ఘోరయుద్ధంబు చే
సిన వెరచి అసుర విరోధులందరు పాతాళలోకంబునకుం జనిరప్పుడు

౧౯౭ మందరశైలము తొల్లిటి *where it was originally*

కందువ ననితియయు రగవిభు నిగారుణ్ణైరసాం *side* *many*

నంద పయోనిధిలోపల *sea*

నందంబమునందు డోలలాడె (ప్రీతిన్) *olalarcu*

౧౯౮ అనంతరంబు పాకశాసనుండున్నై పుష్పశాసనునకు నభివందనంబు *Narayan* *salute*
చేసి తదియన్న్యకృపావిధేయుండై త్రిలోకంబులు నిజశాసనం
బున నిలిపిన సూర్యుండు ప్రసన్నదీప్తిమంతుండై శ్రీ జరిత్రిల్ల(గ్ర)
హతారకాగణంబులు పూర్వప్రకారంబున విలసిల్లెన్ని
ద్రారంబులు ప్రదక్షిణావర్తలై వెలుంగె సర్వభూతంబుల
౧౯౯ వ్వృదయంబులను ధర్మస్థానంబులనల్లసిల్లెనట్లు యుదా
౧౯౯ మరియు మహీమండలంబున ననావృష్టిదోషంబును
రాజవిద్వారంబులు నతిబీభవ్యసస్యసమృద్ధియును ప్ర
జావృద్ధియు నుంగలిగె సకలలోకంబులు సంపత్కరంబు
లయ్యెనిట్లు లక్ష్మీవిలాసంబు సమస్తలోకంబులం బరిపూ-
ర్ణంబయ్యెన ప్పుడు

౨౦౦ శతమన్యుడు దివిజులతో

నతివినయమున విష్ణుచేతనా మంత్రితుండై

193 The war began

198 The prosperity of Indra (see verse 147) is restored

అను ౧౯౪

అతులితవిఖ్యాతిసమరా
పతికిన్ జనభర్తృబుద్ధి యెడలకయుండెన్

౨౦౧ వ వాసవుడునాటనుండియు
(Lacshmi) శ్రీసుందరిని త్రిలోకమాతన్ ప్రీతింపుచును (ullásana delight comfort)
ల్లాసము నభిపతపాది
న్నాసంబుల్లుదప్పనంత నడుపుచునుండెన్

౨౦౨ వ ఇట్లు నిరంతరరాజ్యశాసనుండైన పాకశాసనునకు తామరసనివా-
సినియైన మహాలక్ష్మి ప్రత్యక్షంబైన నతండు దండనమస్కారంబు
లాచరించి కరంబులు మొగిడ్చి యిట్లని స్తుతియించె ॥

౨౦౩ క (mother) అంబుజభవుడును మునివ
ర్గంబును జిత్రములవెదకి కానని విశ్వా
సంబు భవదీయ దివ్యప
దంబు లనెనివ్విడు సాంచిత ధన్యతనైతిన్

౨౦౪ ఉ ఎవ్వని మాయార్తిన్ నాత్మన యెఱుక యుంచుచు తద్దుసభాస్థలంబులన్
దెవ్వడు పూజ్యనైతి మిరయు నీ జనులెల్ల సభావివిధయుతై
యెవ్వని నాశ్రయించుచు రవిప్రభ వచోవిభవాబ్ధి రాముతై
యెవ్వడు దేవ జరిల్లునత్తత్తృప్తుడు నీకృపవాడు భార్గవీ

౨౦౫ క నీరమ్ములు ప్రస్ఫుటసేన
నీరుపుతో వెల్లుచుండునీ కృపగలచో
నీరుపున నిల్లునచటిన
నీరము తెకడు నీయు నీకృప లేమిన్

201 She reigned in peace

A new Tale

202 Then Lachmi appeared to Indra who Lauds to her

203 His prayer

204 Praises

205 By thee are lives forgiven &c

౨౦౫ క కలిమిగలచల్లజూపులు
కలిమి నిరంతరము నీవృష్టి గాని ప్రోవని provan = racshinçaga
గలవారి నాశ్రయింపను
గలవారు జగంబులోన గలవారల్లన్
ఆనిన యిట్లు నిలింపవల్లభునకు విష్ణువల్లభ యిట్లనియె

౨౦౬ క స్వారాజ్యభ్రష్టితోనను
నారాధన జేసినాడవు గావున నీ
కోరినవరమిచ్చెద
నీవారయు మన్నె మెచ్చిన యదితగు మనపలుకుటయున్

౨౦౭ సీ అంబ మదర్చన మెచ్చిన విద్యలయందు
శరచాప ఖడ్గాది సాధనములు
రథపంక్తి వాజి వారణ చయంబులయందు
గ్రామ పశ్వాజాది ధామములను
మణి ప్రేష వస్త్ర భూషణ ధాన్యములయందు
పశుమ కళత్ర సంపదలయందు calatra = wife
పుత్ర మిత్ర పౌత్ర గోత్రములందు
శ్రోత్ర గణేంద్రియ సముదయముల

౨౦౮ తే రాష్ట్రములను గ్రామములయందు రాజధాను
లందు క్రీడావిహారంబులైన యుష్టి
రమ్య భూములనాశకరంబునందు
నీవు వశియింపుదువు సావకాశమ్మ త్రోంతర

207. To Indra, goddess Lacshmi thus replied
I will grant whatever thou prayest

ఆ కం

208. He requested her universal favour

౨౧౦ అని ఆతరతిగినయావర
వంసంరాగవయుతెలాతనిబ్బియుంతధ్గార్ణర్ణ
బునబుంచినాలునుంతయు
వనజాలయయుయుంవృబిపవదెలకయుండె

౨౧౧ మరియుదేవదేవశ్రంత్రైన వాసుదేవ్యుండుత్సతయుగంబునపర
శురామావతారంబైనవాడుభూమిదేవియయ్యె(దే)తా
యుగంబున రామావతారంబైనవాడు సీతాదేవియయ్యె
ద్వాపరయుగంబున కృష్ణావతారంబైనవాడు రుక్మిణి
యయ్యె కలియుగంబున సూర్యావతారంబైనవాడు
పద్మినియయ్యె

౨౧౨ మరియు నిట్లు పదార్థయూపధ్యాత్మునకు సవిత్రియు
య్యెయున్నుండు నతండు దేవరూపంబుధరించినాడీన
దేవస్త్రీరూపంబును మనుష్యరూపంబుధరించిన
నమనుష్యస్త్రీరూపంబునునైశబ్దంబునసంచరించు
నర్ధంబునంబారాతెనునుసరించునని లక్ష్మీచారిత్రంబు
చెప్పినవని మైత్రేయుండిట్లనియె శ్రీ లక్ష్మీస్తోత్రం ౧౦

and the rest
౨౧౩ అనవబృగుపకానియాదిఖ్యనట్టిమునులు
సర్గము లువెరువెర విస్తారంబుగానతి
నాన తిమ్మనిపల్కినవ్యాసిట్లుమును సువత
మనుమరిట్లనిపల్కెనవత్నా నిత్రాంతా

210 - He gained it

211. Therefore (So). when Narayan in the Crita Yuga was born as Parusa Rama, She (Lacshmi) assumed the form of Bhu Devi - In the Treta yuga she was born as the Sita of Rama. In the Dwapara she was the Rucmini of Crishna. In the Caliyuga she is the Padmini (Lotus formed) of Surya, which is Narayana

212. And united with him as the Effect of the Cause she was a goddess when he was a god and a woman when he was a man when he was a Word she was the Meaning

౨౧౩ Then they asked the poet what became of Bhriga and the rest of the munis.

౨౧౩ క ఖ్యాతికి భృగునకు బుట్టిన
ధాత విధాత లనుమేరుధరణీధృత సూ[illegible]
జాతుల నాయతి నియతుల
నాతత ముం బెండ్లియైరి యుదారయతికిన్

౨౧౪ తే ప్రాణుఁ డుదయించె నియతికి బ్రథమ పుత్రు
యును మృకండుండు జనియించె నతని వలన
దురితహరుండు మార్కండేయ మునివరుండు
అవతరించెను దేవపూర్ణ యశుఁ డగుచు

౨౧౫ వ మఱియు బ్రాణునకు వేదశిరుండు బుట్టె వానికి ద్యుతి
మంతుండును నజరుండు బుట్టె వారి వంశంబుల సంఖ్యాతం
బులై జనంబుల విస్తరిల్లె మఱియును

౨౧౬ తే వినుము మరీచికి సంభూతి యను లతాంగి
born "in" his wife
యందు మొదల యుంచి పౌర్ణమాస్యసుతుఁడు
పరగ నతనికి విరజుండు పర్వతుండు
ననఁగ బుత్రులు జన్మించి రతులయశులు

౨౧౭ తే అంగిరసునకు స్మృతియందు ననుమతియును (1)
శాకయును (2) సినీ (3) వాలియును నాకు (4) వాయువైను
నాగనలు వ్రరు బుట్టి నానాజగత్ప్రసిద్ధి
సిద్ధిమహిమల గాంచి రత్యుత్తమలుగను

౨౧౮ వ అత్రికి ననసూయకును

213. Bhriga had two sons Dhata & Vidhata who married Niyati & Ayati, daurs of Meru - Dhatus son was Pranu father of Vedasirudu & Vidhata Niyati bore Mricandu whose son was Marcandeya

216. Paurna Masachya was born to Bhriga & he had 2 sons named విరజు & పర్వ[illegible]

217. The 4 sons of Angirasa

218 The sons of Atri were Atri Dattatreia & Durvasa

తృప్తుడుగా చందురుండుదూర్వాసుండు ద

త్తాత్రేయుడు బుట్టిరి కత

పత్రిచ వాంఛి వరదాంగపాంణులు దావై

౨౧౮ వ మరియు ప్రీతియును అందానికి దత్తాత్రి బుల్లినతండు స్వా

యంభువ మన్వంతరంబున నగస్త్యుండయ్యె పులహాదున

సూర్య మయును సుదానికి కర్దమయుండును సహిష్ణుండును

నరాద్రిబావాలుండును నఖుండును సుతవ్యుండును గు

(ప్యుండును గౌతమండు నను నదిష్టురు బుట్టిరి

౨౨౦ వ మరియు వారలు ఉత్తమ మన్వంతరంబున సప్తమహర్షులు

లైరి వసిష్ఠ స్వాహాయును దానికి పితృగణంబులును

త్రేణ కయును పావకుండును దవమానుండును రుచి

యును బుట్టిరి వారు మువ్వురికి నలుపదియేగురు

బుట్టిరి

౨౨౧ వ మరియు నిల్లుమేరోన పంచాసత్కం ఖ్యాతైన వర్హ్యాలు

విస్తరించరి పితృదేవతల సృష్టియును దానికి పితృగణం

బులును మేనకయును వైతరిణియును ననుకన్యకలు

బుట్టిరయ్యోరు పురుదివ్యజ్ఞాన మూర్తులు బ్రహ్మవా

దినులును యెగిన బ్రతలు లైరి యునిన షష్టిత్రయుదిలు

నియె ... ౧౫౦-౧౧

౨౨౨ మునివల్లభ స్వాయంభువ

అ...౧౫౦-౧౧

[illegible]

219 Agastya was born of Urvasi.

[illegible]

౧౨౨ విష్ణుపురాణం

మనువంశజులైన యట్టి మనుజేంద్రులవ
ర్తనములు తదన్వయంబులు
వినవలతుం జెప్పుమనిన వేడుకలరాండను

౧౨౩ శా సారాచార వివేక వైభవకళాసంపన్నమై యున్నయుత్కృష్టతాం
శ్రీరాంభోనిధి పూర్ణచంద్ర విజయశ్రీవైభవ ప్రౌఢతన్మ్వం
గారాకార కవీంద్ర యాచనకరక్షాదక్షమందారకాం
తారత్రప్రతిమాన దాన గుణాయమానంబాల గోత్రోద్భవా

౧౨౪ క భరతఖండధరార్ణవ
మరుదంబరీషాది దంతి మాంధాతనయాం
గరళు పదిలేప్పలిబవై
స్వైరపులు నాపాలుషమహోత్రనరనాధనిష్ఠా

౨౨౫ పృథ్వి అమందగుణరాజితా శాంతిపదాబ్జసంపూజితా — Yati 12
సమస్తశుభలక్షణో సకలబంధసంరక్షణో
సముగ్రవిభవాకరా సమదశత్రురాజ్యాకరా
అమానుషపరాక్రమాలఖిల దుష్టియాపత్రవా

౨౨౬ గద్య ఇ మదమరనామాత్రస్ప్రతిహారితగోత్రపవిత్ర సుకవిజనమై
త్రి విధేయ వెన్నెలగంటి సూరయనామధేయ ప్రణీతం
బైన ఆదిమహాపురాణంబులగు బ్రహ్మాండపురాణంబులు పరా
శరసంహితమైన శ్రీ విష్ణుపురాణంబునందు ఆదిభాగతస
ర్గప్రకారంబును బ్రహ్మాండోత్పత్తియును మహాశరా

122 Now tell me the Tale of Swayambhu

123 Land of the Poets Patron, Raghava Reddi son of Raoori Baswa Reddi - of the Anabála gótra, a tiller of the ground (panta)

పృథ్వి ౧౨౫ This is the Prithvi Metre - in which Bhima fixes the yati on the 12th syll: but herein it is on the 9th!

226 This poem is written by Vennela canti Suraya - see II. 385

వాకీత్తనంబు నుప్రజాపతి సర్గంబును సముద్రమథనంబు.
నునచలలక్ష్మీమహాత్మ్యంబును ధృవిగాపదిముహామునిస గణంబును
కన్నది ప్రథమాశ్వాసము — శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ రామచంద్రాయనమః

శ్రీ శ్రీ

శ్రీ

25 March 1826

శ్రీ శ్రీ

[illegible]

[illegible]

J H

శ్రీరామ-
శుభమస్తు-
ద్వితీయాశ్వాసం-

౧౯|| శ్రీ విష్ణుపురాణకథా ప్రారంభము [illegible] దయ భవ్య రమా సంభావిత కళాక్ష వి
ష్ణుణా పురి బసవ [illegible] తెం(ద్ర) రాఘవ భూపా

౨ సకలపురాణవిద్యాదురంధరుండైన పరాశరుండు మైత్రేయునకిట్లనియె
శ్లో ఆదిమనువైన యు స్వాయంభువునకు — శ్లో ౧౧
తనయులిద్దఱు ప్రియవ్రతోత్తానపాదు
లందు నుత్తానపాదున కాత్మసూను
లుత్తముండును ధ్రువుండును నుదయమిర్రి
౩ అనిన మైత్రేయుండు తనిన వలోకించి మహాత్ముడు ధ్రువుండు
పరమభాగవతుండని ప్రజలచే తవిందు మ తని చారిత్రంబు
సవిస్తరంబుగా జెప్పుమనిన పరాశరుండిట్లనియె
౪ మ విను డుత్తానపదుండు భూవలయమేక ఛత్రమై యెప్పగా
ననురాగంబున నతివిఖ్యాతుమనుష్యులు సాంగంబులై యుండ శ
శి నిలింప(ప్రభు)నైన కా నక్షత్రా శోభాంత విద్వేష రాజ [illegible]
జనికాయుండగు సుర్యమహాంబరాగ స్వ [illegible] సంపన్నుడై
౫ సునీతి సురూచియు సురతియు నను పేర
నిరువురు భార్యల వరించి యుంతయు నెప్పు
ధరణింబ [illegible]

శ్రీ విష్ణుపురాణకథా
ప్రా విన్యా [illegible] [దబ్బ స] దయుభవ్య రమా సం
భావిత కళాక్ష విష్ణు
రాపురి బుసవ [illegible] తెం(ద్ర) రాఘవ భూపా

ఆశ్వా ౨

2 The Muni Swayambhuva the Manu had two sons named Priyavrata and Uttánapádula - Of these, Uttanapadulu had two sons named Uttamu, and Dhruvu
3 ~~Dokr~~ Maitreya replied I have heard Dhruva was very religious - Tell me all about him
4 Parasara said = Dhruva, ~~was~~ 's son Uttanapada was glorious
5 He had two wives

పరిణయమునకు నుష్టి చక్రపాంగియు పోలగు

౬ అందు సురుచికి నుత్తముండును సునీతికి ధ్రువుండును బుట్టి సమ

నవయౌవనరూపశ్రీ ప్రావిలాస విద్యావివేకంబులం బరగుచున్నంత

చుండునాడు

colou = cuchery

౭ ఉత్తానపదుండు

నుత్తము నిండు తల మీఁద నునిచి ముద్దు మురిసి

నుత్తము పై ఉంబుల మని

సత్వము ఉపేక్షింప నున్న సమయము నందు

౮ జనకు తొడల మీఁద సంతోష్యమున నున్న

సవతితల్లి కొడుకు సంభ్రమంబు

చూడ బాల వచ్చి ధ్రువుడు తాను తదర్థాంగ

యగ్నిక వేగమెక్కనా సపడుచు

౯ రాజు సింహాసనంబు విక్రమాగతంబై

నెక్కి చేపఁ సురుచి సునిశితోండ

సవతి మత్సరమున రాజు సమ్ముఖమున

వెరవక త్లుసునతని తోకరుతు మల్లి ని

౧౦ లూసక తలరాజ్యైశ్వర్యము

(తె) సంపదచేత సుల్లోకిల్లెఘుసుంతై

నాసుతుడు గాత యోగిం

6 Suricki bore him the noble Uttamu & Suniti, Dhruvu

ఉత్తమ — ౨

7 Uttanapadu had Uttama in his lap – The other boy came also to sit there (Dhruva

8 Suricki abused him

3 Grammar. Infin:

వాప్పిసన ముత్తంగనీకునవాంబునూనే
౧౧ అనుల్లవిధంబులన్ వినుతితెత్తెనయూన్యప్పు కూర్మిపత్నినై (beloved)
ప్రేల్లమూత్తానసంపదలు మెరచువెలుంగుచున్నునాకునీ
తల్లిసపత్నిగాదునని తాబలుమారును దచ్చనాదరంబ్
ప్రల్లదములేవచించునని పల్లురునే విజాలనేన్నదున్
౧౨ నారుమన్ననవరశినవాకుదన్న (herself)
నారెజ్జినెజ్జగాతను చవుడవితి
రూపసంపదబంతరయులురూడిగంచి
ననుచుగర్వించి నవిపతిక ప్రియములు
౧౩ ఉత్తానపాదుతిన
యుత్తమకింవాప్పిసనమునసుంతదకినవాం
రుత్తముడువీనిగొట్టను — Observe the comparative
నుత్తముడెసుదనినీవునుండువేఱర్
౧౪ అనివల్లికంబులాడుచు
జనపతిచూడంగసూరచిసవతికొడుకుంజ — at once
ఉన్నరెప్పబట్టి పొమ్మని — she gave him a slap
వెనుతటులదగురాలి వీటప్పు ప్రేశేబెలుచన్ — severely
౧౫ తనుగవనప్పపూరములు గ్రమ్మగ వీదనెగాతపత్నులున్
వెనుతతుశాలద్వాన్సిరసవేదననిల్పగతెతరయెత్తుచున్ — house
జననిసుత్రతెనంబునతుజంప్పునబూలుద్ధ్యవ్యండుదనూత
తనప్రదతల్లి తయునూ తంత్రయుపెత్నయుజెప్పిజెప్పినన్ — act

60

11 Is thy mother, said she, equal to me

12 Usurping my respectabily, she
Today shews me all thy worth forsooth!

13 He alone (my son) who has mounted the noble throne of Uttama, is (uttama) noble. art thou more than him — If thou art nobler than him, mount — ...

14 So saying she knocked the boy down

15 He ran and told his mother, Suniti

tears

౧౬ తే కాదుతుకన్నులబాష్పములుదుడిచితల్లి — a beautiful verse

శిరము మూర్కొని కౌంగిటఁజేర్చి యెలమి

olucu

పుత్రపితను తుసుతన్న నీరు లుకు చుండ

faultering

నతనితో గద్గదస్వరయుగుచునిట్లు

true — Brother! i.e. son

౧౭ ఆ అన్నసురుచిచెప్పినట్టియునిక్కంబు

for

లవనివిభుడు దానియందు ప్రియము

to fondle

గలుగలేకత్యనూంఘగారవింపకయుండు — mana = us

మానునంత చనుపుయుననకుగలదె

౧౮ తే సురుచిసౌభాగ్యవతి గాన సుతుడు దాను

n they enjoy

మనుజనాథుని వలన మన్ననలు గనిరి

మందభాగ్యలమైన యట్టిమనకు నేల

మనుజనాథుని వలన మన్ననలు గలుగు

౧౯ పుత్రమిసమస్తమును సురుచి పుత్రుకుడైయుడు రాజు వన్నియల్

వోర్వను వీనోన్నతాసనముతై విలసిల్లగ వానిపాదములే

O my boy

వినువత కాల్పుచుర్ నృపణాపృత్తి కాదంబ యున్నయున్నా

why wast thou born

కేతుపునన్నెలబుట్టితి వి.పుణ్య పుణ్యాయునకైతనూంభవా

౨౦ అనిమెలుగె తీర్చుయున తల్లి నూరాడి చేర్ద పుణ్యుండిట్లనియె

యెమియుత కింతదుఃఖము నడ్డుదక్తినమువీల సుత్తములకే

త్తములకుమహానియన్నిభూవలయము వేలుచు రాజ్యము నాయు

నిష్మత

శ్రీమనుమేంద్రదిష్ట శిరియువుకిరిచే మునులూరించె నట్టిబ్బుం

16 The mother wiped his tears away
Kist & embrac'd him in her arms
Dispell'd his grief with gentle play
While tears encreas'd her blooming charms

17. Ah my boy, said she, Surachi said but the truth!

18

19

— ఆక్తు౧౭౧|| The boy replied. Then I will by tapass gain the kingdom.

౨౧ దేమియు ననుగ్రహించి మన కెంతయు యూపరిపాటు సంపదయూ
క దంతి ప్రియ ప్రతాపులు నీ దత్తము లానస మస్త ధారుణీ
మండల భాగము లైన మిష మాత్ర సుఖంబులు గానయుండుచే
నుండగ నెల్ల వేల్పులకు నున్నత మైన పదంబునే
నుండెద జంద్రసూర్యులు పయోనిధులున్ గల కాలమున్ననన్
౨౨ క అనుచు దపమున కేగెను ధ్రువుడు మది
నుండుమనుచు దల్లినారసించి
పతికి లేదు క్రిందు పరమ నిర్వేదన
కురుతు రాజసుతుడు పుణ్యరమవితత
౨౩ వ యుల్లపురంబు నిర్గమించి నప్పుడు తదియ్య ప్రసవ మోహోద్యాన
మధ్యంబున కృష్ణాజినంబులు విష్టరంబులుగా నిరూపించి
న్ని పత్తము వారు కుశ నుంబెదగాంచి నమస్కరించియున్న
యున్న కెందు ఇనితనూ రాజం గనుగొని యమ్మును లిట్లనిరి
౨౪ క ఎందునుండి వచ్చితి వెవ్వరి వాడవు
తెలియజెప్పు నా వంద్యయమేమి
నీకు నెంటి మేలనవిచ్చు లుటికి వచ్చి
తనిన మునుల తెలాత నాంతరవెలె
౨౫ క మను ద్రువుండను వాడ నుత్తానపదుని ఆకు ౧౪
యుత్తముండను తపము శాయుంగ సూరి
తాఱిట former
పోవు చున్నాడ నా తాతలు పుణ్యఫలము
forthy
కలిగిన మాదర్శనము నాకుగలిగెను దీని

22 So Dhruva went to perform penance

23 He saw the seven wise men

24 They asked who his relations were -

25 He replied

౨౬ మునులందరు నాశ్చర్యం
క బునఁ దానతని జూచి రాజ్యభోగంబు లెల్లను
దానచెల్లక నిర్వేదం
బునఁ గారణమేమి మమ్మెల్లఁ జెల్లనే నేఁడు

26 The Munis asked why he was going to throw [illegible]

౨౭ నాలుగు వత్సరముల బాలకు తప్తి
సీ ప్రయాస నంబైనసుకు వారమూర్తి నీవిప్పు
తేశమాత్రం బయోగంబు లేదుమీన
తల్లిదండ్రులు ఉన్నదశ న్నమతి వి
౨౮ నేప్రక్రుతతపప్రక్రుత
క భావిశుభప్రప్తివమైనఫలమెవత్తనీ
కేప్రత్రిపడుచుబుద్ధులు

Imperative + atone again and go +

పోవిడుకుమువేగమ గుతిపాంవయ్యకు మారా

anjali

౨౯ అనినధృవుఁడంతు వారలకు నంజలిచేసి వివేకబుద్ధితోఁ జనుఁ
జనకుని సమ్ముఖంబున విచారవివేకము తేశమాత్రమునుఁ
దనమదిని తలయాసపతి తల్లిదురాగ్రహప్రత్రాతిరాదు
విన కారణగాని మాటలు నిత్యమ్ము [illegible] తయుఁ వినుపించి వెంతయున్

27 He declined returning

again

౩౦ మీనింతనట్టి చోటుక
క other to endure
నొరానెల్లనుఃబాప్రసాదమునబున్నతపం
బ్రెయందిమిగులనున్నత

30.

మెన్నెనపదంబున వశంతు లనని పలుకులయుఁ
౩౧ ఆతనిదృఢనిశ్చయంబును ఆతనిసద్భ్రే
సీ ప్రేకబుద్ధియును తనియమన్మాతమహిమ

31 They approached

యనుచు నసింగాని యుష్మత్ప్ర మునివరేంద్ర
లందరును దుమలోన నిల్లనిరి నగుచు

-i. of a place — foes — armies — terrible — darts

౩౨ అనిమిషనము వ్రుష్ఠశా(త్రు)వచయంబులు దారుణాదివ్య బాణములు

staying — — but

పునవము గమెన సాధు నద్వినంబు చెలింపదు గానిరాజనం

in the manner of — evil words

దనుఠవమాన పూర్వ్యక విన్నానములైన దురుక్తులెమ్మెయిన్
మనమున నాటుయున్న సుత్రమాయుతి నెరార్పౌ దుమేయు నెట్టికిన్

అనిపలికియుత నినవలోకించి

౩౩ నీవుదిచెందముష్ఠాత్మ్య ధ్రువిష్ణుయు నుండెనెయనివృత్తితోరా
తావుర తాయు స్వాత్మ నిష్టాసు తపావాసన వృత్తలోకచిం
తామణోమ్మత్తివు త్రైషల్లధారయుసర్వసు పర్వనాటుకున్
(త్రి)మవిామార్కళ త్వని ప్రజింప్పు నుమారితలయిష్ఠశక్తికిన్

౩౪ (శు)ష్ణిమావంశక తత్తైన స్వాయంభ్వ వృంతుసు (వ్రి)యు(వ్ర)-
(త)త్తాన పాదులు నవ్వాసుదేవ్వనుత పంబుచేశక(ర్తి)-
తా ధర్మత్రైకాదెమవారి యున్న వు పా ములవతశిరి అస్మదాధ్య
లై నముపశేవులు సునద్దైవ్వ సుపాశించికాదె జగంబుల
నెవ్వరితంప్పై నధికులైరి

౩౫ నా వునవ్వను త్రుత్రశత్రుణ పారా యుగాయుత్త నసారా యునూ
నారాధింపుము తండు నీకు నఖిష్ట ఫలంబులు నిచ్చునవి
ధివంతంబు గారనతనికి దావదశాక్షరమంత్రంబు పద్రేశం
చితపశ్చరణ ప్రకారంబు యుచెప్పి స్వ్యతాధ్రువంద ప్రగల
మ్మునిదీవించి పొమ్మనిన శౌత్తాన పాదియుమునుం(ద)

32 A beautiful verse - the grief of slander

ఇమ్మెయి

im-mei in this manner

33 The Rishis replied - Worship Vishnu & you shall conquer - as thy ancestor Swayambhuva did

మొదబ్రరిత పాద్యయుంత్రె
౩౬ ఆదికాలంబునయంవయునారతపంబున
మధువనుదానవ్యుంతధికతపము
గావించియుండిరాకాంత(బ్ర)త్తైక్షేంబు
చేశయాత్తయున్నివాసప్పూంషు
వ్రైయునయావనభూమియుండునానాదేవ
యుత్తుడైయుద్దవృతుండుసల్లు
గావరంబధీ(శ్రా)నైకానితనప్రేర
మధురాపురంబునమధువనంబు
౩౭ వనగలోకప్రసిద్ధిగానలవరించి see VI.12 performed
సార్వకాలంబుబద్మలోచనుతుసతల
సురగణంబులునెలవనట్టప్పుడుందు
నదితఘోధ్ధనులకునెల్లనాస్పదంబు
౩౮ ఆకుమారచంద్రుడుచెప్పుడనకుండ
పంబునేయుదగినప్పుగాగ
నిశ్చయంబున్లైనిష్ణు తొంగోలంది
యుండుతధ్రమారియబ్బుసుతమునా
ఔత్తానపాదిమునినా auttana
౩౯ ధ్రువత్తముతెలిగించనట్టియుపదేశవిధి
చిత్తంబుమెయాగవిద్యా
ఆయెత్తంబైచెంగలింపనప్పుడుగదకడ
advancing At
ayettam, perfect

[illegible]

36 Dhruva commenced Tapas at Madhuvana

[illegible]

38.

[illegible]

39 He, Auttanapadi (as son of Uttan: see verse) practising what the munis had taught him

[illegible]

౪౦ శోభనాస్పదమయిన మూర్తిన్ సుందరాంగు
శంఖ చక్ర గదా శార్ఙ్గ యుతా ఘనవారస్తు
yellow green silk vest
పీతకౌశేయుల్లక్ష్మీ సమేత వక్షు
నాదిదేవుని విష్ణుని నాత్మదలచి
౪౧ బాలసుధ (బ్రం)హ్మ విద్యా
శీలుంత్రై చిత్తుదాభిషేచనమదితో with mental
లాలోని చక్రలమిత్రి
లాలుంత్రై వాంపాసరుచులులోగానకుండెన్
౪౨ ముదమున సర్వలోకములు మోచిన యట్టి వాసుదేవునిన్
హృదయములోన నిల్పి తపమిమ్ముల జేయుచున్నరాసుతుల్ *
సద్దమలవృత్తి బూన్పుదృతి చాలక ఘోషవేదంశ సెక్కయిన్
విదితనదీన తాబ్ధిపృథివీధరఘోరవనాళితోడుతన్
౪౩ పృత్తపాదంబు ధరణి మోపి యూర్ధ్వబాహు (upholding his hands)
డగుచు నుగ్రతపంబు సేయంగ నతని
(where his feet were) (the earth)
పదములదిగువ వసుంధరాభాగమెల్ల
(sunk)
మెరుగు వారధిలోని ప్రోడబోవ like a weighty ship at sea
౪౪ లెల్లు సకల ~~[illegible]~~ (lokas) సంక్షోభంబుగా నుగ్రతపంబు సేయ నతని
తపోవహ్నిసకలచరాచరభూతంబులకు సంతాపంబయ్యె నప్పు
డు Indra & Yama
౪౫ దేవపతి యమములు నదియు
దైవతలుందాను వాసుదేవధ్యాని(త)
(తు) విదైవుంత్రై నవ్యవనిత
పోవిష్ణుంబుద్ధిజాయుబూనికదంకర
౪౬ ఘాతప్రతపి నాచరూపములతో మోహల్పురుసుంధంశ
polp-áru

40 He meditated on Vishnu as in the form of a youth
[illegible]

42 The weight of his tapass began to sink the earth
* సుతుల్ [illegible]
[illegible]

45 The gods consulted how to ~~desist~~ put a stop to his tapass
[illegible]

ప్రాతఃఖర్జబిభింపిచి మారుఖయుదవ్వాపారు త్రైశాయని
ఘూర్ణితాకృతక ఘోర ఘోరరవముల్ గల్పించియున్నాలుని
శ్చేతుంజే శితపంబు వాస్పృతను చుంపరేచర్చి నక్ భీరుత్రై

౪౩ చటులలదేరి శక్ర విష జ్వాలాకరాళజ ఛ
శీకరము జంగంబులై కరవ వచ్చె
lions tigers hogs Roc
కేసరి శార్దూలకిటి గండ భేరుండ
రూపంబులై పోడచూపుచుండు
దైత్యదిశాచ భూత ప్రేత ఢాకినిసం classes of demons
resounding
రావములతో డ సందడించుచు
చిటచిటాభ్రయు పరిస్ఫుటదావ పావక
శైలలక్రొమంటలను బాదవ్వే

౪౮ వదన వయులమంటలాలు తుంగపులుదిశనట్లు
జంబుకంబులంకొరవిదయ్యంబులట్ల
బెబ్బురాత్రులు సూంతలు బెబ్బుచుండు
నవిరళధ్వానపరుత్రై నభ్యంతరవుని కడను

౪౮ యిట్లనేకవిధంబులందపోవిష్ణుంబు శోయునెడ సైకె నాలతో
artful
క్రమాయావియైన రాక్షసి సునీతిరూపంబునై నాని యుత
నిహాలికి వచ్చి బాష్ప పూరిత లోచనయై గద్గదస్వరంబున ని
with eyes full of tears
ట్టనియె

noblest
౫౦ అన్నకుమార చంద్ర తగునయ్యనిరంతరదుఃఖవార్ధిలో
forest
నన్ను ముంచిరియూవిధముననక్షయదాలవ్యలదపంబున
యన్నదలెంచి తొల్లినిసునన్నలు మెచ్చెరి పిన్నబెద్దలన్
వెన్నడు మెచ్చియెన్నవెన్ సరకవరములు నిను వంటి వారికిన్
Vishnu

48 Then they desired that Racshasas to terrify the boy. This they did in vain — very grand

[illegible]

49 Then they sent a Racshasni in the form of his mother to beguile him

[illegible]

౫౧ అందని పంటికె మిటికి నఱ్ఱెత్తి గుఱ్ఱెద విష్ణుడున్నయెడ
కందువ చంద మామకుఁ డుకలి విను మాపని గట్టిపెట్టినా
డెందములో నియమ్ము వేదతిందు పదర్జనుడు తమ్ము పొందమ్మ
పొంద సమస్త భోగములఁ జెందెదు తండ్రికి వేడ్క జాయుగర్

౫౨ ఆరంభించిన పైరు బోవిడిచి దుష్టవ్యాపార చిత్తంబుతో
ఘోరారణ్యములోన వేరాడు నరకక్ ఇత్తంజ్కుశేయించిన
ప్తురాజ్యంబు సమస్తముఁ విడిచి నీవేలా తపోనిష్ఠను
చేరం వచ్చితివా విరాలసుఖములే చింతించి సత్పుత్రకా

౫౩ బాలక్రీడల తత్త్వబంధులన దభ్ర ప్రీతి నొందించి యు
చ్చాలంకార విహారముల్ సవిపి పూజ్యంపై నరాజ్యస్థితుల్
చాలన్నై కాని వార్ధకంబున తపస్సంపత్తిసై కొంపగా
నేలా దేహము దుఃఖపెట్టెద వృతండ్రి చంద్ర శ్రీ యశంబున

౫౪ దల్పకల్ప త్తైపాసవతి దద్ది ధురూఃకృలనెవ్వనంబున
వెట్టు విరక్తులుట్టు పఘుజ్రేషణా వృత్తి సేరింపవ్రేలని
త్రుటి చలంబు చాలగలదే నిమహాతలమిల్లనేలగా
బట్టు వయు గట్టునెప్పు నను పాయమెరింగి తిరమ్ము పుత్రకా

౫౫ నోములు ప్రన్నలు నోచియు శ్రీలతపోనిష్ఠానకర్మంబులు
ద్దా మప్రీతి సెసచిజపత్సుతుని గాతత్రీ నను గాంచితిర్
నా మాటలు విని రాజ్యభోగములను త్రిష్మిం కరాయుండినర్
నేమాదర్ బదిత్రాణమయు లె విడి చెదర్ నికంబుగా నిచ్చుటర్

౫౬ అనుచుండెం ప్పుతలంప్పునర్ బలుకు మాయామాతదుర్గా
క్షేపములు
వినగా నెల్లడు చూత త్రెల్లడు మనోవృద్ధి వినోదం
బించున

51 To what end ~~is~~ for a fruit that you cannot reach? doat thou & stretch thy neck? The abode of Vishnu is like wishing for the moon - give over this task & destroy the uneasiness of my heart. Come: let us go, pleasantly to thy father's delight.

52 Wilt thou leave fruitful fields, and with stubborn heart in the dreadful wilds, form an axe to fell the forest, leave thy kingdom. Why wilt thou, loving penance, come here for future joys, my fair son?

53

ఆశ్వ ౬౪ 54

55 Vowing many vows, with noble penance, rites & good deeds, ~~with~~ exceeding boundless affection, o my father (a term of love) did I bear thee, who art so fine a boy. Listen to my words, and come to the enjoyment of the kingdom - if thou longer stay away I will fall on thee & expire in verity here

Come or I will die at thy feet

56

ప్పనజారాత్తేక్షణాముమూత్తిఁయందులయమై వత్త్రించుచిత్తంబు
తో
సునరంబాంపాన్వివేక శూన్యులు భృత్యంతదుష్టులారూపమై
౫౬ అట్టిసమయంబున ననేక శస్త్రాస్త్రపాణులును భయంకర
ఘంహ్వానాదులును వికృతవేషధారులునైన రాక్షసులనేక
శతసహస్రంబులు వచ్చినబ్బాలుని బొంది వివేరపించి
యుద్ధతిచూపినన వియల్లంగ నవధానిన పౌరాయణుం
త్రైన జ్ఞానపాదియందు దురాత్ముకులనర్ జేశినయు
పకారంబులంబోలె విఫలంబులలెన్ననప్పుతూ
౫౭ The Yamas యాముగణాసమేతుత్తైమ హోమయంబుతోడ సం Orphal
తాపయుద్యవారు తపము తాలియుపము జేరుపనిం
ద్వేవియయునసరుంగ తేరవ్రాదయుతాపపుగలం
50.01
ప్రైషునిందుయెూవ త్రావినల్లు లారటంబునర్
౫౮ అతనితపోమహోత్సవము
Vishnu 15
శ్రీతరుణేశ్వరునతోడజెప్పియటుపతేశిత
T-tari, now
కేతరనుపేక్షజేశిన
మాతగణంబులకు వాని బెండమునసంచుర్
౬౦ చనిక్షైరంత్రమునందుమందరధరుర్ చందార్కనేత్రుర్ సురా
వనశేఖరతునంబురాశితనయావక్షాజతుంబావగూం
మానబాహ్వోపరశోభితుర్ గనితదియ్యబాపదాంబోరువ
వనతోందంబితమస్తకుండగుచుదేవనమ్మామిదానిట్లనె

[illegible]

Then the Racshasas rushed upon him

[illegible]

* 58 Around the patient hermit boy
In dreadful dance the fiends of night
His steadfast penance to destroy
Assemble all the forms of fright
Alarm'd Sutrama un[illegible]d their [illegible]age
And every terror used, in vain – Unshaken sat
the youthful sage – Their hearts were filled with sickening pain

The army of Yamas (demons) & (Indra) Sutrama, joined to ruin the boys patience & tapass – Knowing what else to do, Indras heart was troubled, as if he had taken a dose of mustard seed (Beautiful pure Telugu)

[illegible] ౫౮

59 So they all fled to Vishnu [illegible] ౫౯

[illegible]

60 Pure Sanscrit [illegible] ౬౦

[illegible]

౬౧ శ్రీలోకేశ్వర చిత్తగింపుము ధ్రువుండుత్తానపాదక్ష్మావరా (King)
పాలశ్రీ విష్ణుని నందనుండు మిగులం బాలుండు విరాళకృత్తై
లోకాని మహాతపోనిరతుడై యుష్ణజ్వాలాతతిన్
బాలంజాలరు తొంటి తాపసులు మాంబోళ్ళుం విరించాదులున్ (Bramhalls)

౬౨ చెక్కు మీటిన జన్నుఁబాలు గారు శిశువు ధ్రువుఁడి (a fillip, so much)
ఘోరతప మొనరింపుచున్నా యతని
యతులతపము విష్ణుం బుశాయుబూని (matchless)
ప్రేకు మాయలు బన్నిన వెరుకు తేదు (fear)

౬౩ అమలతపంబు పెంపు నరమాధిపనీ వలన ధ్రువుండు దా
నమరపదంబుకై కాను నెయ్యంబు జమిత్య నిబారగోరు నెంా (die-patulu)
హామకరు రాజ్యవైంబు నెంది గేంశుల లోన్ముకమై చెలంగు నేంా (shine)
బ్రమదముతోడ దానె మను పట్టములం నియాలు నాక్రమించునో (joy, ipse)

Vishnu answered Indra thus
౬౪ అనిన నందకపాణి వజ్రపాణికి ఇట్లనియెం

౬౫ ఇంద్రపదంబు నేరడు దిగీశుల రాజ్యములు ఆసక్రియుడా
చంద్రుని కక్షిపై మనసు జేంచ పడుతాము పంకజా ప్రకై
త్వేంద్రలోకము లెదలపంచెన్నడు వీరి కేటి నేములరా
శ్యేంద్రసుతుండు వేరొకటి యిచ్చ దలంచు నేనెరుంగుదున్ (intend, plan)

౬౬ అనతనామరేయల్ల బ్రియము వారక ఇచ్చిదవంబు పూన్పెదన్
నేతదురంగియయుండు మనిపెంప్పున నిందుని బంచి వృత్తాలో
కాలిశయల ప్రమేయ మెటో ధ కరుడైన ముకుందు డవ్వేళన్

ఇట్లు

ప్రీతమనోరధుండగు నక్రంద్ర సుతానుజుని పావితుల్తెకన్

They prayed saying (to ~~Ja~~ Vishnu) O Lord of the world, hear our prayer — this son of Uttana is always murdering us — Eg Tel —

62 Such a babe that if you fillip his cheek the milk flows full

ఆ.తు ౧౨౪

65 But Lord Narayan — the boy seeks something nobler than all that ye possess

66. He dismissed the gods & went to Dhruva

like to a cloud — & on his breast

[illegible] వారివాహముభోలు వక్షస్థలంబున

Lachmi

నిందిరాకంప్లు బెంపొందుచుండ

ఘూమి పద్మపంయుభాస్థదా మెరయుండు

కమలజస్థాంచలకంబుమెరయ

కల్పవృక్షంబులశాఖలమించుబాహువుల

చక్రశంఖాదులావిచేలువమెంద

పరిపూర్ణ చెంద్రశోభాప్రతివచ్చుమోమున

దరహాసనవసుధాధారలొలుక

[illegible] నఖములతోప్రతిపన్ననా స్వాతి మెరయొందు

కనకకౌశేయసంధ్యారాగంబు వెరయ

నక్షత్రలోకైకరత్నగోపాయుకునకలు

దైజనార్దనుడుత్కృష్టుపుష్పవ్రుమయ్యే

యుల్లమ్ముప్రత్యక్షంబై

[illegible] ఆనరేంద్రతనయూ ప్రణిపాతగతి

ధ్యానధారణావిధాననిధానం

జ్ఞానచిత్తముబ్రయుంబగుపెల్లే

తానతింగిక్రుపదానసుదృష్టిని

[illegible] ఆతనినవలోకించికుమారానీమహాత్మ్యంబునకుమెచ్చితి

చెప్పుము వచ్చితి నిచ్చుకు వచ్చినవరంబుచ్చెదవేడుమని తెల్పి

ననతండుమ్మీలతలోచనుండై

[illegible] వెలుగొదృష్టిపాత నారంతప్రోద్యనుస

భావవీధిగానబడినమూర్తిని

బాహ్యదృష్టిగానబడిననిక్కంబుగా

దలచిరాజసుతుడుతెవివిదొంది

[illegible] సంభ్రమభయమున్నక్రాతాత్పర్యంబులుచిత్తంబునంబెనలంగ

67. Picture of Vishnu [illegible]

[illegible]

౨౮ ఆకు [illegible]

[illegible]

70 He said, I am come to grant thy prayer. The boy opened his eyes, ~~& said~~ [illegible]

71 At niracgram (impersonality) departing, his sacaram (personality) returned to him — he rose & saluted the god [illegible]

[illegible]

ఘన సాష్టాంగదండప్రణామంబుచేసి నిటుతరంబుయి మేలుచే
కమలలోచనరూపంబు కనుంగొనులార
జూచియానందరసకేళిజొక్కియతడు
తన్నుదానెరుగనితలంపుతోడ
నుండియయునుగద్గదస్వరయుక్తిబలికె

వరమిచ్చెదననిలక్ష్మి
వరమెచ్చియు వీవు నిన్ను వర్ణింపమనో
వారమ్మెయిఘ్నన్నదియుఘ్నసం sanrhāra
స్వారముగువాక్ప్రతినసాంతు నందింపగదే andinçu
అనుటయుబద్ధనాఘుడుదయాపూర్ణతపూరితదివ్యచిత్తు
జనపతిసూతిమస్తము సచారుతరూపనిష్ఠవాస్యసం
జనితమృదూక్తిసంఘముగుశంఖముమెలాపినసమ్మదాత్మునై
మ్మనముమవా ప్రకాశమవిామఖేజెలువెందెనద్రేకఘెంఘుల
అప్పుడురాజపుత్త్రుడుమహాప్రతిష్ఠావిశ్వావభిరామయ్యై
యుష్పురమేష్ఠివయుఖ్యలకునైనయుగమ్యవయత్ననయుద్ధేశముల
చుప్పుడనాగమెయూత్రఘనసూత్తులజేతుమెయూత్రివృత్తితో
నప్పురమేశ్వరేశుగానియూతదుండంగవితాసప్తాసిమ్మై
(శ్రీ) వనితాకళత్రసరసీరుహసన్నిభనేత్రనాగతే
యూవవాదివ్యరూపనిగమార్థకరవాస్యకళాకలాపనా
నావరమెయూఘనిర్మలమనస్సరసీరుహ వాస్యలింగచిత్సదా
వాక్చితచైత్రసంగనిరహాయముగురో స్నతలోకసన్నుతా
కాంపుగతాప్తిసాంతత్రిజగంబులవ్యాప్తమూలగుణాం
బులగ్

73 He fainted with delight at seeing the Joy & with faultring accents said

74 I praise thee

75 The god laid his sceptre shell on his mouth & made him speak

He begins to laud the god

77

కొష్ట్రులయామినీదినవికారములన్ ప్రళయకాలరాత్రులా
కాష్ఠలవేరగాగ యుగకాలములన్ నీవేదియున్మూర్తి
(శ్రీ) స్తుతసూక్ష్మరూపములనజెందుచునుంటువయోజలా
చనా
౭౮ అగణితతేలసిష్టుసచరాచరభూతసము(గ్ర)పైనయా
జగములవృష్టిపుం(బ్రు)తుంటుజూవునవలనంస్వస్థా
నెగతినరాజసాదితమనియున్నగుణ(త్ర)యచేష్టితంబు
ప్రగులవెరింగియుండలవరతలునిన్నదురాత్మకేశ్వా
౮౦ ఆవులచేతపాలుపుట్టియుందు(గ్ర)మంబుననెయ్యిబుట్టిం
యున్నవ్వలకాష్ఠృతంబతి(ప్రి)యంబునొసరించినయట్లనా
దైనే
చేవరవాక్యతైవిరులుచేతానినిన్నను తింపగామదం
బెవ్వవిహాంతుపీనటనతెల్లనునీమహామయజనార్దనా
౮౧ అనిమరియునవేత(ప్ర)కారంబులనేనియాడుచునున్నయు
స్వరేంద్రనందనునవలోకించినేవదియున్నసిత్తారాధనంబుల
వలనసంతుష్టహృదయుండనైతిమద్దర్శనంబు(వి)ధగాదు
వరంబువేడుమనినపరమేశ్వరునకతండిట్లనియె
౮౨ సర్వ(ప్రా)ణులయందును
సర్వాంతర్యామివైనసర్వేశుండవున్
సర్వజ్ఞుండవునగుదు *Thou art.*
సర్వ్రదరకేలోకచెప్పనుచితమెనాకు
౮౩ నంజెప్పెదచిత్తగింపుముమహాత్మా తంత్రసింహాసన

[illegible]

75 Praises of Vishnu continued

[illegible]

80 Telugu praise — So like as milk is produced from cow — thence butter is taken (పుట్టి) if then we were to give the ghee to the cow — so do the words (veda) thou didst create return to thee in praise

[illegible]

The god promised to grant his prayer

[illegible]

He requested "Thou knowest my wish."

[illegible]

I pray to be restored to the throne

[illegible]

నీసుంతై కాలువు స్నానేన చయుకింశ్చరంగనాశించితేః
ధానింగన్నైని పెద్దతల్లికి సుకర్ధ ఘ్యంచియుండుండమ
art not fit told "me"
తూన్నసుండవారుఃతడుగాని నీవు దగవంచుర్నన్ను బశైకేవెస
౮౪ యేనవావైకృములాత్మలని విపిలోకేశుండవైనమ్మెనీ
చేనతున్నిన్నతమైన దివ్యపదమునకృణాప్రహావంబునః
బూనంవ్యచ్చుతికాక్రనాకు నవ్వరముసంప్రాన్తింబుగాశాం
ధాన్యనారూఢమునైంద్రవ్యార్తమల సద్మాపద్మపత్రక్షణా
౮౫ అనినన్దైవదేవ్యుండు నరదేవనందనునకు కరుణారసకంద
ళితవాృదయుండై యుల్లనిమె॥
౮౬ ఘూవిూళునందను పూర్వజన్మంబున ౨౮౪
నీవుబ్రాహ్మణుండవై నిఖిలవేద
శాస్త్రంబులునునీచేః సాధుసమ్మతికులా
చారముల్దప్పక జననియందు
జనకునియందును సద్భక్తివదలక
జపతపోనుష్ఠాన సద్విధులను
ననును పాశించు నాయందు లీనమై
నున్నచిత్తంబుననుండియుండి
౮౭ అతులసామ్రాజ్ఞనిరతుడు సిద్ధికరూప
వంతుడును నవయవ్వనపైభవుండు
నైనయొకరాజుతోడ సఖ్యంబుచేసి

[illegible]
84 [illegible]
[illegible]

Vishnu replied
86- In former births thou wert a bramin
[illegible]

అతనివంటి ప్రభుత్వంబు నాత్మనొరల్
౮౮ తే ప్రాభవము నుసుఖ స్థాన పౌరుషములు
నాధిపత్యంబు గలిగినయట్టిరాజ
వరతనూజుండనై పుట్టవలయు ననుచు
నన్ను నారాధనము చేసినాడవీవు
౮౯ తే అదినిమిత్తంబు నీవు జన్మాంతరమున
వచ్చి కులశీల గుణావైభవములు గలిగి
నట్టి యుత్తానపాదునకాత్మసుతుడ
వై జనించితి తొంటి పుణ్యంబు వలన
౯౦ మత్త కో పూని మారక శైశవంబున నుల్లసిల్లుచునుంటి యేల్
tapas-niyama *no-*
మాకు భక్తుడవై తపోనియమవ్రతంబున జేసియు
-small
సన్నుత సద్గుణామలు రత్నివై తివి తొంటి జన్మము కోరికల్
నీకు నేడు ఫలించు నల్లుగ నెమ్మితో నావర మిచ్చెదన్
౯౧ క త్రిదశ ప్రభాతారకముని
పదవులకున్నిటికి నుపరి భాగంబున దాం
పాద ధ్రువ స్థానంబు
న్నది యొప్పు నట్టి నీకున రవర పుత్రా
౯౨ క అమ్మహానియ్యపదంబున
సమ్మదమున నీవు మహత్త్వసహింతుడవై యా
ధవ్యునేనందుచునుడురా

[illegible]

88 - and didst pray to be born as a prince

[illegible]

O my boy [illegible]

[illegible]

91 I will bestow on thee a place in heaven permanent (Dhrūva)

[illegible]

ఆవంతం [illegible]

[illegible]

పమ్మున విలసిల్లు కల్పపర్యంతంబును

౯౩ అంతంబున మూర్త్యము స
త్వంత గరిమెతోడ నిత్యు ననుచు ధరిత్రి
కాంత సుతుండు ద్రిదేవ్యం
ఉంత ధ్యానంబు నొంది నాస మయము నను

౯౪ నరనాథసుతుడు దనుజా
మరకిన్నర సిద్ధసాధ్య మునిచాత సన్నుతులన్
బరగుచు జనని యుధాను మ
సరస విమానంబు నెక్కి చనిరి మహాత్మా

౯౫ యివ్విధంబున సూర్యమండలంబున కుంజని సూర్యునిచే
తంబూజితుండై చంద్రమండలంబు ప్రవేశించి చంద్రుని
చేత సంభావితుండై నక్షత్రమండలంబున కుంజెల్లియు

౯౬ నక్షత్రరూపంబులను స్వపుణ్యవంతుల చేతం గ్రతుంతై
బుధమండలంబున కరిగి బుధారాధన చేయుచుండై శుక్రమం
డలంబున వసియించి యతని చేత సత్కారంబు లొందె
కాని యంగారక మండలంబునకు బ్రయితని వలనం తేజో
లాభంబు లంబెంది బృహస్పతి మండలంబునకు నిక్కి తదియ్య

౯౭ గౌరవంబున కునవర్ణంతై శనైశ్చర మండలంబు దరిసియత
ని చేత ననుగ్రహంబు వడసి సప్తర్షి మండలంబు జూచి
వారల వలన మహానిష్ఠ మహిమలు గాంచి

౯౮ [illegible] చని ధ్రువలోకంబునన.

[illegible]

93 [illegible]

94 [illegible]

95 Then all the demigods [illegible]

ఆ 30 ౪ [illegible]

త్యనుపమసౌభాగ్యయుక్తులైలోకంబుల్
తనకిందనువర్తింపగ
ననుపమసంపదలనేతునందెదుగరిమన్
౯౯ క మానుగనీధ్రువచరితము
మానవులెవ్వారువినినమహానియ్యేయశరి
(శ్రీ)నిరతినుండుదురుమరి
స్థానభ్రష్టుంబుతేకతనయులదారుర్
౧౦౦ వ ఆధ్రువుండుశంభువయనుభార్యయందురిపుండునురిపుంజ
యుండునువిప్రుండునువృకలుండునువృకతేజుండును
ననువారినేగురంబడసెనందురిపునకుబృహస్పతియనుదా
నికిచక్షుండుపుట్టెవానికివరుణాపుత్రియైనపుష్కరిణియు
౧౦౧ వ నుదానిచాక్షుషమనువుబుట్టెవానికివైరాజప్రజాపతి
పుత్రియైనకన్యలయనుదానికిపూరుండునుశతద్యుమ్ను
డునుతపస్వియునుసత్యవాక్కునుశుచియునగ్నిష్టోముండు
నతిరాత్రుండునుసుద్యుమ్నుండునుసభిమన్యుండునునన
దునలుపదుంబుట్టిరందు
౧౦౨ వ పూరునకునాగ్నేయియనుదానికినంగుండునుసుమనసుండు
క్రతువునంగిరసుండునుస్వాతియునుశ్రుయుయునునార్వు
రుబుట్టిరందునంగునకుమృత్యువుపుత్రియైనసునిదకు
వేనుండుబుట్టె

Sub pedibusque videt nubes et sidera Daphnis

99 Blessings on those who hear this story of Dhruva

100 Dhruva had five sons - named రిపు, రిపుంజయు, రిప్రుడు, వికల, వృకతేజ - Rip bore వెన్నుండు.

[illegible]
N. No. O. M. 69.
Vishnu Puranamu 1st & 2nd Chapters & 3rd Chapter incomplete by Vennalaganti Suraya Character Telugu
Page 177 Lines 20.

తె Venu
౧౦౩ చ జననుఁ వేనునదక్షిణాభుజంబు మునులు మదియింపగా పృథుఁడ్
డనునరనాయకుండుదయమై జనలోకము బాహావిక్రమున్
బూనరగనే విభూవలయము న్నతిదేనువృద్ధెశిదుగ్ధదో
హానవెలునరించితన్నైసచరాచరభూతములన్ బ్రియంబుతో

౧౦౪ చ అనవుడు శిష్యుండ గురునకుంజ ఎచ్చెశి మహోత్మయమ్మహా
మునివరుతెల్పు వెన్నభుజమున్ మదియించిరియాంపృథుండు
జననమునొందనెట్లు నురసాస తద్ధి నంపృజేనిలోకములకు
నెనయుగనేలపాలు [illegible] వినుపింపుమునాకునేపదఁడన్
అనినంబరాశరుండిట్లనియె Parasura replied

(father of Venu)
౧౦౫ ఉ అంగుడుమృత్యుపుత్రియుగు నల్లుసునీదను పెండ్లియాడియు
య్యంగనయందువెన్నడను నాత్మజునింగని రాజ్యమొ[illegible]
గాంగముతైన [illegible] తనిపట్టముగట్టి చక్కతపం
united with
సంగతినెనెనాన్యపతి సత్యము [illegible] దానుగానకన్

౧౦౬ క [illegible] మాతామహదోషంబున
నాతడు రాజ్యంబు జేయునప్పుడు పుణ్యో
—ష్ట తత్ర్యములానరింప [illegible]
పాతకములు లుశేయుచుండెబహుగర్వమునన్

౧౦౭ ఆదికాలము నాటియు ప్రవారంబులు
బందెలుగప్పించి పాడుజేయు
seed gaining
ననాన్నెయుము నవిత్తమార్జించి పరలోక

3 Then Venu, born in the race of Bhriga was a wicked wretch, and slain - so from his shoulder, when they had rubbed it well, was born Phithi పృథుడు

ఆకుల ౩౧ But how was it that he was born from the shoulder -

105. There was a king named Anga who married Sunitá daughter of Death (the goddess) - and had a son named Venu, who was crowned by his father who then turned tapisi. And this Venu was a great scamp -

సాధనంబులుగాని శాంతనెసఘు

వేదాంతవిదులైన విద్వజ్జనంబుల

enquire for నడుచుం
వెదకించి దేశంబు వెడలద్రరుము

వరశుభప్రదమైన వైష్ణవధర్మంబు

మరచి పాషండకర్మముల నడుపు ౧౭ లేక

౧౦౭ త జారచోరాదిఖలుల దుష్టమతి బ్రోచు

lies denies
ననృతములను నాస్తికవృత్తి నెనుపుచుండు

ధర్మమొల్ల కతిక్రూరదండనంబు

సాధుజనులందు గావించు జనవిభుండు

౧౦౮ చ శ్రుతులు పరిత్యజించి విధిచోదితమార్గములుల్లంఘించి సు

వ్రతములు గల్పిపెట్టి గరువంపుదనంబులు వేయిబుద్ధిన

క్రతువుల యాగసమానిస తతంబు మదస్సనె కొల్చెదం ఘన

small lands that ocean girds
క్షితిపతి చాటగా బనిచె సింధుపరీత మహీతలంబునన్

౧౧౦ శా తనదు గర్వణంబు లెంతెనియాడ నెల్లని

సాధులోకంబుల సంహరించు

తనకు చెప్పక మహాంధపైరములు చేశిన

[illegible] చూరలాడు

not [right]
తనదురాచారవర్తనములు గాదన్న

గురుజనంబులనైన శిక్షించు

తనగాంచి బుద్ధిచెప్పిన బంధువులనైన
for advice

79

[illegible]

M

ప్రాణాభిమానములు భంగపరుచు

terrible jokes

౧౧౧ తే. తనకునను క్షూలవృత్తినుద్దండ వేల

village *he gave*

నుండు పాషాత్ములకూళ్లనొసంగు

తన్మదైవంబుగాను తెల్పుచున్నవారి

unfit

కొంపగరాని పదార్థంబులొసగుచుండు

౧౧౨ క. యిలవెుప్పుడుతనయాజ్ఞకు

transgress

వెలియై వర్తించువేదవిప్రునినైనన్

smote off

తలద్రువ్వనేచంపుడు

"Fail not! ye ..." *a line of soldiers*

తాలనకవీరనుచుబంపెదుప్రష్టభావిన్

౧౧౩ శా. వేనస్థుండితతిపాపకర్మములుగావింపంగనాకేతునన్

calamity to happen *āpada*

వానఃసంగ్లకమానెయారంబము తెండన్ జెప్పెవెనాపదల్

fell to pieces *mutual*

గానన్ వృష్టిసమస్తదేశములమొక్కలేదాకెననోన్యన్యము

famine

పూర్ణనకేస్తంధమునన్ ప్రజలుచేరిరితప్పిమంబదెన్నెనా

నాయకిన్

౧౧౪ చ. మునివరుతాల్లనానృపతిమూఢవివేకముబాపకమ్మనవ

ర్తనములుజూచియాతనికిధర్మగుణంబులుబోధ

చేశిన

జ్ఞనుతమాగ్రములుదెవిపిసాత్వికబుద్ధియువిష్ణు

భక్తియున్

బనిగొనిజెప్పితాపములబాపికృతార్థులనైనతేమదిన్

తాల్

[illegible]

౩౨ అసు *So the Munis laid their heads together to give the King some sense*

[illegible]

Vênu

౧౧౫ చ అని తలపోశించూ తపసులంగ తనూంజుని పాపశేఁరియూ
తని బవాలుడూ న పూర్వక విధానముతైన నృపాలమో
గ్దేపూ
జనములోన చిఃతిల్లియు ధరాతల నాధుల సత్చరిత్రము

began — evil mind — with anger in his nostrils

ము సువాని చెప్పిరాను మతి ముకల్తన కోపము బ్బికెలయిల్లగ

౧౧౬ తే తాంయునీ వంశకర్త్ర దేంర తనము యుబ్రు

for the future

బలుని చారితంబు లుస్తావికాలు

Kings — the first line, as in a copy book

మొదినీనాధులకునెల్ల వేలుబంతి
గాంబ్రవత్తిఃచ పకేల దుష్కమైవైతి

౧౧౭ చ తపసులనేల చంపెద వధర్మమతా యికసాంగనీవుపా

lords of ruin — to contract sin — do commit

పపతులనేలకూంతెదవు బ్రహ్మణనిందమొనర్చెదవేలస

anger causing

త్పుపచెరిదుష్టకర్మములకెట్లొనేదేయికవేదమొల్లవే

ruin

ల పరమవైష్ణవంబునదాలంగితేవివలనరేంద్రనందనా

unkindness

౧౧౮ తే అప్రసాదంబు నన్ృతంబు నాదిమైన
రాజదోషంబు తలతిరస్కరింప
వఖిలదేవతాప్రీతిగా నార్యజనులు
మెచ్చ
మెచ్చుక్రతువ్యలు నడపవేమి యికనధిపా

౧౧౯ చ క్రతువులచే శశంసురనిరాయుము సంతసమంధుచుండ్రు
వతలతి త్యప్తులైన మధిం వానలు గల్గుసువృష్టిగళ్గిన

[illegible]

Let thy conduct be a copy to all

[illegible]

Why are you always slaying the good

యెునర్పనేల I suppose wd be the right reading, to suit both the metre & the meaning.

[illegible]

ప్రతిబహుసస్యసంపదల జన్నగు పంటలచాతమత్స్వేలు
స్తుతిపవిం తురంధు నరనాథుడు సుస్థితి గాంచునెప్పుడున్
౧౨౦ వ అధియు సంగాత యజ్ఞంబు యేలు రాజ్యంబులయజ్ఞ-
మూర్తియెల్ల నారాయణుండు ప్రత్యక్షంబై యుండు-
పుంతలే కాక్షుంతు వివరించు రాష్ట్రంబు నన్ ఆజావ్రే
క్షేమంబు సుఫలసస్యసమృద్ధియును గోతురంగమాతంగా
దిమహిమలుంగలుగు

fortune
౧౨౧ వ కావున యజ్ఞంబులు రాజులకుం గళ్యాణకారణంబు
Thy
లు నవదియ్యవంగ కర్త్రలైన రాజులచారిత్రంబులు
దలంచ ధర్మంబులు నిలుపు యజ్ఞంబులు గావింపనను
జ్ఞయుమ్మనినరాజా పించి వెన్నంతు వయునెంధుర్లు లతా నిష్ఠ
నిచెం

౧౨౨ క నాకంటె నధికుడెవ్వడు
లోకంబున గలడు విష్ణు లోకాంతరుగా
నేకాని చెప్పెదరేయవి
వేకంబున మీరవిష్టు వెబులుగలరే

౧౨౩ సీ బ్రహ్మవిష్ణుమహేశ్వరప్రముఖులైన
దేవతలయంశములచేతదేజరిల్లి
భూమిపాలించుకొరకునై పుట్టినాడ
నేను నాకంటె దైవంబు తెంతబెద్ద-

But the King replied, with wrath

Is there anyone greater than me in the world — Vishnu is, you say, the noblest, as you suppose — By want of sense are ye such stupid fools

123 Bramha Vishnu Siva & the rest of them I am I myself glorious as the whole — I was born to rule the globe, & tell me if there is a god greater than myself

bhartru
౧౨౪ భర్తృశుశ్రూష కాంతకు పరమధర్మ
like
మైనవిధమున నాయాజ్ఞ నఖిలజనులు
మీరనినడుచుట ధర్మంబుదీని నెరిగి
surely
కాదె మాన్పితి ధరలోన క్రతువులెల్ల

౧౨౫ అనిన మునినాధులందరు నంగసుతుని
బ్రహ్మముఖ్యం ప్రార్ధించి పెద్దసేని
యుక్తిసెప్పిన సంక్రుండు కుస్సెప్పి
దేవతానిందయొనరించు దిక్కరించె

౧౨౬ అప్పుడు మునివరులందరు
నప్పాపాత్మునివలన నపమానితులై
కప్పిన కోపాగ్నిశిఖలే
ముప్పిరిగొనకలుషవాక్యములు ఉదములొక్క

౧౨౭ మునిలోకస్తుతిపాత్రులైన కరుణామూర్తుల్ వారిం
పద్మలో
చనునిందించి నపాపకర్ముడు మహాంహస్సమయాజ్ఞ్యైశ్వర్యాంగం
బుగ్గై
arhud
కానగాన పాపుడు గాడు వీనిని తుల చే కోపోద్ధామ్యజంపిరో
yagyas
క నిరూఢంబుగు ధర్మమొందమఖములే గావింత మత్స్యోన్నతిన్

౧౨౮ అనినిశ్చయించి దర్భలు
గొని మంత్రములనుఘోరతరముగా

As serving her husband is a womans first duty, so is it fit that all should as their first duty obey my command. Dont you know this? I have upset all the sacrifices

The Munis cursed him & burnt him

జానిపినదివ్యాస్త్రముతో
మునుకానియాన్యుకతిదేవామునవాయురుయుర్

౧౧౯ క దేవబ్రాహ్మణానిందలు
గావించినయతఁడుపాపకర్మపరుండై
జీవంబువిడిచెధరణి — *They floated in a sea of joy -*
దేవతలానందవార్ధిఁదేలిరివేడ్క

gone - life — *v. Corpse*

౧౨౦ వ యుల్లువిగతజీవుండైనవేనుకళేబరంబుతైలపాకంబునిలుం
చియుచునిరాజ్యంబుపాలింపప్రధానులనియమించిమ
హీసురవరులుతదియ్యవంశసంభవుండునుబలపరా
క్రమదురీణుండునుపరమధర్మశీలుండునువిష్ణుభక్తిప
రాయణుండునునైనరాజునెవ్వనినభిషేకంబుసేయు
దమనివిచారింపుచున్నసమయంబున

౧౨౧ సీ వెలమితోదుగార్దిపతులొండురులతోఁ
బోరాడితమలోనఁబాడిచనిరి
వేదవిప్రమూర్తియొంటంటుగురు
మన్నీలుసాధులమన్నెలనిరి
చోరసంచయముప్రచారముల్పెంపులు
బట్టెసమస్తసంపదలుగానిరి
ఆకతాయులుమూర్తిదేశమంతయునావరించిరి

Then to preserve the corpse of the wicked Venu they prepared boiling oil, and having plunged him therein, placed him on the throne, & appointed the Ministers to rule.-

So the kingdom was in confusion
NB The rhyme is wrong - వెలమి I suppose is an error for వెలమి - యతిభంగం

జెరిచపుగ్నాస్త్రుల చరలుసంవిరి

౧౩౨ క. దండుతరుఖుల ద్వారుణి మండలమున
వివిధధనధాన్యసస్యములు లేటిపోవు
ప్రజలు వనవాసములుచేసి క్షంగపఱిరి
అవని యందునరాజకంబైనకతన

౧౩౩ వ. యిప్విధంబున నరాజికంబైనకతన రాష్ట్రంబు రాజవిప్లవంబున ప్రజానాశంబగుచున్నప్పుడు

౧౩౪ క. రాజుతనిరాష్ట్రంబున ప్రజలవెల్ల
Devas
నిర్వహింపంగనగు ననినిర్జరులకు.
ధరణిమొరబెట్టు బోవుచుండమున నెగ్గ
నిబిడతరమైన పెంధూళి నిఖిల దిశలు

dust covered
౧౩౫ తే. ధూళి పటల సంఛన్న గీర్వాణపదవి
లోకనాలోల మానసులను మహోద్ధ
త ప్రకంపిత వర్త్యనోద్యములునగుచు
ప్రాణదేవతల్ బాధకత్రి చూచునప్పుడు

constant quarrels
౧౩౬ ఉ. బారిబారి బోరుల ఫలనేమి
ధరణిసురవరులు సంపదలుసకలంబు
బరిబాయు రక్తధారలు

మొరనడు దేవాములతో తధూలు చూపెలు చక

grief
౧౩౭ క. వరిదేవన మెుసరింపుచు

coming

నరుదేరగజూచి మిగులసాశ్చర్యరసా
శ్చరితాస్యులగుచు మౌనుల్

to be terminated

పరిక్షవవెంట్లవాన్నైననితపసులకుంగకుంటయున్

౧౩౫ ఉ యీధరణీతలంబునకు వేంటకికె యువృథలంతే దుర్గ్రాహ్యనన్

the virtuous *boya*

సాధుమతంబుతెవ్వియు నుసాంగ వృష్ణెష్టిరాతకులోకులన్

నాధుడైన పట్టగాంబు లు ప్రాణాచ్ఛయంబునను స్తవారునా

నాధనధాన్యసంపదలునాశముసెందెననేకచ్ఛంగులన్

౧౩౬ ఉ బందులబట్టి చోరకులు నాధుడైన పట్టగధారుణీసురల్

plundered *forests*

గుండిసమస్త సంపదలు గోల్పడి కానలలోననుండగా

కొందరెరింగి కట్టియును గొట్టియు భంగముతెల్పయుా

listen!

గొందరు మంది యేడ్చుచును గూతలువెప్పైద[redacted]రాలకింపు

Behold *sky*

౧౪౦ చ ఆదెధరణీపరాగము నభంబున కెర వెల్లివినువీధిబర్వుచుడ్

delete!!! *at the poor*

స్వదిపరికించి చూడుడియునాథజనంబులదీనగాథముల్

పొదవి వినంగ వచ్చి మునిపుంగవులందరు వచ్చియుట్టియా

పదలుతిగింపరే యనుచు ప్రార్థన చేసిరనేకభంగులన్

These Muni Bram's *with all speed*

౧౪౧ ఉ ఆవసుధామరుల్ పటురయంబున నచ్చటికేగి దోషులన్

ever so much *grieved*

బొంపులకెంతయుం బొగిలి పోయినవారలదోడితెచ్చి

సం

స్థాపనచేసి రిల్లు తమ భాసల్సమాపదేశముల్

fear *ever so much*

వాసి వశమోవనుండ తగునట్లుగ నారయుచుండిరెంతయున్

Vishnu Purana 2

The Bramins were ati fighting when the King was slain. The Rishes therefore set about making a new king

ఆకల 36 Pure Tel

The people prayed the Rishis to save them
a fine verse for Imperatives

౧౨౯ వ ఉర్విధంబున నరాజకంబైన రాజ్యంబు నిర్వహింపం దగిన
రాజు నన్నిష్టునిం జేయుట కున్న(బ్ర)జానాశంబగునని విచా
రించి మునివరులు సుస్వరంబులుగా వేదమం(త్ర)
బుల నుచ్చరింపుచు వేన్నని యూరుదేశంబు మధియింపం
దొణంగిరప్పుడు—

౧౩౦ ఉ కాకి నల్లని మేనియు వంటి కోరగా నిశరీరము పల్లవెంట్రుకల్
(a devilish whisker — bald — few sounds)
(న)ాత బొబ్బొంచిన ముఖము నుబ్బెల్లని కంబుల నీరెలు ముగునన్
(muddy brained — poor bone nerves)
వేలయు మీరాధ వాక్యములు చేద నరంబులతో ఁదికుక్షియున్
(crooked — scandu One)
దూ(రా)తడు వక్రదంతములు నోరారు నుగ్గిదెయుకండు పుట్టినన్

౧౩౧ క మునుతల్లడ వెరగుపడితను (him)
గనుగొనుచుండగ వాడుని కలగుచునేనే (gazing — to fear. — He himself was alarmed at their staring)
పనియెయు నరింప్పుమ జెప్పుడు
తనులియు నందరు నిషీద్రయైని యటదు పృథుయున్

౧౩౨ వ అదినిమిత్తంబు నంనిషాదుండు నామంబు నంబరగ నతఁ
(ఐ(ప్ర)కంపారంబు — seeing)
నిషాదుల స్[సి]కంసాకారంబు పలక్షించి వీడు రాజ్యపరిపా
లనంబున కుసవాఁడు గాదని వింధ్యశైల వనదేశంబుల
మ్లేచ్ఛకిరాతాధిపత్యంబు నకుఁదగు నవండరుగుమని యా
మంచి పంచిరట్లు వేన్నని శరీరంబున నున్నపాతకంబు నిషా
ధరూపంబై తదియ్యదేహద్వారంబున వెడలెనప్పాపతి

The Munis rubbed the thighs of Venu (130) & thence was born - - a terrible fellow

a capital verse

- - ఆకు ౩౮౪

Therefore, as he was useless they named him Nishada (Bóya) - and as he was so hideous they would not let him be King - Thou art fit, said they, to rule the Mlechhas, & Kiratas in Vindhya alone. - go there."

దురితశైలరంబునందునారదు

౧౪౯ మరియు దక్షిణాభుజంబు మంథానంబున యుదాత్తానుదా
త్తస్వరిత ప్రచయంబులుగల వేదమంత్రంబుల నుచ్చ్రిం
ప్పుచు మధియించిన

౧౫౦ ఆక్షీణప్రకట ప్రతాపనిధి భావాశిగర్వ దుర్వారశ
ప్రఖ్యాత గోశస్త్రయుంకరుండు సుజనస్తోత్రుండు సర్వసంవ
రక్షాదక్షుడు విష్ణుమూర్తి పృథుండు సంస్ఫారతేజం
సాకల్పాదక్షియ పోతవేన్యు భుజస్తంభారణింబుట్టినన్

౧౫౧ పుష్పవృష్టిగురిసె భేరులదవదుం
దుభులుమ్రోసె జగములభినుతించె
గరుడఖచరసిద్ధగంధర్వపన్నగ
పతులు సంతసములబరగిరపుడు

౧౫౨ యుప్పిధంబున నుదయించి సంప్రాప్తయౌవ్వనుండై వైన్యుండు
మహానియస్త్ర మహా మందే జరిల్లు చుండే సంతా

౧౫౩ అతులకరవాలములను విల్లునక్షయమౌ(గ)
బాణతూణీరయుగమున క్షీణావ(జి)
కవచములను వచ్చెదేవలోకమునను౦డి
యువి మహాసాధనములమైనవిట్టునను

౧౫౪ అపరిమితపాపకర్మము
క్షీపగతమైయుంగ సూనుడగు వేన్నడుద
ర్మపరాయణాని లుండగు

So they began to rub the shoulder of the corpse, and finely did they sing meanwhile in the four tones for reading the Veda

And from the shoulder was Poithoi born. (Vainyu, as the son of Vénu)

Leaf 37

సుపుత్ర జననంబువలన సుగతికి జనియెన్

౧౪౨ క ఉదధులు గంగాదిమహా

నదులను మూర్తులై యున్న మణికనకపాత్రములన్

ఉదకంబుదెచ్చి పృథుము

న్నాదవనంబునాభిషేకమొనరించిరి గా

౧౪౩ క అప్పుడెడ సకలసురలును

నొప్పున గాలు వెంగవచ్చి నీరజభవుఁడా

వెల్లనిభూలోకమునకు
lord of the world

వల్లభు తగనప్పి సార్వభౌమునిఁ జేసెన్

12.12

౧౪౪ క హరిచక్రము తనిదక్షిణ

కరమున విలసిల్లిన పృథుకమలజుఁడు చరా
omnibus audientibus

చరమంతంబులు వినగా
congratulated

నరుదారగ చక్రవర్తి యని కొనియాడెన్

౧౪౫ ఉ ఇవ్విధంబున బృథుచక్రవర్తి యత్యంతధర్మమూర్తి
eternal *who came to serve*

యైనను మహైశ్వర్య సమేతుండును నవశ్వరతసేవాగత

చరాచరాత్ముండును నైరాజ్యంబు సేయు నప్పుడు

౧౪౬ క పెంపుల గల యడవులు మధు

దున్నక విత్తక ఫలించు తూరపు పొదవుల్

చన్నవశిపాలు విదుకును

వన్నెగ నెలనెలకు మూఁడువానలు గురియున్

Then, from being the sire of such a son, Venka was pardoned & entered heaven

all lauded ~~these~~ newprince Prithvi

a beautiful verse

In the forests replete with honey, the unploughed soil bore corn, without being sown, and plump ~~cows~~ kine produced milk from their swelling udders charmingly - and thrice each month fell rain

పృథుచక్రవర్తియప్పుడు

పృథివీతలయమునసకలపీఠులుబాలియుర్

×Bramha - yagnyam ×pita-mahi

పృథుపైతామహయజ్ఞమున

omnis

ప్రథితంబుగశైసురలుప్రస్తుతిశాస్త్రయుర్ 1.5

homa సూత్ర

తుపాశమసూత్రసూతాన్ని

వారుతులవలనశిశువులిరువురుదయించిరియ

a matchless

ప్రతిమానవాక్సమంచిత

మతులర్విలస్త్రిసూతమాగధులనంగ్

sucumbers

వారలసాకుమార్యములువారలసొంపులువారిపెంపులు

sweet

వారలవాక్విలాసములువారలకోమలకంఠనాదవి

a number of munis ye

స్ఫారముచూచిమెచ్చిమునిసంఘములందరుమీరలై

miralu ye bhartta, husb strong sense from hearts

శ్రీరమణాంపృథుణ్ణృధుమతిఁవినుతింపనేడునుండియున్ from this day

ఆనిసూతమాగధులకును

= sompu

ఘనతరవాక్యవమహామగౌంతింపగన

pleasure

మ్మునసులెల్లనువినిప్రమదం

they praised mightily

బునబొందగవారురాజుబాగరితిగరిమెన్

great by given up to those he loved

ఆతతధర్మశీలుడుదయాపరతంత్రుడుసర్వలోకవి

glorious bramins

శ్రాంతయశుండుసాధువ్రాతకారిమహాసురరక్షణా

joying in such acts

కౌతుకుడున్నతైరాన్నతవికాశితభాశితుడంచునాధర

ఆ తలజాలు

Prithvi had 2 sons - of noble wit - Sutulu & Maghadulu

Laud of Prithvi, uttered by his sons.

శ్రోతల సార్వభౌము విను తింతురు నిత్యము సూతమాగధుల్

౧౬౨ వ అట్టి సూతమాగధ స్తోత్రంబులను మెచ్చి పృథు చక్రవర్తి
nadica
స్తోత్రంబులకు నర్హంబులైన చరిత్రంబులం బ్రవర్తిల్లు
చుండె

kings ever since
౧౬౩ తే ధరణిపతులు నాటనుండి యిట్టి దముకు గరిమ
day by day
నట్టి కీర్తి ప్రతాప ఘోరుల విరహములు
సూతమాగధ నిర్మల స్తోత్రవచన
రచన లను విను చుండుదురు చిత గతుల

౧౬౪ తే యిట్లు పృథు చక్రవర్తి యనేక క్రతువు
లొనరగా నించి మించి యుద్ధారత్నభూరి
to satiety
దక్షిణాలు భూమిసురులకు దనియ నిచ్చి
భూమి పాలించె సంపూర్ణ కాముడగుచు

Listening to their praises he guided himself accordingly

[Leaf 36] and all others listened

౧౬౫ మ క్షోణీమండలి లోపలం గల ప్రజల్ క్షుత్తృట్ప్రపీడార్తులై
ప్రాణంబులు నిలుపంగ నోపక శరీరంబుల్ వేసం దూలగా
దూణాల్ దప్పి త్వగస్థిమాత్రుల గుచున్ దైన్యంబు లొందన్ బ
ruined given up
క్షీణప్రాభవులై వెసన్ జనిరి దుఃఖ చేతస్కులై
down hearted
యిట్లు రిక్తి పృథు చక్రవర్తిం బొడగాంచి యిట్లనిరి

౧౬౬ చ నరవర చంద్ర నీ ప్రజ జనంబు నవెందకము న్నరాజ్యపదం
raids
బరములు సర్వదేశముల బాధలదానన జేశి వర్షముల్

165 Misery under Vénu

hunger thirst, great grief, troubled
Cshóni mandali lopalan gala prajal \\ cshutrĭ tprapīdártulai
Pránambul nilupanga, nópaca sarirambul vesan dúlagā

skin & bones, only, becoming
Drānal dappi twagasthi mátrūla gucun, \\ dainyambul ondan, bari
Cshína prábhavul ai vesan zaniri duhkhám bhúta chétasculai
mental

Prithvi observing this misery, the people prayed him thus.

గురియుట మానె దైవము నుర్వియు బాలన కేతు చెందిరె
చ్ఛేరబహు సస్యయౌషధులు జీర్ణములై చెడిపోయెనే (medecines i.e. crops trees) (blasted)
౯౬౭ దినేశ (in the earth)

తే. అదినిమిత్తంబు సకలధాన్యములు లేక
పెద్దకాలంబు కరువయ్యె వృద్ధి వియుండు
(herbs) కందమూలఫలాసుత్తైకానలంబు (colour of earth!)
గుందుచున్నారు మనుజులు కువలయేశా

౯౬౮ క. అన్నంబు ధాన్యమూలం
బన్నంబు సమస్తజనులకాధారంబౌ
యన్నంబు లేక ప్రాణము
లెన్నగ యెు
~~చెంపొందదానె~~ వాప్పరికై ననే గతి నుండున్

౯౬౯ వ. అనిన్నాపాయము మాంతు చేయుము మను చుక్రవర్తి ప్రార్థింప నుగ్రహుధా
పనస్థానేకజనావనుండగు చుమహా పాలుండు కారుణ్యసక్త
పన్నంబైన మనంబుతో నతనుచాతోపాయంబు ధరాంతర్గత- (alius)
సంస్థానక్షేత్రయుద్ధమర్మములాది పయుక్తోంపొద్యుక్తుడై యుద్ధ

౯౭౦ తే. సస్యనాశంబు గావించి జనులకెల్ల
(famine) గరువుచేసిన యామ విరాకాంత్ర బట్టి
సంహరించెదనని శరాసనము బట్టి (bow) (endeavour)
దివ్యబాణంబు సంధింప దివురలు యను

౯౭౧ క. ఆరాజన్యుని చలమును
వీరత్వము చూచి వెరచి విశ్వంభరదా
గోరూపంబు నబరచెను

The king mused how he could do to relieve the famine

Enraged at the Goddess Earth he drew his arrow against her

Whereupon the goddess Earth appeared, in the shape of a cow, & ran away to Brahma in a fright.

సారసభవలోకమునకు సంభ్రమమెసఁగఁ

(stringed bow arrow drawing it)

౧౩౨ మత్తే. వికల్పవెట్టిన వింటసాయకుతోఁ జుటుఁ జుట్టుఁ వసుధావరుఁ

డక్తజంబుగ మహోగ్రాకృతి వెంక్రతుల్లాకసంబున సిక్తలుఁ

బికమయుల్లస్వయంక్రాంత పృథ్వి వెంనెన్నెనియింక్రనీ

లిప్తకర్తకృతమోయినఁ వధియింతు నెవ్వరు గాచినఁ

౧౩౩ ఉ. నాపృథుఁ డుష్మామిబలున్న రనాథునితో భయకంపితాంగియై

భూవరచంద్ర నీవును సుభూర్ని వధింపఁగ నంత వేయుకి

(woman slaying)

స్త్రీవధపాపమూలమమటుస్త్రీయటఁగ విరాకగులాంధైవేం

తునే

జావగనే విధంబున ప్రజాపరిపాలన మాచరించెద

అనినం బృథుండు పృథివికిట్లనియె

౧౩౪ క. వినుమి దుష్టచారిణి

(kill, noble)

దునిమిన మానవులు గరిమె తెమాసుండుదురు

జనులం గాచిన పుణ్యమే (Shall not my virtues)

నినుజంపిన పాతకంబును కగతె దే (If I slay thee shall not I be cleansed from any the sin by the saving of men)

౧౩౫ తే. నీవు తెకుస్సనే మిన నా పుణ్యయోగ

బలము పెంపునఁ జరియింతు ప్రజలనెల్ల

నను చుఁ గర్వించుపలికిన యువనికాంత

వెరచినటనికానంతయు వినుతి చేసె

౧౩౬ వ. నీవు నిష్కారణంబున నన్ను వధియింప వలదు ప్రజాసంరక్ష

ణాకుపాయంబు చెప్పెద సమస్తసస్యంబులు మహిం

But Prithvi swore he would pursue her for ever -

The earth remonstrated -

ఆశ్వ. 37 The king replied - Listen. They who slay such a wretch as thee shall be exalted. Shall not this good deed of rescuing men from thy crime do away the sin of slaying thee -

షడ్డులను నారయండు జేసెంబులై యుప్పొంగ్రాయుపయుప్పుడు

calf

న్నె గోరూపంబున నున్నదానికి వత్సంబుగ విసనేని నీవలన

moistening

దుగ్ధ ప్రవాహంబునే యుంబుని తదియష్టిర ప్లావనంబునంజే

సీ మహి మండలంబున సర్వ ధ్యానులు జేజంబులను ద్భవిం

చునీప్రయత్నంబున్నే యుమనిన నెరంబతీ

Kukkil

౧౨౩ తరుచుగా నున్నకుత్రేల తతులవలన

వింధ్య పల్లంబున్నై నట్టిమేదినీత

లంబు సకలంబు నుసమతలంబు గాసేయ

కున్నగాదని తనలోన నూహించి

with sudden force the noble Prithu with the bow on his

౧౨౪ చండతర ప్రతాప గుణాశాలి పృధుండతడు చాపమదండకో

huge shoulders the hills into the seas he thrust fell

దండమున సమహీధ్ర వర్షిధ వేదులు బడవెంచు ధారుణీ

& the globe high & low smoothed he made all even and

మండల దంతరాంతము లు మూడ్పు మత్యవి సాంపున చేసెనా

Indra & the gods were astounded

ఖండల తాది గాసురనికాయముని పైరగంది చూడగన్

౧౨౫ ఆమనుజేశ్వరుండు మహియందున మున్ను ఊశైన గ్రామపురముల్

ketas

గ్రామములుఖురంబులను ఘోషణంబు లురాజధానులు

మలు వేరువేరవిభజించి పలాగను త్తైన మానవ

స్తోమములు సన్పాన పరితుష్టులజేయుదలంచి పెంపుతోన్

vrihi seed

౧౨౬ సుకరము ప్రవిధాన్య

land watered by stream

ప్రకరాఖిలకాలఫలిత ఘన్యనదీమా

+ by rain

తృకదేవమాతృకాదులు

సకలావనియందు గలుగ సంపాదించెన్

well said the earth I'm a good cow enough but I cannot give milk unless thou get me a calf

[illegible]

Then the King knocked all the hills over with his arrows

[illegible]

So he made a plain & built towns

[illegible]

౧౨౧ వ. మఱియును మనుష్యులకుం దగిన జీవనోపకరణంబులు సర్వ-
సంపన్నంబుగా సవరించె॥ *ordering*

౧౨౨ క. స్వాయంభువ నరేంద్రు నువత్సు
సర్వంసహ వృథుఁడు పిదుకఁగ సమకల్పితమహి *a calf* *forming*
నాయను సుడల బిదికె ముష్ట
~~ప్రాయంబై జగములెల్ల వరిపూర్ణములు~~ *like as*
ఆదుష్టంబుల చేతను మహి వలయంబా పల్లవమ్మై సస్యములే

౧౨౩ శా. ప్రాదుర్భూతములైన మానవులకున్ బాటిల్లె సౌఖ్యంబునా *beings born*
నాదేశంబులయందు గల్గి ధనధాన్యంబులే సమగ్రంబుగా *universally*
మేలౌదంబారగ ~~[illegible]~~ నల్లు బిదుకున్ మువ్వేళలన్ దైన్యవృత్తి

౧౨౪ క. తేంటముగ వత్సదాత్రి *greatly* *calf*
క్షీరంబులు దేవదైత్యకిన్నరగంధ~~ర్వాదుల~~
ర్వోరగ నరమృగములకా *snakes*
యారూపములై ప్రియలేశనములమ్మెన్

౧౨౫ వ. ఇవ్విధంబున దేవతిర్యఙ్మనుష్యాది నానాలోకంబులకును వృష్టి
లతాపర్వతనికరంబులకుం దగిన యాహారంబులు గల్పించి
నిర్వక్రపరాక్రమంబున సకలప్రజానురంజనంబుగా
ననేక కాలంబు రాజ్యంబు సేయుచు తన ప్రారబ్ధాంత-
కి పృథివియను నామంబు గల్పించె నని చెప్పి మఱియు నా

౧౨౬ ఉ. యాపృథుఁడు చక్రవర్తి కథ యెవ్వరు విన్నను వారికెన్నఁడున్
పాపములేదు తేజము సుఖ్యసుఖంబును నిత్యరా

జ్యల

[illegible]

So Swayambhu the Munis formed a calf for her and filled the world with milk

[illegible]

The earth was moistened and all the seeds sprung

[illegible]

Hence each creature obtained his wish

[illegible]

Leaf 38 [illegible]

[illegible]

Benediction on all who read this trash

[illegible]

ప్రజాపరిపాలన స్థితియు గీర్తియు నెక్కుడు నిత్యకృత్యముల్
(శ్రీ)పతియజ్ఞమేధ మొనరించిన పుణ్యమునిచ్చు పెంపుతో

వ. ౧౩౨ ఆ పృథుచక్రవర్తికి సంతర్ధియు వాదియు ననగనిరువు
రుపుట్టిరి సంతర్ధి యుత్పత్తి కి శిఖండియనుదానికి హావిర్ధా
నుండు పుట్టె వానికి నాగ్నేయికి నొకతనయుండు పుట్టె
వాడు కుశలు యజ్ఞకాలంబు నంగుశనిచయంబు ప్రాచీ
నాగ్రంబుగా నొనరింపుచుండె ప్రాచీనబర్హి యనంబ
రగె నప్పుడు

వ. ౧౩౩ ప్రాచీనబర్హికి సముద్రపుత్రియైన సాగరియనుదానికి దను
ర్వేదపారగులగు ప్రచేతసుపదుర్ప్రుపుట్టిరి వారిప్పు
ష్ట్వాదంబులు తనిధర్మంబులం ప్రవర్తిల్లుచు దశసహ
స్రవర్షంబులు సముద్రమధ్యంబునందు తపంబు చేసిరని మైత్రే
యుండిట్లనియె॥

తే. ౧౩౯ ఆప్రచేతసులబ్ధిలోనధికతపము
దశసహస్రవర్షంబులు దమకు జేయ
కారణంబేమి నాకునేకధవినంగ
వలయుననుడు యమునిట్లని పలికెనతడు

౧౨౦ క. ప్రాచీనబర్హి పయుధ
రాచరణాసమప్రపైభవాతిశయముల్
(Indra) ప్రాచీనబర్హికైవడి
నేచుమహారాజ్యమెల్లనేతగరిమెతొ
grown

A new Tale.

Genealogy

Prachina Barhi, son of Havirdhana & Agneyi performed a Yagya

And P.B had ten sons who performed penances for 10,000 years in the sea – They were called పచేతస Prachetah, so named from Varuna.

Hereon Maitreya put the question Why did they do this

The sage replied: By long penance P.B had equalled himself with Indra

౧౯౧ క. సతతంబును దనయాజ్ఞను
మితిదాంటక శక్తియుక్తి మెలగుచు వినయా
న్వితులగు సుతులకు లోక
స్తుత చారితులకును ప్రచేతసులకిట్లని వెం
తే. వరుస నిద్ధర్మంబుల విస్తరిల్ల
౧౯౨ మీరు బడయంగ రాని దేమియును లేదు
కాన నాయాజ్ఞ నీయుగ్రంబు తపము
సలిపి పంకజనాభు ప్రసన్ను జేసి
తే. ప్రజావితానంబు నను ప్రజాపతి విలాస
౧౯౩ ములువ విరించి చరాచరస్థూల సృష్టి
యుద్ధిగా వింప దనుపయు నట్లకాక
యునియొతంబు తియుడదరునధికశక్తి
క. ౧౯౪ జనకుని నియోగమున్నన
రానరప్రజార్థంబు సాగరోదకమధ్యం
బున బదివేలేండ్లు దపం
బాచరించిరి విష్ణుగూర్చి యున్నతభక్తిన్
సీ. ౧౯౫ యివ్విధంబున ఘోరతపంబు సేయుచున్న వారలకు ప్రసన్నుం
డై వెన్నుండు॥
శా. ౧౯౬ నాదేశ ప్రతివీరవాహనము తోనత్యుజ్జ్వల ప్రావృడాం
భోధ ప్రాయశరీరవైభవముతో ఘోరప్రభాజాలసం
ఛాదీ సంచిత శంఖ చక్రములతో ప్రక్షిప్త పీతాంబరుం
డై దామోదరుడే గుదెంచెను ప్రమోదాయత్త చిత్తంబులన్

నౕ

For Ever did those sons obey their sire in humility – The father said to them

Ye have already gone so far – ye shall now perform penance, thereby obtain Vishnu's favour & become ten Chamkas

They obeyed –

196 Whereon Vishnu appeared to them with a passing bar. (Garuda) irresistible like a glorious cloud in his body, with a dreadful chacra & sanca

౨౦

యుష్మత్ప్రసన్నత్వమె జగదీశ్వరుండవు
వారిగను గాని మీరెల్లగెలిరి నట్టి
వరము తెల్లను గృపత్నీయు వాఁ తనదుగా
(salutations)
తనిసి నభివాదనము చేసి యుదిపసుతులు
ప్రాకములాం ముసాం రమణాయె జగదేకపవిత్రయో
లోకనయో పయో జదళలోచనయో మహావిష్ణో
క్షోస్తుత్యే
శ్రీకృతవక్షయో సుగుణాశేఖరయో కరుణోపయో
నిధే
మాకు ప్రజాపతిత్వములు మన్నన తోడ ననుగ్రహిం
పవే
(Vester)
అనిన సద్ధ్వృందుల వారు గోరినట్ల న్నపదియన్నపుత్రుండు దక్షనా
మంబున నంప్రజాపతియగునని వరంబిచ్చియంతర్ధానం
బునంబొంద ప్రచేతసులును సముద్రంబు వెడలివచ్చి
వారాశిజలములో బల
నారితీర్థ దపము దశ సహస్రాబ్దంబులుట్
వారలుండ్లియు నరాజ్ఞ
మైరాష్ట్రములందు నెల్లన తలవులు బ్రాఁరి రెస్
(bears hogs hares deer elephants lions)
బుల్లుకిరివారి గజవమృ
వృక్షలుకోరంగాతిమల్లి గబ్బంబుంకరముగా చూర్
వృక్షంబులిల్లా పెరిగెగ(ప)

98

He promised to grant their prayer

Leaf 39 They prayed for Braimhatwam

He replied Ye cannot attain it, but your future son Dacsha Prajapa, shall. He vanished - so they came out of the sea

And found that their negligence had ruined their kingdoms

రా. ౧.౬ వస్తువుండగ

జ్వాలోగ్రము మెసరించు పెరిగి జనపతి తనయుల్

202 నిజతపోమహత్త్వంబులం జేసి ఝంఝానిలంబు కల్పించి (by the root — tearing up)

మహీరుహవ్రాతంబు లున్మూలంబులుగా శాఖింపంజేసి అత్యుగ్ర

క్రోధానలంబున భస్మీభూతంబు సేయుచున్న సమయంబునా

203 (Indeed — petty — remaining) మానస గరించి స్వల్పము

(trees — on such they had pity) లైన మహీరుహవ్రాతములందు నతుని తనరుగా

నూనమతి తోడ నాశ్రిత

బ్రాను గుంచ నుదంచె వృక్షపతి దానగుచున్

204 ఖలుల క్రోధ పరిత

స్ఫుట మానసులై వెలుంగు మూపతిసుతుల్

పటుగతి శాంతులగాంజే

యుత్తుమై మరియు ఒక్క పెరఫ్ఫులా దగ్గర ఉన్న

205 ముఖము మును శశిబింబ మున కుసరి రా

తిలకకళంకంబు చెలువు మెరయు

(her tresses were thick darkness)

ధమ్మిల్లము గాఢతమసంబు లొప్పు

(her crown frones were as stars)

చయము తారకావళి సందేహింప

కనుచూపులను మన్మథుని మేనాస్త్రంబు

లందు గాఁ తన చూపు సంధిరింప — Read సంఘటింప says Buch.

(Cshirabdhi)

శృంగారమను సుధాసింధు మధ్యంబున — The folds over navel were as waves of the ocean

వళితరంగ [illegible] వన్నెకెక్క

(breast like the belly of a cinnara lute)

206 [illegible] కుచములను [illegible] కాయుల కును

202 So they by their saintship raised such a hurricane as uprooted the forests & then set them on fire.

203 Then, filled with pity, Chandra (Lunus) assumed the form of a tree & came to beg him to spare the forests — For Chandra is lord of trees.

204

205 With him Chandra brought a lovely girl

ఆతలు [illegible]

206

beauty
పట్టుపదెవ్వెదగవిశిన బాగు మెరయఁగ బూఁప
సకలసౌభాగ్యలక్ష్మిఁ జారుమహిమ   a series
నుల్లసిల్లెడు కన్యకఁ బోతురదెచ్చి॥

O King's
౨౦౭ మానవపతినందనులకు
గానుకగా నిచ్చి వారి ఘనకోపంబుల్
humble   obed.
మానిచి వినయవిధేయుం
Bhandra
డైనవిన విరోధివారి కనియెఁ బ్రీతిన్

౨౦౮ మీరు తెనినాడు మేదినీజనులకు
trees
బాధ చేసిన యుష్ణపాదపముల
Yes fit to punish
నింత యాజ్ఞ వెట్టు టొప్పుయు నవాద్యమే
but endless fury is evil
యైన బీభత్సకోపమనుచితంబు

౨౦౯ కానదరువులు మీకు సఖ్యంబుఁ గాయ
వలయు నీకన్య పావపుణ్యవతి మీరు
By my
హామలకు దయించె మారిష యుండ్య్యనాస
impregnating beams she was born
ధామయూఖములను బ్రవర్ధనము నొందె

౨౧౦ యీకన్యను మీరందరు
lotus
చేకొని పాణిగ్రహంబు సేయుండనఘా
large
శీకనిభా యీతనే శ్రీకి
మీకు నుజన్మించు సుతుఁడు మేయిబలుండై

"Dacshudu"
౨౧౧ వాడు యుష్మదస్మత్తేజోభాగంబులునై కానిదక్షనామం
బున ప్రజాపతియగానతనివలనఁ ప్రజాసమృద్ధియగు
the Prachétasus
ననినఁ బుడంబడి ప్రచేతసులు చంద్రునకిట్లనిరి

206

207 This beautiful girl he presented to the kings &

208 Begging them to spare the trees he said that this lovely creature was born from a tree

209 Marisha was her name

210 Marry her ye & she shall bear the son promised (in verse 199)

211 They replied

యీలతాంగిజన్మమెవ్విధంబవనిరల
వాంబులందునెఱ్ఱులవతరించె
నేసుధామయీఖ్యనివహాంబుతెరానెఱ్ఱ
(ప్రష్ట్ర)మెందెపస్ప్పవమహాత్మ

ఆనిసంజంభ్యంతిఘ్నసుతాల్లికంధుఁదత్నుముసేంద్యంతుగోము
తీతీరంబునఘోరతపంబుశ్రేయుచున్నాయుతనితపోము-
వాత్యంబునకుసంక్షోభించదేవేంద్యంతుప్లంలోచయు
నుద్ధానంబిఠిబవచుమానపురస్సరంబుగానిల్లనియవ
Go to Candu, &
కాంతసీవృబోయుకంధుమునీంద్రని
with amorous wiles delude him; magna (to be) plunged
మదనరాగతంత్రమగ్నుజేసి
ruin his prayers, & when he loves thee, as Pipes says,
తానితపముచెరిచివలసినయుప్పుడ thy fellow nymph
then come to me.... Begone! with
రభమ్ముపొమ్ముచెలులనెమ్మిగూడి
So he sent her
అనివియమించిపంచినే ॥
breasts Cupid's
మతతిబింకెపుగుబ్బచాలిందంబు[కాంతుని] కంతుని
Species i.e. outshone
hills
గిరిదుగర్వములతోడ(గ్రే)తశ్రేయాఱ
girl long rolling sleepy eyes Cupid
క్రమల్యాక్షినిడువాలుగన్నులుకుసుమాస(ల)
Cupids arrows were blunted by her sharp gaze minuteness
(కాం)ఁత్వాద్యతపులకాంతతబస్తవ

downy hairs tender sprouts Cupid
(అ)వేణినరాగారునారుశంబరవైరి
long straight curved sweet mighty snehita
నిడువాలువాలుతోనెయ్యమూడ

eyebrows
చిగురాంచనుబోతిబ్రూయుగమంగజాతుని
sugar cane bow excels debases to give teach
చెరుకుసింగిణివింటిక్కారపుగరప
grape

water born lotus eye gold beam
౨౧౬ సరసిజాయుతలోచనజఘనయుగము
ayat, long

Leaf 40 They asked him how the girl was born from a tree

213 The tale begins. N.B. this story is in the Bramha Purana - & transl? by Schelegel in his Ind: Bibl- See Or. Herald XVII. 475.

ప్లమ్లోచి Plamlochi, the gandharva

214 Indra addresses her - Go and tempt Canda the Muni

† note వలసిన the past part used in a future sense

215 Description of the form she assumed

^ to abate, do away, destroy

౩ యధ్యం ౩. it says మల్లె ౧౫౦

R

మరునిరథచక్రములై తనరు మలయ — her form like

శైలమండలిలోనుండి మెరుగుదేఁగె — she descended

simitter

వెడలివచ్చినకైవడి బుధమకరి శ్రీ

పుర

౨౧౨ వనజాక్షిగాంచె నప్పుడు — she saw herein there

త్వసుపమతేజః ప్రస్ఫూర్తి తాంబుజబంధుర్

lauded of men, a true speaker

జనవినుతుఁ సత్యసంధుని.

స్మాన

ననవరతాచిత్సుధాంధుం గంధుర్ — ana varatu. an-ūna; chit - mental, sudha - nectar, andh - drinking } intellectual

ayana lived

అతులధ్యానపరాయణాత్మ్యములన ప్రంపన్నఁ నందనుత్తై యుల్లన్నయా — that moon faced girl

prope — venire timent

౨౧౩ ప్రీతిదేప్రాంతము జేర గా వెరచి యూరీ తాంబుజబింబాస్యయు — she roamed with her girls

Tottering under the weight of her breasts — namra

స్తతపీనస్తన భారన(ప్ర)యుగుమర్ వర్తించె నాంశిజనా

in the garden — v. samcha

న్వితమైతద్వనవాటికాంచయములన్ లీలావినోదంబులన్

౨౧౪ ఆక్రాంతచాలులతో ~~...~~ బి — bibbóca — affecta

స్థాంకవినోదములవలన బుష్పపచయాం.

read నో — anoca = vricsha - h- vana

నేకాం(శో)కవన్ వనక ~~...~~

శ్లోకాతుకవృత్తిమదిరలిపర్గనుహెర్

అప్పుడు

top

౨౧౫ మలయక్ష్మాధర కూటదంతురశిలామార్గంబులన్ జస్స్రత

nirjhara cascade — wells

ద్విలసన్నిర్ఝర వారిబేఘ్నకలలో విశ్రాంతిగా వించిపు

arbour — assembly

ష్పులతామండలకుంజపుంజములనిశ్శబ్దవృత్తివర్తింపు

చుర్

open — gale — babe, i.e. soft air

పాలిశర్ దృష్టిగావాంత పోతములు సంపూర్ణ(ప)మోదంబునన్

ఱుల్లతిమనోశపాంబైనసమయంబున

sweet. — scent — smelling it

౨౧౬ తనశరీరముకవ్యదావిమూలకాలనునట్లు

Her is formed the wheels of love's car — compare Bramhanda Purana: Lalito Pakhya. XIX. 34

217. She saw the muni glorious as the sun

— ఆత్మ. రౌ He was immersed in meditation

Malaya xmā dhara cūta

ద్విలసన్నిర్ఝర వారి

గా, వినోదమున బైగాలి బోలయుచు [sportively; the breeze blowing on her]

తన మోహనాకృతి గనుగొనునట్లుగా [she played him; she danced before him]

ముందర బిబ్బోకములను నటించు

తన కంఠరవములు [విన వినం]బడునట్లుగా [murmur amorous; read వినిపించు; she let him overhear]

పరివాదినిలు మెట్లు పాడుచుండు [reaching him]

తన మోవి రుచికి పైకొని వచ్చునట్లుగా [To make him suck on her lip she presented him fruits]

తీయని ఫలములు దెచ్చియిచ్చు

ఆ. తన కరాలింగనమున కుదురులు నట్లు

గాఁగ లేరంబు మెప్రావంగ నదిసె ప్రేమ

యిత్తెరంగున నమ్ముని చిత్తవృత్తి [melted; as Cupid let him]

గలఁచి మదనాతురుని జేసె జలజనయన॥ [nayana, an eye]

వ. యివ్విధంబున మదనాతురుండై యమ్ముని వరుండప్పుడు॥ [amorous]

తే. ఫలతతికె మెమ్మివిచవిచూచి పొదలు గన్న [taste]

గన్ని పాలింపక దయుంగ నాఁగనించి

సురతసుఖములదనివోవ జొక్కి తన్న [sambhoga; satiety]

గాని పుష్పాస్త్రు చే బ్రదుకంగ తేను [Cupid]

వ. అని యిట్లయ్యింతికి తన అభిప్రాయంబు తెలియంగించియున్నని మె

ఆ. తరుణి నీచేత మదనతంత్రమ్ము తెరుంగ

గోరియున్నాడ నాయిచ్చ సెరిపుపడక

యుండ సురతసుఖాంబుధి నోలలార్చి

యింపుసొంపార నన్ను మన్నింపవలయు

ఆ. అనుచు నిట్లనియ్యింతి యమ్మునికాంతు నంతరంగంబు [heart]

వ. గంతుకుంతదళంబులు నాయుత్తెరింగియున్నని యెమ॥ [Cupid's darts]

221 Note that పైగాలి means

222 She drew so close that her embrace nearly surrounded him and worshipped him

— ఆంధ్ర 8 AB

223

He told her his will

224

† నేను కోరివున్నాడ I desire

225

౨౨౬ మీకు నామీఁద మిక్కిలి ప్రేమలు గలవె

pleasure

నేనిదే వర యూడ్డి గంబిచ్చువచ్చి

నట్లు గావింపఁ గొండనే నంతకుమతి

నరిప్పే మీచిత్తమెట్లు రెడె నట్ల నడుపు

౨౨౭ అని యొయ్యనఁ బలుకుటయు నమ్ముని *ibha, like to*

entreating *lotus* *shining*

యనురాగముచెంగ లింపనంబూరుహానిభా

నన తోఁ సురతసుఖముల

many years

ననుపైపెక్కేండ్లు విలుతనంబులు చేసెఁ

Cupid

౨౨౮ యిప్పిధంబున నయ్యిందువదన తోడి కందర్పరతిక్రీడానందం

Mandaragiri caves

బులఁ జెందిమందరగిరికందరంబుల నూరు సంవత్సరంబులు విహరిం *enjoying*

దింపుచున్నంత నొక్క నాడు

beauty *sambhog*

చక్కపుమరుతంత్రంబుల

enjoy

౨౨౯ జొక్కించి విసోందకేళి జూపుచుకళిం

పెక్కగనధరంబిచ్చుచు

నక్రములదళ్ళాస్త్రిపలికె నమ్మునితోడన్

మునినాధ యేను నిరతము

Indra ... whose

౨౩౦ నని మిషపతికాలు వులంజియున్ను స్వర్గపురికిఁ

జనిరెదనాజ్ఞ నను

she said

నినుఁగూరికరమింపజెల్లునే నాకనినన్ ౨

Surely, he replied, you came only just now

౨౩౧ ఆ యిపుడు నీవు వచ్చియుండుకదవు తే.

దియ్యసురతసుఖములెల్ల విడిచి

పుష్పా యీ అను నే త

పోవఁజూచెదేని పుష్పాపయుద్ధుని చూత

She replied - Note † మీరు for నీవు

221 [illegible]

[illegible]

228 [illegible]

[illegible]

229 [illegible]

[illegible]

ఆ తల -- ౨౯౫

230 [illegible]

[illegible]

231 [illegible]

[illegible]

శృంగపతుండుగాని (ప్ర)భుకర్తను

అనిన నమ్మౌనిసాక్షిణ్యుతనికావరాతుర *(reply)* *afraid to reply*

ప్రావమెరిగిరాయుండుబలుకవెరచి

వేత్తనతనినూడి వెండియు *(again)* నూరంశట్ల

drona ప్రద్రిసురతసుఖములనుభవించి

శ్రీకనాథమ్మునిధనతేరా

మకరధ్వజకేళిద • విమమనారమునర *(bone)* *(bhrānti)* [illegible]

(laughs) వికశిల్లచున్నవరములు

(joining) మకరంళించ(ప్ర)యుంబుతలాడమద్దిరవుబల్లె

ఏవుంతవాలమైనయోయింతిమీరాతూరు

గలశ్రీమదనకేవిసలుమనావలె *(fit)*

తగదులంజగానియోయగినీకుభార్యగా *(dismissal)* *will you not*

నద్దిరయెరింగిననృ నపవలదే

అనుటయునమ్మునియిట్లను *(2½ hours)*

వనజాంగనుతనేత్రినీవుపఞ్చుముపయాంతరం

బునుతేదుపోవదమేకిం [illegible] *kintingu say, propose* *pova-tamakincu to hurry*

కొంచినేమనినీకుంబ్రియుముచెప్పుదుగరిమెన్

యిప్పుడునాము *(desires)* నోరథములెల్లవిరాకులవిత్తుసేశయాం *(enni)*

తప్పులు *(accuse)* వెట్టదెమిటికితక *(taccu, elude)* దలంచెదవెన్నిజెప్పినన్

చెప్పువయుకవమ్మ *(fragrant)* (కా)వ్వరులాసిజ్ఞపైనిసుగూడియుండతే

నప్పుడెమంటమూరితుసుమాయుద్ధుండు(ప్ర)తుకంగనిచ్చు

అనినసుందాడవెరచిందరుప్పెలరుబోడి *(alaru)* *the consenting girl*

[illegible]

— ఆశ్వ — [illegible]

వలపుతేపార నినన్నారువత్సరములు *épu + ára*
వెంతయును పంచశరుకే ళివిస్ఫురిల్ల
చుండి రనుమ్మనిగనుగాని యొక్కనాడు
౨౩౯ కమలనయను వరానిగనుగానియుప్సరః
కాంతన్నగులటనమరకాంతుపురికి
నాకు బోవవలయు నానతియుమ్మన్న *Possessed by the demon Cupid*
నతడు మదనభూతమావహించి
fair words
మగువ ప్రియోక్తులు బలుకుచు
her lip
బిగియంగా కౌగిలించి బింబాధరమం
joining *careless of shame*
పుగనానుచు శీఘ్రరుగని *ódavu = putte*
తెగుల్లినని ల్లని వెంమిగులతమకంబాడువణ్

240

౨౪౦ ఉ *jessamine*
మొల్ల సుగంధి నా మనసు మోహము నారడి వెట్టి నీవు న
thou sportest in leaving me
న్నొల్లక వీడనాడెదవ యో తగవా మగవారి చిత్తముల్
పుల్లసిలంగ జేయం బోరపొచ్చెములాడగ నాడువారికే
alas
చెల్లెను చెల్ల బో వ్రతము చెడ్డ సుఖంబును దక్కదయ్యెగా *ruined*
అనియుల్లుబుకికి నా

౨౪౧ చ *much grieved*
అదియొకబాలయుతేక తనునాడుచునున్న కడుంగలంగియు
dreading *noble saint*
మ్మదవతి శాపశీతి మరు మాటలు బల్క తాపసోత్తముణ్
ముదనక ళావిలాస రసమగ్నని జేయుచు తెల్లంటికంటెను
మోదవగ పెక్కు తాలము పయోంగము చేసె రతిప్రసంగముల్

౨౪౨ వ *apara = evil*
అంత్యమెక నాడపర సంధ్యాసమయంబున నమ్మునీంద్రుండు
leafy dwelling
పర్ణశాలవెడలి నదీ తీరంబున కరుగువాని నవలోకించి యాదె
దు మోరయదవనియుతి నిన్నవెల్లా చికి కందుం దిల్లనియె

[illegible]

238 [illegible]

[illegible]

A fine instance of laconic brevity in common language

Molla sugandhi ná manasu
mohamu-n- āradi betti, nīvu na-
nn ollaca vīḍan āḍedava
yō tagavā? magavāri chittamul
pullasilanga jēya pora
poççemul áḍuga nāḍu varikē
chellenu chella bō vratamu
cheḍḍa sukhambunu daccad ayye gā.

tonti (తొల్లి) cantè more than before

[illegible]

శా. సాయంకాలము వచ్చె నిప్పు డిదిగో సంధ్యాద్యనుష్ఠానముల్
సేయం బోయెద బ్రాహ్మణక్రియల ధిక్షేపించి వర్తించుటన్
న్యాయంబన్న మృగాక్షి నవ్వుచు మహాత్మా యెన్నఁడున్ లేని మీ
కీయుద్యోగము గల్గుటెట్లనిన మౌనీంద్రుండు దానిట్లనున్

(now / this morning)

ఉ. ఏమి నెలంత నేఁటి రేపకడ యీనదిలోన ప్రభాతకాలసం
ధ్యానియమంబులెల్లను బ్రతిష్ఠితమై యొనరింపుచుండగా
మానిని నీవు వచ్చితివి దే మాపటి సంధ్యయైన పశ్చిమగా
దే నిక నేల నవ్వితివి తెల్లమి నా కెరిఁగింపు నావుడున్ (clearly)

ఉ. అబ్జపలాక్షి యిట్లనియె నాతనితోఁ బ్రభాతకాలమే
వచ్చుటయు నిజంబు మునివర్య పితృప్రసు విప్పుడౌటయున్ (evening / now)
బొచ్చె ముసెంద దీనఁడుము బాయిన యేండ్లులు తొమ్మనూఱుపై (clearly)
నచ్చెను నేఁడు మీఁద నెలలారు దినంబులు మూఁడు నేఁటితోన్ (more than a year / 901.. 6m 3days)

మ. అనినన్ నివ్వెరగంది మౌని యిది మిథ్యావాద మౌ నిక్కమే (frightened / a lie / truth)
వనితా చెప్పుము నీవు నేను మదనవ్యాపారవారాశిలో
ననురాగంబున నుండుటేకదినమైనట్లుండె జూడంగ నే
నియు సన్మానంబు దీర్పవే యనిన నయ్యబ్జాక్షి తానిట్లనున్ (one day / udiginpu resolution my doubts)

వ. మౌనీంద్ర నీవు బ్రహ్మజ్ఞాని వినీతోఁడ నాకసత్యము పలుకన్
గానేల చెప్పినట్టియు
సూనృతములు రయోగ ద్రష్ఠుం జాడుములెవియున్ (truth)
అనిన నమ్మునీంద్రుండు ... ల్లకా ... వెగచి మదనవ్యామోహావేశం (hesitating / regretting)

ఆసుక్క

beautiful clear style.
Sayan cālamu vaccen ippud idigō
Sandhy ādy anushthānamul
Sēyam bōyada brāmhana criyala dhi
scēpenchi vartincu çun
nyāyamb anna mrig āxi navvuçu ma
hātmā yennadun lēni mī
ki-yy-udyōgamu galgut ettanina maun
indrundu dān itl anun
= telaya séyn

బుధులని వలానినదివిపినంత వివసెంధినిరర్థక(ప్ర)యోజ్ఞంబునందు

lost

ధనంబును పోలుపోయిదుఃఖింపుచుష్లంపెస్లా చితెలానిట్లని

యె

249 చపల్యాక్షినీని వినత్రము

verily

తపమెల్లను చెలజిపోయె తథ్యంబుగనీ

యుపమనురేంద్రుడు చేసిన

కపటువలునీ వంక తప్పుగలదాయెనను even if so

250 యింతగాలంబునాతూయినెరుపుతేక

గూర్చియుండిని వలంగాన కేలాపమెల్ల

నుపశమించాతినీ వింక నుండవలదు

if thou go not

పొమ్ము పోకుండితేని యిప్పుడుశపింతు

~~chépunta to sweat~~ turning red

251 అనిమొగముజేవురింపగ

when blazing

కనుగవకెంపాగ్నులొలుక గాంభిరయము

ష్ముని యెదుర నిలువకయుపతి

trembled

తనువున వెంజముటలాడువ తరుణివణంకెన్

252 యిట్లుభయాకులితమానస యై మెలుచు గగనంబున కేగ్శిచనుచు

melting

నతేతచరాలుగలగర్భంబు స్రవించి శరీరంబున నావయవంబు

sweat — udgavincu

లుందున ష్ముని వీర్యంబు స్వేదరూపంబుగానుద్గమించిన చ

చలాక్షిబాలతరుపల్లవంబులజెమటదుడుచుకొనుచుండెన

లోకంబునకరిగె కండు ముని యంత్యండును నచ్చోటుంబాసి

253 పురుషోత్తమతీర్థంబున కుంజనిపరసతీసంగమదోషంబును

చిరకాలంబును తపసలోపంబైన పాపంబును బాయునట్లుగ

బ్రహ్మపాత్రస్తోత్రంబులను ప్రింపుచునూర్ధ్వబాహుడై

జనార్దనునారాధింపుచు తపంబుశేయుచుండెనిట్లు

telipi = teliya chesi

See Wilson's

léta çilu a half formed fœtus she brought forth

Note - swéda = sweat!!

253 He went to Purushottamu where he got purified from this sin -

254 తరుపల్లవములనమ్ముని
వరువీర్యము నిలిచి వాయువశమున నమృతో
a clot of nectar
త్రరమగు నాకిరణాంబుల
ingest
పరివృతయ్యెయీలతాంగి(బ) ప్రభవించె నెంగెన్

255 మునుకండుఁడను మునిశ్రేష్ఠ
Vayuva
చనకుస వివారుసకు నాకు సాలంబులకున్
వినుమొక్క రూపమారుష
యీనబరఁగినయీ మృగాక్షికత్తె వెలుసరిదేం

256 కావున వృక్షరక్షణార్థంబు నా నీ మృగాక్షి ప్రాణోద్భవాణాంబు
peatness of your act
లొయించెద ఖవదిరిణ్యం బైన న్ వికాలకార్య గౌరవంబు నను
దీని పూర్వజన్మ ప్రకారంబు చెప్పెద వినుండు

257 తొల్లియుదిరొయొక ధరణీ
a *king's wife* *a virgin widow*
వల్లభుని ల్లాలు బాలవైధవ్యమునన్
దెల్లసుఖంబులు విభవము
olla-ca, hating
నెల్లక వారిగాల్చుచుండ నున్నత శక్తిన్
ఆపదచేత(బ) తప్పించి

258 ఆపురుషోత్తముడు నిరిచియుంబ జముఖ్యన్
వేపుణ్యఫలము నెరింతి
వాపుణ్యఫలంబు నీ తప్పునడుగు ముక్తి తీన్

259 అనిననాకాంతలక్ష్మీకాంతున్ నరునవల స్వారంబు (సౌఖ్యాంగంబు *Orig*) శదేవా నా
virgin
కుబాలవైధవ్యం [illegible] బాపాడించినకామసంభోగంబు పెద్దయు
dvahincu *sambhog*
గలదని మరియు నా
bestow me a husb
longing for

260 మదన పరవశత్వ మొదవంగ బతిగృప

---

254 A new story — ... on the pt blossoms — ... & ... — For Plamlochi ... to clean & ey

255 So her parents were, the hermit & Plamlochi and the gale, and I (Chandra) and the trees

255 So she had 3 parents — "So had I, & so had trees" says *Vayuvyakatte* Parasara Chandra.

256 So to save these trees I will marry this forest born girl, ... for your future guidance I will tell you what she did in her previous birth

257 She was the wife of a queen whose king who died while she was a girl — & she devoted herself to holy acts in the worship of Vishnu

258

259 She entreated him to give her a man

260

శ్రీనయమను ధునమ్ము గాత్రయుతాప్తి
మదనగురుని గదశ్రీపది మారులడిగిన *Madana Guru, is Vishnu who as Krishna bore Cupid*
గ్రోసెతడతాను గ్రహించియుతి వజాచి
పడంతి జన్మాంతరమ్మున బతులనేకు
పదుగురగుదురు కడతేని మదనసుఖము
లనుభవించెద వని నయ్యుతి వశ్లిసు
Milk-Sea Dau^r (dacsh)'s husb — i.e. Vish
పతి పయోరాశి కన్యకాపతి నిజాచి

దేవా యివ్విధంబున వరంబు కృపచేసి పదుగురు పతులనొసంగెదేని నే నయోనిజనై జన్మించి ప్రజాపతిత్వంబు గల పుత్రు నింబడసి పుత్రవిభవంబుల ననుభవించునట్లు వరంబు కృపసేయుమనిన నట్లు వుండనట్లకానే యనియను గ్రహించి యంతర్ధానంబునొందె న య్యింతి నిజస్త్రీత్వంబున నితాంత యై జన్మించె దీని మీరు పరిగ్రహిం బుసెయుమని దీని యందు మహాభాగుండును నతి వీర్యపరాక్రముండును ప్రజాపతి గుణోప్రేతుండును నైన పుత్రుండు జన్మించువాడనేక వంశంబులకును కర్తయై చరాచరంబులు నిర్మింపసమర్థుండగునని సోముండు ప్రచేతసులకు మారిషం బాణిగ్రహణంబు సేయించె నని యెనంత

ఆరాజన్యత నూజవు
లారమునిబరిగ్రహించి రా సతి వలనన్
Bramha-equalling *audarya beneficence*
నీరజభవనిభుని మహో
దారుని పుత్రుని గనిరి దక్షుం డనగన్

ఆ దక్షప్రజాపతి వలన దేవదానవ గరుడ గంధర్వ సిద్ధ విద్యాధరాది నానాభూతంబులును ద్విపద చతుష్పదాది నానాజంతుజాలంబులను బుట్టె నని మైత్రేయుండిట్లనియె

Thou hast asked ten times for a husband — I grant thee Ten in thy next birth — she was frightened & ashamed replied

What if thou grant it? I was born an Anyonija let my son equal thee in Prajapattwam (essence of Bramha). He replied అట్లగాక యని *(read* అట్లాగాకయని*) — he disappeared — & now thou look at her — she is born accordingly — You ten must wed her — They were oblige to obey —*

So Dacshu was born of her

And he by various wives bore all sorts of animals

అజుని దక్షిణాంగుష్ఠంబునందు దక్షు
265 డవతరించిన బ్రహ్మలందు నెక్కు
డై తనర్చెయు తండ్రు ప్రచేతసులకు
తనయుడై పుట్టె మి విధంబు చెప్పుము

266 అని సంబరాశరుండిట్లనియె బ్రహ్మమానసపుత్త్రుండైన దక్షప్ర
జాపతి మహాతపోధనుండుగావున నతనికి నెన్నంటుకల్పం
బులతెవు సృష్టిస్థానంబుగా బ్రతిమన్వంతరంబుల దనుయు
గంబుల నెక్కెంక ప్రజాపతి దక్షనామంబున జన్మించు సృష్టికిం
గర్తయై యుండుగావున

ప్రచేతసపుత్త్రుండైన దక్షు చరిత్రంబు సవిస్తరంబుగా జెప్పె
దనాకర్ణింపుము

ఆప్పురుషు పుణ్యమూర్తియు సమంచిత కీర్తియునైన యుల్లి
దక్షుడు పెద్దకాలము మదంబున ఘోరతపంబు పుండరీ
కాక్షుని గూర్చి చేసి సచరాచరభూతగణైక సృష్టికిం
దక్షుండగు వరంబుగాని తామరచూలి యనుజ్ఞ వెంపున

కింపున సిద్ధసాధ్య మునిఖేచర భూచర దేవదైత్యులను
పన్నగ మానవ వాక్య మృగ పక్షుల మానసు సృష్టియందు దా
వర్ణియుగా సృజింప బహువంశపరంపరలం బ్రవృద్ధికిం
గనన్న తండలవేసరి పరాయణ రుమాగ ఘూర్ణి నిచేనియు కన్యకై

మిథునక కర్మంబుల చేతగాని ప్రజాభివృద్ధి లేదనుచు తలం
చి వీరణప్రజాపతిపుత్త్రియైన అశక్నియను దానింబాణిగ్ర

Maitreya asked How

884

Paras replied In various Manvantaras is Dacsha Prajapati re born, being independant of Avataras as King of Earth

I will tell you the story

Dacsha Prajapati gained this boon by Penance

He was born in every shape, and begot all species - but as they did not proceed to beget more he bewailed his toil & addressed Bramha saying who commanded that

As coition was necessary to generation all classes should wed - & that Dacsha should wed Asacni, Daughter of Virana

వాణాంబుచేశీదానియందు వారిర్యుష్ట్రలను పంచసహస్ర
bear children
సంఖ్యలంగలకుమారులంబడశీ వారలందర ప్రత్యేకం
బ ప్రజాపతులగుసల్లుగానియమించిన నారదుండు విష్ణుం
బుశ్రాయుందలంచి వారిపాలికి వచ్చియిట్లనియె

జలజన్మపాండముసర్వము
గలయుంగాజూచిదేశకాలక్రమములు
దెలియకప్రజబుట్టింప
దలచుటమీకెల్ల వెర్రితనమేగాదే

అనిచెప్పినారదుండు పోయెవారందరునన్నిది కుల్లకుంబో
యిసముద్రంబుప్రవేశించినయేరులచందంబున మరలవె
రుంగకపోయిరిట్లు దక్షుండు వెండియు వైతరణియందు వే
రుకొడుకులంబడశీ వారికి శబళాశ్వులనునామధేయంబులు
చేశీ పూర్వప్రకారంబున

ప్రజాపతిత్వంబునకునియమించిన నారదుండు నువెండియు
సువచ్చితొంటి పూర్వస్ఫులంబలికినయట్లనికిపోయినా

అప్పుడతనిమాటలగుగాకయనివార
లప్రజన్మలరికినట్లయరిగ
మరలకెందుబాయుమడశిరికానేడును
తెలియనలవిగాదుదివిజులకును

అదిగారణంబుగానాటనుండియును
పరదేశము చెరియింపగ
నరిగినయప్రజులవెదకననుజన్మలుబో

But when she had borne 5000 sons named Hariaswas whom he wished to convert into Brahmas, Naruda, wishing to prevent it, addressed him saying This perpetual series of generation will only lead to ruin if allowed to proceed uninterruptedly.

So Narada mischievously said & went off and his wishes reduced the 5000 to non entity - So Bramha took another wife Vaitarni who bore him five sons called Sabalaswas

Whereon Naruda returned & played the same trick

and they also vanished -

యరయేని వారు వారు నం
మరల కర్యుంబైన భోయిముడియుదురనఘా

౨౩౮ వ. యిట్టిధంబున దక్షుండు నష్టసంతానుండై నారదుని శపించి వెం
డియును దన భార్యయైన వైతరుణియందు నరవది కన్యకం
లంబుట్టించె వారియందు పదుండ్ర ధర్మునకు పదమువ్వుర కశ్య
పప్రజాపతికి యిరువదియేడుగురం జంద్రునకు నలుగురి న
రిష్టనేమికి నిరువుర బహుపుత్త్రునకు నిరువుర నంగిరసునకు
డున్ను నిరువుర కృశాశ్వునకు నిచ్చిరందు॥

౨౩౯ తే. ధర్మపత్నులు పదుగురు ధర్మమతులు
వారు వారి గూర్చి తపము వొంపారజేసి
వివిధ సంతానవతులైరి విప్రముఖ్య
వినుము వారివిధంబెల్ల విస్తరింతు॥

౨౪౦ వ. అదియెట్లనిన ధర్ముని పత్నులు పదుండ్రయందును విశ్వయనుదానికి
విశ్వేదేవతలు బుట్టిరి। సాధ్యయనుదానికి సాధ్యులు బుట్టిరి। అరు-
న్ధ్యయనుదానికి మరుత్వతులు బుట్టిరి। భానువనుదానికి భానుం
డు బుట్టె। ముహూర్తయనుదానికి ముహూర్తంబులు బుట్టె।
లంబయనుదానికి ఘోషాదులు బుట్టిరి। జామియనుదానికి జా
మీగణంబులు బుట్టె। మరుత్వతియనుదానికి పృథివీ విషయం
బులు బుట్టె

౨౪౧ వ. సంకల్పయనుదానికి సంకల్పంబులు బుట్టె। ~~సంకల్పయనుదానికి~~
వసువనుదానికి। నాపుండును ధ్రువుండును। సోముండును ధరుండును। అని
లుండును। అనలుండును। ప్రత్యూషుండును। ప్రభాసుండును అను వసువులు

The five went to seek the 1000

So Dhaksha, the sage produced 60 daughters ~~monsters~~ by his wife Vaitarni — of these
Yama Dharma Raz wedded 10.
Casyapa 13
Chandra 27 (The constellations)
Arishta-nemi 4
Bahu putra 2
Angirsa ~~4~~ 2
Critasyn 2

Of these Dharmas 10 were very virtuous and produced diverse species of animals.

For she who was named Viswa bore the Viswadevas —
Sadhya – she bore the Sadhyas,
Arunya – the arunyats
Bhanuva the Bhanuvas
Muhurta the Muhurtas
Lamba the Ghosas &c
Jamiya the Jami's
Maritpa Earth
Sancalpa the Sancalpas = Ideas
Vasu bore the seven Vasus named

౧౩౦ వ ననయ్యున మంద్ర్యవసువులు బుట్టిరి యందు నావునకు ధ్రువుండును
విశ్రాంతుండును బుట్టిరి ధ్రువునకు కాలుండు బుట్టె ధరునకు ద్ర (సోమునకు వర్చస్సుండు పుట్టె)
విణుండును హుతహవ్యవాహుండును బుట్టిరి అనిలునికి పురోజవుండు
ను అవిజ్ఞాతగతియును బుట్టిరి అనలునకు కుమారుండు పుట్టె

౧౩౧ వ ప్రత్యూషునకు దేవలుండు బుట్టె దేవలునకు క్షమావంతులు
డు బుట్టె ప్రభాసునకు బృహస్పతి చెలియలైన యోగసిద్ధ
Visvacarma was born of Yoga Siddhi sister of Brihaspati
కు విశ్వకర్ముండు బుట్టె

౧౩౨ వసంత తిలకం
ఆ విశ్వకర్మ సముదంచిత శిల్పవిద్యా
ప్రావీణ్యవంతం దశ పట్టణ తత్పరుండై
భావంబునందు బహుభంగుల నే మిగ్లైనం
గావింపు చుండుత్తిన కౌశలముల్ల క్షిల్లన్

౧౩౩ వ అట్టి విశ్వకర్మ ప్రజాపతి కిత్వష్ట బుట్టె వానికి మహాతపో
ధనుండైన విశ్వరూపుండు బుట్టె వానికి హరుండును బహు
రూపియును త్ర్యంబకుండును అపరాజితుండును వృ
షాకపియును శంభుండును కపర్దియును రైవతుండును
మృగవ్యాధుండును శర్వుండును కపాలియును ననునేకాద
శరుద్రులు బుట్టిరి అట్టి యేకాదశరుద్రులకు రుద్రమూర్తు
లు నూర్వురు బుట్టిరి మరియును

౧౩౪ ఆ ఆ మరీచి పుత్రుండగు కశ్యప ప్రజా
పతి వరించిన ట్టి భామినీ త్ర
యోదశంబునందు నుద్భవించిన వారి
దేవియు వినుము భూమిదేవ ముఖ్యా

ఆ.౮౬

Twashtra

a list of names

౨౩౪ వ అదియెట్లనిన సంగస్వపుభార్యలు|అదితియును|దితియును|ధనువును
అరిష్టయును|సురసయును|శ్వసయును|సురభియును
వినతయును|తామ్రయును|క్రోధవశయును|యిర-
యును|కద్రువయును|మునియునను|పదుముగ్గురయు
ందును పుణ్యవతియైన యదితికి శక్రుండును చక్రధరుం
డును బుట్టిరి మరియును॥

౨౩౬ క మును చాక్షుషమన్వంతర
మున దేవగణంబునందు ముఖ్యులు తుషితుల్
జనియించిరదితికడుపున
ప్రసన్నాత్ములు వారు ద్వాదశాదిత్యులనన్

౨౩౭ వ వారు వైవస్వతమన్వంతరంబున అర్యముండును|ధాత
యును|త్వష్టయును|పూషుండును|రవియును|వివస్వంతుం
డును|సవితుండును|మిత్రుండును|వరుణుండును|అంశుం
డును|భగుండును|తేజుండును|నన ద్వాదశాదిత్యులు బుట్టి
రి బహుపుత్రునకు నలుగురు మనువులు బుట్టిరి

౨౩౮ వ అంగీరసునకు రుచికుండును బ్రహ్మర్షి బుట్టె కృశా
శ్వుండను దేవమునికి దేవప్రహరణాలు బుట్టిరి

౨౩౯ క యీయుము రాత్రియింతయు
వేయుమహాయుగములైన విధి దివసమునన్
దాయాయుగముల మరియును
బాయక పుట్టుదురు యజ్ఞభాగంబులకై

౨౪౦ వ మరియును కశ్యపప్రజాపతికి రెండవభార్యయైన
[illegible]
దితియందు హ్లాం ప్రహ్లాదుండు సంహ్లాదుండును హ్లాం

[illegible]

~~The~~ Pundit objects that here the course of events is false. For Diti was the first wife & Aditi the second — wrong

ప్రహ్లాదుండను సనము వ్వురుపుట్టిరందు పరమభాగవతు
ండైన ప్రహ్లాదుని చరిత్రంబు చెప్పన వాఙ్మానస గోచరంబదియు
a-vac-manas-gochara
unspeakable & incomprehensible
గ్లనినా

దితిజుడు హిరణ్యకశిపుడు
పితామహునింగూర్చి తపము పెద్దయుగాలం
ati
బతి [illegible] త్రిభువన
పతియగువరమతని చేతబడసి కడంక
చండప్రతాపవాపారి
దండోజ్వలమండలాగ్రభారాశిసము
ద్దండారిమండలుండా
ఖండలలోకంబు దాన నైకొనె
athorn utterly
293 ఇట్లు సర్వలోకకంటకంబుగా రాజ్యంబు సేయుచు అశేషం
బులుగా యజ్ఞభాగంబులు దానె నైకొనిన దేవతలు వెరచి
మనుష్యరూపంబుల పృథివియందు వర్తింపుచుండ నైశ్వర్య
దర్పితంబున నిఖిలలోకంబులు సాధింపుచు సిద్ధగంధర్వ
పన్నగాదులు దన్ను సేవింప సకలరాజ్యైశ్వర్య దైత్యదానవ
Vince! pronounce
294 లోకంబులు జయజయశబ్దంబులుగా వింపుచుండెం బిరిబో
castle?
వుచు నుండె నాడు మద్యపానాసక్తుండై మణికనక మ
యప్రాసాదతలంబున సకలలోకంబులు గాలువ త్రా
లువుండి బాలపాత్ర్యంబులైన చదువులనే చుర్యుచుప్ర
to fondle
ప్రహ్లాదుని గురుసమేతంబుగా రావించి గారవించి
యిట్లనియె
thi
ఏమి సుభాషితంబు పఠియించితి పుత్రకరాజనీ తుల
elegant book

How glorious was Prahlad! his fame is beyond description

His father Haranya Casipu gained glory 350

Heranya Casipu was a terrible fellow with a thick club

He devoured the offerings made to the gods who, alarmed, took human shapes

Prahlad his son was at school - him his father thus addressed

What hast thou read

వేంమిరొమెరుంగ జెప్పు గురుడిప్పుడు నీ ధగ్గు పుస్తకంబునన్ [thy]
దేవి విక్షించిందు నంయు విఘ్నుడు పాత్ర శక్తి యూరాచెదన్
మూమది కింపుగా చదువు మూరినెయిక పద్యము వీరి మ్రుందరన్
౨౯౬ అనిన తండ్రికి గొడుకిట్లని యెం
౨౯౭ ఆ — రమునను [struck out] సారభూతమైన సుభాషితం [exquisite]
† ఎఱింగినాడ దానవేంద్ర వినుము — Danuva-Indra
విష్ణుభక్తి కంటె విష్ణుని స్తుతి కంటె
నెక్కుడైన చదువు తండు గలవు
౨౯౮ చ — అనవుడు దైత్యలోకవిభుడవ్వచనంబుని శాతశూలమై [Hiranyacasipu — like a sharp lance]
తన దగు కర్ణరంధ్రములదాకిన మిక్కిలి కోపరక్తలో [it pierced]
చనములతో జబుత్రకుని సన్నిధియందు చితాసనంబునన్ [on four thrones]
దనరుచునున్న తద్గురుని దప్పక చూచియు దబ్బియిట్లనుకొంా [assembled]
౨౯౯ చ — కటకట బ్రహ్మబంధుడవు గాని గురుండవుగావు చిన్నవాం [alas]
కటవి బెదిచి విష్ణుని జేకంటుకుడైన బొమ్మురుషోత్తముని [Vishnu — Vishnu]
మిటికి నుతింపుమంచు నెరియు మించితి యెమ్మనువాం డనిష్ణున్ [to laud]
కుటిల చరిత్రములు విని కోపము బుట్టదె యొట్టివారికిన్ †
౩౦౦ చ — అనవుడు నా గురుండు దివిజాంతకనాయకుడ చెప్పతదున్ [Thou Yama of Gods]
తనయుని కేతలేదనుజదారక కోటి యెరుంగవేడు నా [setalu acts — all the Racshas boys — Know]
పనుపున పద్యగద్యములు పాఠములుద్యుతలచెసనేనయున్
మనసున విష్ణుచింతనలు మానడు వీనివిరాళి యొట్టిదో —
౩౦౧ ఉ — నావుడు దానవేశ్వరుడు నందను జూచి గురుండు చెప్పిన [boy]
ట్లేవు పఠింతువుగాని యొకనేర్పరులాకు విరోధియైన ల [even thou]
క్ష్మీవిభుస్తుతింతు రసు మీ మనవంశములోనుతెనియా [alas]
కావల మేలనా మహామహంటెను వాని మదోత్తవెంకృతే

విష్ణుపురాణము

I will try whether thy teacher has done his duty

The boy replied I have acquired the noblest of learning in learning to laud Vishnu

† యెఱింగినాడ I have learnt!

This word pierced the father to the heart : he
ఆ ౨౯౮ looked on the teacher with fury

Hast thou done this

యేమననాడ what can I say to thee

The Bramin replied Thou Slayer of gods it is not my fault.

Ah my son, said the father, persist not!

What does కావల mean? Error for కావరం. ౩౦౧

301 ఆ పోమ్ము పుత్ర నీవు బుద్ధిమంతుండవై
చదువు మనుచు బుద్ధి చాల చెప్పి
sends
పంపె నింటికి గర్గిప్పు వల్లదు తోడన
గురుఁడు పలికె బాలు గుస్తరించి

Bramha
302 ప్రమ విను మా తండ్రి సమస్తలోకముల కధీశ్వరుండు పంకేరుహాస
నుండు నింగరాచరిత పంబు చేసి మహా మహాసంధిల్లుచున్నాడు సా
వున లక్ష్మీ విభుఁ గొల్పు మెల్ల డివె నేపు ప్రార్ధనా తోడనా
డిన వాక్యంబుల పద్ధతిక్ జదువు పుణ్యాద్రి నీతి శాస్త్రములుఁ
Prahlad
అనిన దైత్య నందనుండు గురునికిట్లనియె॥ ౧౮

303 క విను నా తండ్రికి బల్కిన
పే మునే దురుల నేను బల్కు పీతాంబరునిన్
విను తింబి కాలువ దానవల
య
దనివ వికె దవ కలు దెంత వ జ్ఞాని వ కాం

Racshasas
304 డ కేవల పాప కర్మముల లోకుల నిర్గుణున్న నిశాట కోటికిన్
గైవశ మై పురోహితమున్ గొని శైయలు జేసి నేకుల
ప్రీ విభుని వంచింపులకు శాత్ర ముఁగాల్పదు నా నదెంతయున్
నీవు వివేకవిహీను డవు నీ చదువుల్ వినమెల్లనెన్నఁడున్

affection = asacti fearful
305 ట అని మిషలోక రక్షణ పురాణుని గాదాన వద్దైత్య వరుల్
Lotus water born favour ocean of love
వనరుహారలో చనుక్ సుజ నప్రసన్నులు నిక్ గరుణాపయోనిధిన్
మనమున నిల్పలేక యుబ్బి మానమున ంక్ జైకిపో వనున్న నా
జనకు నియుట్లనీవు మను విచార విహీనుడవై తివ్వస్వ తహం

306 క అని యిట్లు పెక్కు విధముల
దనుజేశ్వర నందనుండు తద్దయు గోప...

Go my boy, you're a lad of death. So he advised him & sent him home — then the Bramin caressing the boy said

Let me persuade thee

To whom replied the noble Racshas prince

You are as big a fool as my father.

బున ధిక్కరించి చూడిన *dare to speak*
విని గురుండాండాడు తే కవివశతనుండెన్

౩౦౨ అంత. నొక్కనాడు పారణ్యక శిపుండు శతరయోజ్జ్వలప్రమాణం బుగాన్నకశైలంబు ననుకరించు *Golden* విశాలగ్రామంపుఁబ్రాసాదతలం బున సీధుపాన వినోదంబులందగిలి అంగనాజనసహితుం డై యుండి ప్రహ్లాదుని రావించి నీతిశాస్త్రంబులు పఠింపు మనిన నతండిట్లనియె. *Elixir of Maya*

౩౦౩ *Lakshmi* *wife* *Lotus* *eyed* శ్రీతరుణీకళత్రుం సరసీరుహలోచను సర్వలోకవి ఖ్యాతచరిత్రు దైత్యమదగర్వవిదారణు వాసుదేవునిన్ *He who (vidarana) smote the pride of heart of the Daitya*

వలపించితి శ్రీతిమెయిన్ భజించి [illegible] నిండ నీ [illegible]
నీతులు [illegible] గీతులున్ జదువనే పుణ్యములున్ పుణ్యములున్నారు సేయుటన్

౩౦౪ అనవుడు దురాత్మ సేంద్రుడు పుత్రుఁ గుఱంకరజోపవిష్ణువ్నేషమానలా దనములతాదనూ [illegible]. జక్క గజాంచి దురాత్మ నీ వినా తనయుడ వైకులోచితము దప్పి నిశాచర వైరివైన దు *Foe to Rackhasas*
Vishnu ష్ణునునిముకుందునెన్నెదవు. సారెకు నాదగు [illegible] నుంబు నన్

౩౧౦ యెల్ల జగంబులన్ బవి మించి తెలునామవాని యున్న వైష్ణవ బాల్లకనేడు నీవు పురుషోత్తము నిర్మల జయింపగోరితే న్ల్లసవిరాంపజాలడు నిను. గట్టివధింతెద చూతమింక నా బల్లిదుతైన విష్ణుని ప్రభావము నీదగుషత్రియుఁ యోయున్

౩౧౧ అని యసుతండు గావింద పదారవింద స్మరణావన్నాదుండై నప్రహ్లాదుని సర్వాంగంబులు కాలపాశంబులబోని ఘోరపాశంబు *Yama's weapon* లతో బంధించిన నతండు విశ్వంభరధ్యానానూనమానసుండుగా వున తద్బంధంబులెల్లా దెగి రెంప్రమాదన్నాన దిగ్గ [illegible]

The Teacher was astounded

One day the king his father got drunk and sent for Prahlad and told him to recite some moral verses. He replied

What do I care for your silly books. I who worship Narayana?
He who (vidarana) smote the pride of heart of the Daitya

This verse is ruined – see other copies

The father reviled the boy

we'll see who will rescue you.

So he set to work to slay his sons – the ropes broke & the elephants that rushed on him broke their tusk like bulrushes while he remained unhurt.

జరించులవే
~~[illegible]~~ దైత్యులచే ప్రేరితులైన తండ్రులచే ... పవిత్రుండు
గావున తద్వైరి నావిష్కారణంబులంగ్రంబున భంగంబయ్యె.

38 (cooks) మరియును సుకునాడు సూదకారులచేత రాక్షసుల ఘాత విషంబున్నం
బుతోడం బెట్టించిన తండ్రి భగవద్ధ్యానామృత పాన నిరతుం
డు గావున నవ్విషంబన్నంబుతోడ నజీర్ణంబయ్యె మరియును సుక
(Son of Bhrigu) నాడు భార్గవ నిర్మితయైన కృత్యచేత తం జంపింపను సమకట్టిన సతం
డు జనార్దన భక్తజనబంధుండు గావున తదియ్యె మాయాపద్రియము
తప్పె (Eluder of Maya)

39 మరియును సుకునాడు శంబరాది రాక్షసుల ఘాత మాయా
ధకారము గప్పించిన నతండు సుదర్శన ధరుం ధ్యానపరుం
డు గావున ప్రకాశించుచుండె మరియొకనాడు సర్పశయను
(the Serpent Throned) వాయువు గప్పించి శోషింపజేసిన నతండు భుజంగశయనుని సం
(he survived) గతహృదయుండు గావున స్థిరుండయ్యె

40 (a touchstone) విష్ణు వారణ్యకశిపు మానసము పాయి కపటాక్షంబులు ప్ర
(sold) హ్లాద భక్తి జ్ఞానంబులు దంతావరయము చుండెనంతా

41 విస్మయము మెప్పుగాదనుజ వీరుల మాయల ఘాత భ్రంశమైన
(Agni) భస్మము లోపల లక్ష్మి యు పావక మంత్రియు పోతవాసుదే
(riddhi) వస్మరణ ప్రభావము నివర్ధిల్లెను వెలుగొందుచుండె మం
(anana. face) దస్మిత సుందరాననమున ఘన సుజేంద్రసుతుండు పెంపు తాన్
(now & then, once)

42 మైక మరి విష్ణుభక్తి గల ఉత్తములగు గాన్నిర్గుణ్యార్థి మెచ్చువే
రాక మరి విష్ణునింగాలుప ఖిల్ల నేమునౌత్రలుబోధించినప్పు నెం
డాక మరి విష్ణుభక్తి మది నుబ్బిన నిబ్బర శింపు చుండు నన్నా
(he who was full of virtue) (Hari)
ప్రకట సుగోభిరాముడు తప్పక సుభాగవతోత్తముల దాంతజ్ఞానచయ

Revise

A

38 So the father got the cooks to poison him but he digested it. Then they laid a spell on him but he escaped it.

Note that "And" is omitted & మరి substituted

౩౮౪ వ యిట్లు వినోదింపుచుండె నంత నొక్కనాడు హిరణ్యకశిపుకడకుం
జని నమస్కరించి కరకమలంబులు మొగిచి యిట్లనియె
Lord of Racshasas *false*
౩౮౫ మత్త దనుజాధీశ్వర నీవనే మిటులు మిథ్యా వైరమా నీరజా
Asur *in his rebus*
సన సంకల్పిత మైన యీ యసుర రాజ్య శ్రీలు నీవెన్నినం
బున నిత్యంబులు గాదలంచి సకల భూతేశు దానె విష్ణుతేజు ర
న్న విష్ణుం భజియింపకేల కడు జాలించె మందస్తుటా—

౩౮౬ క నిన్నింత వానిజేసిన
Lord. father of Bramha
యన్నలినజు తండ్రి విష్ణు డఖిల విభునిచే
మన్ననలు గన్నవారల
Know o sire
కెన్నడు దుఃఖములు లేంద వేరుగుము తండ్రీ

౩౮౭ క నీవంటి ఘనుడు సాత్వికుఁ
డై విష్ణుని గొలువకేల యుతి తామస హాతామో
moh+avesa an attack
హావేశబుద్ధి మూఢుండ
వై వీడుచుతి మెమ్మాప్తకరములగు మార్గంబుల్
cop+avesa given up to fury
౩౮౮ మత్త అని సద్దానవ చక్రవర్తి పలుకు కోపావేశ దుర్వార్యుఁడై
kicked
ఘన హుంకారము తోడ తేచి వెస పాదంబు ద్రొక్కి దన్నెడ
తన్నిన గోవింద పదారవిందములకై నే కాన్న చిత్తంబు తా
ననురాగంబున నుండె ధైర్యనిధి ప్రహ్లాదుండు సాంపన్నుడై
the father *Yama's visage* *certain racshasas*
౩౮౯ వ అంతట దైత్యాంతకుం డంతకాకారుండై పాలోమకాలకేయ విప్రచిత్తి
త్రిరాహుప్రముఖులైన దానవులం బిలిచి యిదురాత్మునిం బాశం
బుల బంధించి సముద్రంబు లోన వైచి చంచియలు నల్లుగరా

One day he went to the palace & respectfully address his sire

O king hold not this vain rule to be eternal

*దురాత్మని పా

So he threw the boy into the ~~[illegible]~~ sea

పర్వతశతయోజన(ప్ర)మాణంబులుగా పేర్చి వర్ధిల్లించిరం
డనితత్క్షణంబున వారలప్పుడాత్మనిం గాని పోలు

౩౧౩ (గ్ర)స్తనగాగపాశములగట్టి మహాంబుధిలోన పైబిడిర
దగ్ని బిరంబులైన వసుధాధరములు శతయోజనంబుల
త్సన్నతభంగిగా నసురులుద్ధతి పైచినప్రక్షిప్తావసం
పన్నని వెన్నునిక్ హృదయపద్మములో నిదియుంచినప్పుడున్

౩౧౪ వారిధి సంక్షోభించి వ
హారభసముతోడతరంగలను హస్తములన్
తీరంబుజేర్చె విష్ణుస
మారాధన సంప్రమోదమానాంతర్దున్

౩౧౫ యిట్లు హిరణ్యకశిపు(ప్ర)యుక్తంబులైన పు(ద్ర)వంబుల
వలన ముక్తుండైన భగవద్భక్తుని మహానుభావుంబులు చూ
చిసకలభూతంబులయందునతని వాసుదేవుని యుపరావతా
రమూర్తియని కానియూడుచుండి రిట్లు సమయంబున నా

౩౧౬ తనకునట్టి మహామహాత్త్వంబు గరుణా
నెసగి మున్నించి నట్టి పద్మయోజనాచ్యు
తుందమునని సంతతానంద హృదయుం
డగుచు వేదార్థయుక్తిని ట్లని నుతించె

౩౧౭ నారాయణాయ పంకేరుహాక్షాయ
వాసుదేవాయ శ్రీవల్లభాయ
నిత్యాయ పరమాత్మనే నిర్వికారాయ
శుద్ధరూపాయ జగద్ధితాయ

[illegible]

ఆ ౨౦ [illegible]

[illegible]

The ocean, using its waves for hands replaced the hills on the shore.

[illegible]

గోబ్రాహ్మణహితాయ గురుధర్మమూర్తయే

(బ్ర)హ్మణ్యదేవాయ ఉపశమపావ - Idvanbya

నాయ సకైకరూపాయ గోవిందాయ

సనకాదియోగీంద్రసన్నుతాయ

౩౫ ఆ (త్రి)గుణావిరహితాయ (హృ)షీకేశాయ *Hrishīc an organ of sense + ēsa lord*

Cam-esa lying on ocean

క్షీరార్ణవాఖిలాయ కేశవాయ

sen quellen Tibi valulan

దురితనిరసనాయ తుభ్యమ్మియో నమో

స్తనుచు భక్తియుక్తినభినుతించె

౩౬ చ అనివినుతింపుచున్న సమయంబున న(త్రి)తరుణీకుచోపగూహ

glory

వాన పరిశోభితంబులగు వాస్తుపయోరుజవిరాజితంబులై

యనుపమశంఖచ(క్ర)ములుదంచితచంద్రదినేశకాంతులన్

v. Garuda

దనరగశారివచ్చి విస్తాసుతునకి రమాసమేతుడై

౩౭ వ యిట్లు (ప్ర)త్యక్షంబైనపుండరీకాక్షునకుదండనమస్కారంబు

a flood of joyful tears

లుకరంబులుమిగులయానందబాష్పధారానిష్యం

maha-harsha *filled*

దలోచనారవిందుండగుచు హర్షపులకాంకురదంతు

రితాంగుండును పరమసంతోషసముద్గతగద్గదస్వరుం

డునైనయబ్జాలకు శిరంబునాభికమలసంభ్రాంత

cheek *upa-lālita* *nipuna*

చతుర్ముఖగండమండలస్పర్శోపలాలితనిపుణాప్ర

శస్తంబులైనహస్తంబులనిమిరిగారవించియిట్లనియె

౩౮ క నీతం(డ్రి)నీకుచేసిన

పాతకములుజెడకపరమపరిశోభితపు

కాన్తిశయంబులననుగడు

[illegible]

With those arms that embrace the breasts of Lacshmi

[illegible]

ప్రేతుని షేక్షితి వివిప్స బిత్ర దవయుప్లే
రావ్యన నీ కోరిన వరంబిచ్చెద వేడు మునినా
అవివేకి సంసార
ప్లవవారమునందు గలుగు వాంఛ నిరతము
Together చవది యిప్సి పదంబులపై
దవులవర మిచ్చిన స్పదంవంజూడగదే
అని నంబర మెచ్చె రుంధిప్ల నియెంట
333 నీవు మహాసంభావుండవు నీవాద యుంబు మదియస్లి భక్తి
నవ విరించియుండుట ప్రసిద్ధము ముక్తి యెకానియుప్పి
future birth Asura రయుక
భావి భవంబుతేద సురబాలకవై జన్మవకోటి కెల్లనే
త్రోవను వేలు బంతి యు ఘుదూరుడవై తివి చెప్పనే యుక
338 అదియుప్లుండెనింక సుక వరంబడుగుము నిన్నతంత ల్లని యె
337 అమరారాతి దితి ప్రసూతి మద గర్వాంధుండు నీ భక్తి పై
రము నంనాయెడ పెకం దోషములు దుర్వార రస్థి తి శైనా
that thou should punish him is not fit - o teach him Truth
కుమతి దప్పులు బట్టి గాజ నదు తద్దోష రాఘుములు
పాపిపు
గ్నామతిం జేయుము భక్తరన్న గాక ష్మప్లి పార పారాయణ
crest
హిమవత్పర్వత కూట సానువుల నుద్దేతెంచు వైమాం
బుపూ
huge
రము చండాలగృహాగ్ర భాగ జల ధారాసార భూరి
ప్రవా
హము భాగీరథిలోన కూడి సమమైన ల్లాక రూపంబు
జ్ఞ పాపి
త్రముల జ్ఞానియు బాపకర్ము డు త్రిలోకాధీశ లక్ష్మీ శ్వరా

From on the crest of Himvut, as in the clefts, the snow water rushes – as from before the Pâvans houses, the mass of flowing streams, into huge floods, — meeting in the depths of ocean become One — This in thy One image, the wise of heart and the sinner unite O Lord of all!

332 అనినదేవదేవుఁడాతని గురుభక్తి
యుక్తి మెచ్చి నీకు యుచితమైన
నీదు తండ్రి బున్నిద్దిచెశి మోక్షంబు
with joy
సధిఁ దొరకని తున్ననంత మునను

333 యింకొక్క వరము వేడుము
the awful doubt is not fit that thou shouldst entertain
శంకాంతంకములబొందజనదనినృపా He who was the
Image of Grace
లక్ష్మాకారమూర్తియగునా
పంకజనేత్రుననుద్వైత్తవంచలకుడని యెంచ్ The boy replied

334 ధర్మార్థకామమోక్షప్రద. Giver of
in Infancy &c Bestow infant holiness on me
కమకంబులశైశవాదికాలంబులనీ
నిర్మలభక్తి యుక్తల్లగ
చేవిరఁగృపసేయుమిది యెప్రియము ముకుందా

335 అనిననశ్వైవంతతనకుక్సైవల్యపదంబుమొదలుగానోరినవరంబు-
లొసంగించుంత్స్రిక్ష్రాంతుర్షైననంతదితిజబాలకుండునిజ
పురంబునకుజనితండ్రికనమస్కరించివరంబులువొచ్చియున్న-
యప్పుడు
By the gift of Vishnu

336 వారివరమువలననప్పుడు
విస్తారణావశిప్రులునుతోంటియోరసమెల్లన్
dissipated
పరిశాల్యతమైనత్త్వగుణా
స్పురణామెయిఁగాంచఁగలించెసుతున్ దుర్

337 యిట్లుగాంచఁగవించి వయోద్వీఁపు గాంబుచేశింయాంనందవా
ష్పపూరితలోచనుడై కుమారునాచెతనగ్రకచురవస్థలం.

Diti was mother of Hiranyae

బొందితో బొందియుందిరామందిరుండైనమునుదుదభక్తిపెం
పునజెత్తకనిలచె నా భార్గవుంబు గదాయని యుతని సాక్షాత్కరిం
చి కొడుకు తెలాడి వినెఅంధంబులందకి

౩౪౩ వ యున్నత దివ్యసహస్ర వర్షంబులురాజ్యంబుచేసి
విష్ణుసాయుజ్యంబు బొందనిశ్చయించి యుధదనకు జన్మ
త్రయావసానంబునైనవల్ల ప్రాప్తితకుండు ఉండె శిరజోగు
ణాప్రేరితుండై క్రమ్మర విష్ణుతో వైరబద్ధుండైనా

౩౪౪ శా అంభోజాక్షుండు నేడు తీక్ష్ణపసుఘోరాకారమూర్తిన్ సభా
స్తంభస్థానమునన్ జరాచరభయత్రస్తంబు గాభీమసం
రంభంబుప్పనృసింహమూర్తిపోడమి యారాత్రించరాధీశ్వరున్
ఘంభద్దర్వమునుప్రాణముల్ గానియుస్సన్నుత ప్రభావంబునన్
యేవ్విధంబునా

౩౪౫ చ మోదముతోడదైత్యవిభుమియ్యపదంబున నుండజేసి ప్ర
హ్లాదుదియన్నరాజ్యమునకపాయనిగానభిషిక్తుజేసి దే
వాదిసమస్తలోకములు సంచితసంపదనొందనిచ్చెధా
మోదరుఉత్తమమహత్త్వనిగుణోన్నతులిట్లని చెప్పవచ్చునే

౩౪౬ మత్త భగవద్భక్తిపరాయణాత్ముండు ప్రహ్లాదుడు తత్పృథివిన్
జనములన్ దనధర్మమార్గము నిరస్త్రప్రాభవంబులన్
భాగవతరాక్షసలోకమేల్ల విమహాముంబోలప్రారె సర్వంకషం
బగు కీర్తింబవరు పుత్రమిత్రసహితుండై యుండ్యచందంబునన్

౩౪౭ తే అనఘుయుష్టమిద్వాదశి రెయుము వసలను
పానమాసిని ప్రహ్లాదుచరిత
మర్థిపఠియించువారలకర్థసిద్ధి
గతి భూదానగోదానఫలములొదవు

(౫౮)

Vishnu, with un-viewable visage, of resplendent form, burst from a pillar to the terror of all nature animated or not (trasta trembling) with dreadful fury, as Nrisimha was born, and him who was lord of night-roaming demons (Hiranyacas) with great pride in his soul he seized with awful majesty

345 With delight, the lord of demons did he place in bliss, and place Prahlad in that kingdom as fit and restore all the gods & so forth whom he had upset (see verse) in firm bliss. Vishnu of the huge belly (Damodaru, who contains all nature within him) - ah can I describe his glory?

(౫౮)

Blessings on all who read this tale

౩౪ వ ప్రహ్లాదునకు విరోచనుండును ఆయుష్మంతుండును శిబియు
ను బాష్కలుండును ననఁ నలువురు బుట్టిరి అందు విరోచనునకు బలి బు
ట్టె బలికి బాణాసుర ప్రముఖులైన శతపుత్రులు నూర్వురు బుట్టిరి మ
రియు ప్రహ్లాద వంశ సంభవులైన నివాతకవచులు మూడుకోట్లు పు
ట్టిరి

౩౫ వ మరియు హిరణ్యాక్షునికి ఝర్ఝరుండును శకునియును భూతసం
తాపనుండును మహానాభుండును మహాబాహుండును కాలనాభుం
డును ననఁ నార్వురు బుట్టిరి కశ్యపుని మూఁడవ భార్యయైన దనువనుదానికి
వైశ్వానరుండును ద్విమూర్ధుండును శంకుండును అయోముఖుండును
శంకుశిరుండును
౩౬ వ కపిలుండును శంబరుండును ఏకచక్రుండును తారకుండును దుర్జ
యుండును వృషపర్వుండును పులోముండును విప్రచిత్తి యనుదానవు
లు పదుమువ్వురు బుట్టిరందు ॥
౩౭ దానవశ్రేష్ఠుండైన వైశ్వానరునకు
సనఘురాలు కాలక పులోమజయునను సుగన్న
విరువురుదయించి మించిరయ్యెందువదన
లను మరీచి వరించె నాలలనల కునం
౩౮ వ కాలకేయ పౌలోములనఁ నరువదివేవురు బుట్టిరి విప్రజిత్తి[illegible]
శంకియును శ్యేనియును భాసియును సుగ్రీవియును శుచియును
గృధ్రియును ననార్వురు బుట్టిరందు శంకికి శంకంబులు బుట్టె శ్యేనికి
శ్యేనంబులు బుట్టె భాసికి భాసపక్షులు బుట్టె గృధ్రికి గృధ్రంబులు బుట్టె
శుచికి జలపక్షులు బుట్టె సుగ్రీవికి (horses camels & asses) అశ్వోష్ట్ర గార్దభంబులు బుట్టె
౩౯ వ వినతకు నూరుడు గరుడుండు
జనియించిరి వారిలోన సహస్రశిరుండై

 197

Genealogy of the Racshasas resumed

యను వానికి సింహికయందు శల్యుండును నా
భుండును వాతాపియు ఇల్వలుండును నముచి
మస్తకుండును నందకుండును నరకుండును వజ్ర
నాభుండును ననంబుట్టిరి మరియు తామ్రయను
దానికి శుకియును [illegible] all this the copyist
has by a blunder omitted

షష్ఠాంశాదనుధార్ష్య్ర్యుడుమరి
వనరుంవారనాభునకు ... వాహానత్వంబు ద్యోక
౩౫౮ క. స్థిరత్వముకన్నస్వపునకుష్మే
తరులుఖలంబులంత్రులు సర్వసత్త్వములుదయిం
బరివేవురుబహువదనులు
సురుదీషణకాకరులను విషోల్బణాంబులునై
౩౫౯ తే. కద్రువకుశేషవాసుకితాలనాక్ష
శంఖపద్మమహాశంఖకంబళత్స-
కాఖ్యులైనేవురుదయించిరందరునుసు
పర్ణునికివశులైరిదుర్మనస్కులగుచు
౩౬౦ వ. మరియుక్రోధవశయనుదానికిక్రోధవశులుతస్యంత్రైదంష్ట్రాస-
మేతంబులైనక్రవ్యాదజంతుజాలంబులుపుట్టెసురభియనుదా
నికిగోమహిషాదులుపుట్టెయిలయనుదానికివృక్షలతాగు-
ల్మతృణాదులుపుట్టెస్వసయనుదానికియక్షరాక్షసులుపుట్టి
రిమునియనుదానికప్సరోగణంబులుపుట్టె
అరిష్టయనుదానికిగంధర్వులుపుట్టిరి
౩౬౧ తే. యిట్లుకశ్యపవంశమనేకశతస
హస్రసంఖ్యలపుత్రపౌత్రాంతరము
వెలసెజంగమస్థావరంబులజగంబు
లందుబరిపూర్ణమైమించెననఘచరిత
౩౬౨ క. శాంతి నిధియైనలక్ష్మీ
కాంతునిరాజసమునఁబ్రకల్పితమిదితా
మింతయుస్వాయంభువమ
న్వంతరసర్గంబుమునివిగణోద్భవమా

The tale of Cadruva & Vinuta

Suraxa, primal Mother of Serpents

౩౬౩ చ అదితితనూజుడైనయతమరాధిపుదారుణావజ్రధారచే
మదవంతిదైత్యదానవసమాజముగూలినసత్పుత్రివెల్లి
హ్రాద్యుమునిప్పావింపదితియుమ్ములగస్నేపుతెల్లుగాలముల
వదలకస్నేవచేసెతనవంటిమహోత్తములదన్నువెంచ్చుగన్

౩౬౪ క అంతట వైవస్వతము
న్వంతరమునకశ్యపుడనయంబునప్రీతిన్
సంతసమునదిత్యైదనా
రాంతానికేమిపరముగావలయునెరాన్

౩౬౫ క అనవుడుదితిదానిట్లను
My husband! మునివరదేవేంద్రుజంపిముదమునకోచితో
దనిమిషరాజ్యంబేలెడు
తనయునినిమ్మనిననతడుతగనిట్లనియెన్

౩౬౬ ఆ వ్రతమునీవుగర్భమిచ్చెదనూరేండ్లు
లంగశుద్ధియైనయట్టివ్రతము
సలుపుమట్లయైనసత్పుత్రుడుదయించు
నశుచివైనగర్భమంతరించు

అనిచెప్పిపుత్రదానం
౩౬౭ క బొనరించెమునీంద్రుడరిగెనుత్పలదళలో
చనమగడుచెప్పినట్లా
ఘనముగశుద్ధాంగయగుచుగర్భముదాల్చెన్

౩౬౮ క దేవేంద్రుడంతయుష్ణవిని
~~తా~~వేడుకబుట్టసవతితల్లికిగడుపిన్ [illegible]
శ్నానవినయంబులునోయుచు
సేవింపుచునుండెగపటశీలఘుమెరయన్

Tale of the Muni Swárochis'a
Casyupa having two wives Diti & Aditi.

Diti begged her husband Casyupa to slay Indra & give her ~~two~~ a sons equal to him

He replied - be quite holy for 100 years and then you shall be gratified - if thou be impure thy young shall perish !!! thy son shall slay Indra

She did accordingly

Indra thought it best to ~~con~~ feign humility to her

౩౬౯ వ ఇట్టి వ్రతంబు సంప్రాప్తించి తొంబదితొమ్మిది వర్షంబులు జనినమీఁదట నొకనాఁడు
భోజనంబుచేసి పాదప్రక్షాళనంబు సేయుట మఱచి విరళకేశియై
శయనించి నిద్రింపుచున్నదితి గర్భంబు ప్రవేశించి అచ్చేతికూండ్లు
రోదనంబుసేయుచుండఁగ నతండు మారోదిమారోదీ
యని పలుకుచు వజ్రంబుచేత శరీరంబు సప్తఖం
డంబులు చేసి 49
౩౭౦ వ ఏంతియును నలువది తొమ్మిది తునియలుచేసి యింద్రుండు
పోయెను అవ్వేళ నా పంచాశత్ఖండంబులు దేవరూపం
బులు ధరియించి యింద్రునకు సహాయులై రింద్రుండు
మారోదీయనుటం జేసి వారు మరుద్గణంబులైరియనిచె
ప్పి మరియు నిట్లనియె Then said Parasaru
౩౭౧ క మును వైన్యుఁడైన పృథుని కి
మునులందరు పట్టము రాజ్యమున కధిపతిగా
నొనరించిన యది మొదలుగ
Bramha
వనజాసనుఁడధిపతుల నవశ్యము నిలుపన్
౩౭౨ వ అదియెట్లనిన నక్షత్రగ్రహ వృక్షలతాగుల్మంబులకు చంద్రు
ండును తపోయజ్ఞంబులకు విష్ణువుండును జలంబులకు
వరుణుండును ఆదిత్యులకు విష్ణుండును వసువులకు
పావకుండును ప్రజాపతులకు దక్షుండును మరుద్గణం
బులకు వాసవుండును దైత్యదానవులకు ప్రహ్లాదుం
డును
౩౭౩ వ పితృగణంబులకు యముండును గజంబులకు నైరా
వతంబును పక్షులకు గరుత్మంతుండును మహానాగం
బులకు వాసుకియును అశ్వంబులకు నుచ్చైశ్శ్రవంబు

One day when she had been blameless for 99 years she forgot to wash her feet after dinner, with loose locks she slept the babe in her womb cried. Then Indra, exclaiming Marodi, weep not, with a thunder bolt severed his body into seven pieces - and them into 49 pieces, & departed -

370 These assumed the forms of Maruts & followed him, retaining the name Weepnot.

Prithi was son of Venu (verse 147): Vainya

Who to rules each realms of nature ? a list of names

సురాళివులకు వృక్షస్కంధుని నువృక్షంబులకు సింహాద్రింబు నను-
వనస్పతులకు ప్లక్షంబున నధిపతులుఁగా వించి

౩౨౪ వ ఇట్లు సప్తద్వీపసమేతంబైన పృథివీపతి పాలనరయిన
లెవుచుండును

౩౨౫ ఉ ఇప్పుడు చెప్పఁబడిన యందరు విష్ణునియంశజాతులై
చాప్పుడుచున్నవారు మధుసూదనమూర్తియై వవిహంపనుం
డనే
జై చెప్పగతేము పాలనవిశేషము లక్స చరాచరంబులన్
దెప్పుడు నెంక్కాకాండుల గలదే యువద్ధమైన ము నిర్వహింపుగన్

౩౨౬ సి ఆయున నత్తుర్ వస్త్రమూ సాంఖ్యశాస్త్రా
రాష్ట్రమొంచూ దికాలవములను
పంక్తిజాతచవాండచన్న సప్తద్వీప
బవాంనరితాన్న గరపర్వతములు
సురగరుడోరగాసురశిక్ష గంధర్వ
నరములనియుక్తికి స్వరచయంబు
అధ్యాత్మవిద్యావమవార్ణ్య రజపతషో
మంత్రార్థ సురదేవ తంత్రములను

౩౨౭ తే మహాతభూతప్రజంబు తన్మాత్రేంద్రి
యాదిగానాది గుణము యుచేదములును
భేదములు బుద్ధికర్మేంద్రియాది విధులు
విష్ణురూపంబుతెరు గురు విప్రము ...

౩౨౮ వ మరియు ఋగ్యజుస్సామాథర్వణవేదంబులును వేదాంతరహ
స్యంబులును ధర్మశాస్త్రంబులును మన్వాదిగతంబులైన శాస్త్రం
బులును పురాణేతిహాసంబులును ఆరువాకంబులును కావ్యాలా
పంబులును సంహితాదివిద్యలును మూర్తామూర్తంబులును-

All these were born of Vishnu

Here metre requires some change

౩౨౮ పురుషోత్తముని మూర్తిచ్ఛేదంబులై చెల్లునని పల్కి మరియు నవ-
౩౨౯ యుమ్ములవైష్ణవ వ్రతములెంతయును భక్తిసేనచే దాపదశాగ్ముమ్ములు
గాతిరంబులు ముదంబున బుధరిగో పవిత్రతా
ఱునుమ్ములతీర్థమోరంతన మహోషలములు సమనూరు నీపురా
ణమ్మున నిష్ఠురత్రము వినంగల పుణ్యము సేవమ్ము నీస్థిరా
౩౫౦ అనిసంతోషపరిపూర్ణహృదయుండై మైత్రేయుండిట్లనియె
భూమనుతికీర్తిరంజనాది మనుపుత్రులందు ప్రసిద్ధుత్తైనయు
త్తారపదాబ్జరాత్రములు ముఖప్పన చెప్పితి వా ప్రియ వ్రతా
జ్ఞానము దత్తసోదరుల రుసన్వయసంభవులైన రాజులకే
బూనివిరంగనోరద నపూర్వకథికి వినుపింపు నావ్రిదునారా-
౩౫౧ శుంభద్విప్రము విప్రమార్కసుజన సోత్రముర సంవర్తసం
స్తంభభూతరిపుప్రతాపమృదుపాచాబారుసల్లాపధు
గ్ధాంభోరాశి మహోగభీర విజయవ్యాపార భూసార ని[illegible]
ధ్వంభోనేకశుభవ్రయోజ్ఞజగత్రమూర్ధ సంయోజనా
౩౫౨ సంకవిప్రణీతవాచా
సకల పురాణేతిహాస [illegible]శ్రవణాసుశేంద్రా
సుకుమార నిభ్రే[illegible]
ప్రకృప్రమ వివేకభాషా[illegible]తురా
౩౫౩ సర్వ తారిల తిరాపులవృత్తా
పూర్వరాజనిభభూరిచరిత్రా
నిర్వికారకమునియస్నసుగాత్రా
గీర్వలాసకుభకీర్తికళత్రా
౩౫౪ ఇది శ్రీమదమరనామాత్య పుత్ర హరితగోత్ర సుకవిజన విధేయ-
వెన్నెలగంటి సూరయనామధేయ ప్రణీతంబైన ఆదిమహాపురా

Blessings on all who read these lies

Maitreya replied

గాంబగు(బ్ర)హ్మాండపురాణంబందు పరాశరసంహితయైన
(శ్రీ)విష్ణుపురాణంబందు ధ్రువచరిత్రంబును పృథూపాఖ్యానంబు-
ను ప్రచేతసుల కథయును కండుమునితపోభంగప్రాప్తియును
ప్రహ్లాదచరిత్రంబును సకలభూతసంభవంబును కల్గియుండు ద్వి-
తీయాశ్వాసము

29th April 1826

The Second Book contains

1. The Tale of Dhriva
2. The Tale of Prithuva
3. Of Prachétasu
4. Of Candu Muni & Plamlochi
5. Of Prahlad
6. The creation of animals in the world

తెరాంషు—

శ్రీచతురకీర్తిసంపద (elegance / superior)

మైత్రీచిత్తకారుణ్యులబ్ధయురుత్రిప్లవధ వైష్ణవధ

ర్మాచరణావ్యాదయసుమనా

రాచప్రతిమానరూప రాఘవభూపా

సకలపురాణవిద్యాధురంధరుండైన పరాశరుండు మైత్రేయునకి

ట్లనియె స్వాయంభువనందనుండైన ప్రియవ్రతుండు కర్దమప్రజాపతి

పుత్రి సమ్రాజను దానిం బాణిగ్రహణంబుచేసి దానియందు నాగ్నీధ్రు

వుండును మేధాతిథియును వపుష్మంతుండును జ్యోతిష్మంతు

డును ద్యుతిమంతుండును హవ్యుండును సవనుండును మేధుండు

ను అగ్నిబాహుండును పుత్రుండును నను కుమారులఁ బదుమండ్రఁ గాంచె

వారియందు—॥

మేధాగ్నిబాహుపుత్రులు

సాధుజనస్తుత్యులు మునులు జాతిస్మరులై (forgetter of caste ? no noblest)

యీధరణీశలనెల్లక

సాధించిరి దివ్యయోగసంపద తెల్లన్

తక్కిన కుమారసప్తకంబునందు (ధ్రువున) ఆగ్నీధ్రునకు జంబూద్వీపంబును-

O rich in skill & in glory, morals & virtue all accomplished! ~~[illegible]~~ Who hast a heart practised in the pure observances of the Vaishnava sect that enjoys all grace - Image of Cupid! (Suman, flower achari obeyer) King Raghava Bhupa!

ఆ.౨౬

Ruchi, daughter of Cardama Prajapati, bore to Priavratu, four sons named
1 Agni Druvu 2 Methatithi, 3 Opusmantu & 4 Jyotimant
5 Dyuti mant. 6 Havyudu. 7 Savanu. 8 Medu,
9 Agni Bahu. 10 Voitrudu. Of these
8 & 9 turned Munis

వేంధ్రాతిధికి ప్లక్షద్వీపంబును వపుష్మంతునకు శాల్మలిద్వీపం
బును జ్యోతిష్మంతునకు కుశద్వీపంబును ద్యుతిమంతు
నకు క్రౌంచద్వీపంబును హవ్యునకు శాకద్వీపంబును సవను
నకు పుష్కరద్వీపంబును గా విభజించి యిచ్చి రాజ్యాభిషిక్తులం
జేసినాడు

ఆ భూమిపాలని పుత్రమణులు చేయుల బాహాసర్వదుర్వార శౌ
ర్యాభూరి ప్రతిభా ప్రతాపములు సప్తద్వీపసామ్రాజ్యల
క్ష్మీ భోగంబుల ననుభవించి రిపులనాక్రాంతులుం గారు నె
రిభూతంబు సద్ధర్మమార్గములు గనక్కు ప్రభావోన్నతిన్

అందు జంబూద్వీపాధిపతి యైన అగ్నీధ్రుండు నాభియును
కింపురుషుండును హరివర్షుండును యిలావృతుండును
రమ్యుండును హిరణ్వంతుండును కురుండును భద్రాశ్వుండు
నుకేతుమాలుండును ననుకుమారుల తా పుత్రులం గాంచె

యీ మ్మగ జంబూద్వీపము
తొమ్మిది ఖండములు చేసి పౌత్రసుతులన్
తాం పుత్రుల రాజులగా
నవ్వ నగ్నీంధ్రుండు చేసె ననుపమలీలన్

యిట్లు రాజ్యంబు విభాగించి యిచ్చి అగ్నీధ్రుండు సాలగ్రా
మతీర్థంబున తపంబున్ సేయం జనె నవఖండంబులు
నారాజనన్నుల పేర వర్షసంజ్ఞల ప్రసిద్ధంబులయ్యె నందు

శ్వేత గిరి దక్షిణాంబగు
భూతలపతి నాభియుత ని పుత్రు వృషభున్

King Prathuvas [Praivratu] shared out the realm thus to his sons

These gems of princes, were full of terrible pride and glory, and enjoyed the seven islands of earth

Agni Dhridu bore A Nabhineti, Kimpurus, Harivarsha, Havratu, Ramya, Hiranya, Curu, Bhadrasva, Kétu mála, — nine sons — To them he gave the nine parts of Jambu Dwipa

From these nine were the nine Varshas, or Continents named —

తణికిసుపుత్రశతం

చాతతవనులుద్భవించిరందరియందుఁ

౧౦ భరతుండగ్రజుఁడై సమస్తధరణీభాగంబు పాలించుచు

పురిపుత్రాతము నుకర్తించి మహుమలుసప్పవృద్ధిఁ జేసిని

Immortal - word - lord, i.e. Indra

ni త్రిదశలోకేశ్వరుతో సాటి (equal) వాఁడగుచు సత్పృతిఁ తిరమ్మోఁచిరి-

పుచుఁ

బరగెఁ దాంటి (పి)యుప్రతాదులకతిఁ భవ్యప్రతాప్రాప్త[illegible]

తిఁ

౧౧ వానిపేర నాభి వర్షంబు భరతఖండంబనంబరగె నట్టి భ

రతున కునిజరాజ్యమ్మిచ్చి వనంబునకు వృషభుండు పుల

హాశ్రమంబున కు తపంబునకరుగంజనియె

౧౨ వానప్రస్థవిధిఁ శతాబ్దములు దూరార్పితస్థితిం నిష్ఠకు

వుఁగనువస్త్రాసనములన్నింటునుఁ విడిచివి వ్యగ్గ్రానసంపన్నుతా

మాన The metre & sense require "a-nina"

నూనప్రస్థాదియును నగ్నరూపమును (naked) వెకోత్రేకమ్ముఁ గన్ని ని

ధీనుండై యువధూతమార్గమున ధాత్రిఁ సంచరించెఁ దివి

తిఁ

౧౩ His son ... భరతుండు పెద్దగాలము

ధరణీతలవిలిచావెదనిస్తుకుమారుఁ

like the rising sun ధరుణార్కతేజుఁ సుమతిని

from heart చిరమతిరాజుఁ చేసి కృష్ణుజేరెఁ

౧౪ సాలగ్రామమున నుజని

౫ శ్రీలపునాథునుగాలించి చిన్మయసుఖముల్

Vishnu

Vrishabha son of Nabhi ruled all south of Himaat - & had 100 sons

ఆ, ౧౨ Vrishabha turned hermit (Vanaprast) naked in the woods, in the (adreca) might of his (virya) powers

His son Bharat bore Sumati

To whom he gave his kingdom &

he went to Salagrama & worshipped Vishnu

whereon, being imperfect (ever) still, he was born as a Bramin (see III 277)

ప్రకటించితిమి మన్వంతర [illegible]

కాలంబున విష్ణుండెత్తిన యవతారములును [illegible]

౧౫ ఆ నరపతి చరితంబు

త్రైన సకలధర్మానుబద్ధ సంతతయుక్తి విచారము

గానీకున్ వివరించెద

Ant

గాని యిప్పుడు చెప్పుచున్న కథ వినుతెలియన్

౧౬ ఆ ష్టుభర తనందనుండగు సుమతికి నింద్రద్యుమ్నుండు పుట్టె-

వానికిం బరమేష్ఠి వానికిం బ్రతిహారుండును వానికిం బ్రతిమం-

తుండును వానికి నుత్పన్నుండును వానికి నుదితుండును

వానికిం బ్రస్తావియును వానికిం బృథుండును వానికి-

విరాంతుండును వానికి ధీమంతుండును [illegible]

౧౭ వానికి మహాంతుండును [illegible] రాజన్నులవంశసంభవు-

లయిన మానవులు స్వాయంభువ మన్వంతరంబున దెప్పిరి

మహాలయుగంబులనేక వంశపరంపర త్రిప్రవర్తిల్లినన

మైత్రేయుండిట్లనియె

౧౮ ధ్రువనైకవంద్యస్వాయంభు

ధ్రువ మన్వంతర నృపాలముఖ్యులనెల్లన్

వివరించి చెప్పితి విన్నా [illegible]

ర విరుల్లను దైవికనింక నతిపెద్ద ముఖ్యుర్నూరు

౧౯ భక్తిగ్రహ మండలవిస్తార తారకాద్వీప పర్వతాకారములు

మూల

పరిమాణంబులు నదీపర్వతములు విస్తారంబులున్ దైత్యాది [illegible]

[illegible]

I will tell you the story hereafter

Tale of

[illegible]

౨౨౪

Then asked Maitreya [illegible]

[illegible]

To whom [illegible]

[illegible]

born as [illegible] (see III. 277)

Tell me [illegible]

ర్జజ్జరసంభ వ్యుత్క్రమంబులు సమస్తంబున్ వినంగోరెదన్
సరవింజెప్పుము మునిసత్తమ శిష్యునకు నాచార్యుండు దానిట్లనున్
౨౦ క సేయుడిగిన ప్రశ్నలు మై
శ్రీ గాడ్డి శతాబ్దములనైన తీరదు చెప్పన్
తోయజభవునకునైనను
చాయలుగా విను ముకథల సంక్షేపంబుల్

౨౧ వ అదియెట్లనిన జంబూప్లక్ష శాల్మల కుశ క్రౌంచ శాకపుష్క
రంబులను సప్తద్వీపంబులు [struck through] బరివేష్టించి లవణ-
యిక్షుసురా సర్పిర్దధి దుగ్ధజల సముద్రంబులు తెలను-
క్రమించి కొనుచు ద్విగుణా విస్తారంబులై యుండును యీ సకల
సముద్రద్వీపమధ్యంబున జంబూద్వీపంబు విస్తరిల్లు దివ్య
మధ్యంబున కనకరత్నమయంబైన మేరుపర్వతంబుండు
నందూ॥

౨౨ చ పంచతర వేలమెప్పుగ నాద్రికి ముప్పదిరెండు వేల యో
జనములు వారంది విస్తరము సన్నుతమై పదియారువేల యో
జనములట్లో వినాలవము నిజంబుగ సంతి యుపాతు సుమ్మీ
పైన బదినాఱువేల గతి యుంపగ యోజనములు విస్తారా

౨౩ క యారుద్ధముల కునడుమై
యాపర్వతమే పృగ్వి కారవమున్
జూపట్టు యుశ్శ కిన్నెర
తాపస గంధర్వ దేవతా సేవ్యంబై

Tell me how large the earth is, tell me
the seas, hills, demons & everything else
you can think of.

He replied, with the great pleasure if you
will listen for a century - However I'll tell you
a bit of it -

List of seas

Mount Meru described

౧౫ శ్వేతము శీఘగిరి దేవకూటంబున [illegible]

నిషధ పర్వతంబు నిది పెరుగు [illegible]

తనరు మేరు నగము దక్షిణ భాగంబు

నందు పూర్వ పశ్చిమాయతముల

సితకకు నీలాచలమును శ్వేతరు *Sitacutha Cailas — Kutkila hills i.e. peg of earth*

౧౬ త్రిలంబును శృంగమన గక్షితిధరము నిది

the Gods' Meru's north edge

పాలయున గోత్రంబున

(గా)లు పూర్వాపరములంతరు దీర్ఘములై

౧౭ పుష్కర పర్వతంబులు రెండు వేల యోజనంబులు విస్తారోన్నతం *Maryād*

బులు గలిగియుండు దక్షిణోత్తరాయతంబై మర్యాదా పర్వ

తంబులు తూరుపున దేవకూటంబును పడమట జఠర గిరి పర్వ-

తంబును యుండు దాని నడుమ గనరా(ది) చతుర్భాగంబుల వర్ష

ంబులు విలసిల్లు నెట్లనిన మేరు పర్వతంబునకు దక్షిణంబున భార

తి కింపురుష హరి వర్షంబులు మూడు ఉత్తరంబున రమ్య వర్ష

హిరణ్మయ వర్ష కురువర్షంబులు మూడును ఉ-

౧౮ తూర్పున భద్రాశ్వ వర్షంబును పడమట కేతుమాలా వర్షం-

బును మేరు చతుర్భాగంబుల తొమ్మిది వేల యోజనంబుల

విశాలంబై యిలావృత వర్షంబు మెరయును మరియు నా

౧౯ మందరము తూర్పున గంధ

మాదనంబు దక్షిణంబున ~~[illegible]~~

విపుల భూధరము పశ్చిమమున పార్శ్వ పర్వత ముత్తరమున మేరు

వు, హేమ ధా(త్రి) ధరంబునకివ్విధమున

[illegible]

List of hills

[illegible]

Read

౨౮ మందరము తూర్పున గంధ మాదనంబు

దక్షిణంబున విపుల భూధరము, పశ్చి

మేరు పార్శ్వ పర్వతము ఉత్తరమున మేరువు

హేమ ధా(త్రి) ధరంబున కెవ్విధమున

[illegible]

ఆనగాగ్రస్థతశృంగంబులంబు పెరయు
(ప్ర)బలజంబూవంహానుస్తతపాదపంబు
number
రోచు చెవియుంటు మీందనూరేశ్శి రెయోజ
నములఖండవృసఘనక్కతనమునునెరాలె

జంబూవృక్షమువేరను — The huge tree in the middle of Jambu Dwipa

జంబూద్వీపసంగజగములను (ప్ర)శ్రీ
దంబువహించె ద్వీ

Each fruit was a load for an elephant

ఫ్లంబు ఫలంబులుమహా గజ(ప్ర)తిమంబుల్

ఆ ఫలంబులుపై ముకూంటాచలంబు — achala a hill
knocked to pieces çadi
సానుభూములదరుచుగాజదియుబతిర

సంబు(ప్ర)వహించి జంబూనదంబనాగ
మేరుశైలంబుచుట్టుగబెలగ్రీంచయుండు

ఆరసపానులైగరిమనచ్చుల(డి)మ్మరుచున్నవారి.శ
చైరవురోగములు చెవుట జ్ఞంధమూమేనుల పూతిగంధములు
fever
ఘోరజరాదిఘోషములుగూడ ... వృత్తి ...
ష్పారుచునిం(డి)యోరెల్పుగాహమ్ము ... తుష్టుదుతాపసోత్త

soak!

ఆరసంబుసోంకినమృత్తుమున్నెల్ల
...ంచనంబయ్యేవారణామున

acquired the name of Ophir

జగతిబడసెపేరుజాంబూనదంబన
... (ప్ర)శ్రీష్టమ ... (ప్ర)మోక్ష ...

పరిమళంబై (త్రి)రభిగంధమూర్ధన వై(బ్రా)షిత నందనంబులనును

ఆ. నగ+ప్రస్థ [illegible]

Its fruits falling on the rocks broke them
they ~~fro~~ poured forth quicksilver, and
formed the river Jambu

[illegible]

పవనంబులను అరుణోదరమహాపద్మసీలోద్భవ [illegible] ంబులను

సరోవరంబులను వనశైలంబునకు పూర్వంబు మొదలుగా

నాలుగుదిక్కులను విష్కంభులను [illegible] యుండు

నన్నేరుకర్ణికవలనే సరంబులైపూర్వభాగంబున శీతాంతు

[illegible] కుంజకుళర మాల్యవద్వైకంక ప్రముఖంబులైన పర్వ

తంబులును దక్షిణంబున త్రికూట శిశిర పతంగ రుచక నిష

ధాదులైన శైలంబులును పశ్చిమంబున శిఖివాస వైడూర్య

[illegible] మొదలైన నగంబులును ఉత్తరంబున శంఖకూట

[illegible] రజనంబులలో [illegible] కొండలనేకం

బులుండును

కనకనగంబుమీద త్రిజగన్నుత [illegible] పదునాలువేల యోజ

జనములసంఖ్యనాయత విశాలముగు పట్టణంబు

[illegible] రాజధాని సముదంచిత కాంచనరత్నగోపురా

[illegible] హర్మ్య [illegible] వివిధావరణ ప్రకర [illegible]

[illegible] విష్ణుపాద వినిష్క్రాంతయు శశాంకమండల ప్లావ

[illegible] చతుర్భేదంబులై [illegible] యును అలకనం

దయును చక్షువును భద్రయును నంగ నమరావతి నాల్గుదిక్కు

లం ప్రవహించె [illegible]

భారతి భద్రాశ్వభారత కేతుమాల [illegible]

కురుమువ [illegible] వర్షములమహాసరిత్సంబు

[illegible]

formed the [illegible]

[illegible]

above it is heaven

[illegible]

The four Rivers of Heaven

[illegible]

నరదురేకులమర్త్యులైనకిరులు
బ్రహ్మహ్నిష్టాపములయందు జొప్పఱచుండు
౩౭ ------ యివ్విధంబునసాలుగల దిక్కులనైతాదిపావాని
చతుష్టయంబు ప్రత్యంత పర్వతంబుల నడుమ ప్రవహించి
అతిమనోహరంబులై యుండు సిద్ధచారణసేవితంబు
లగుపురంబులు గానంబులు ననేకంబులు గలవు లక్ష్మీ
విష్ణుసూర్యాదిదేవతలకు నివాసంబులై
౪౦ కిన్నరగంధర్వయక్షరాక్షసాదులు నిరంతర వినోదంబుల చరి
యింపుచుండు కురుభౌమస్వర్గంబులైన కింపురుషాదివ
ర్షంబుల యందు నరా
౪౧ అధిక పుణ్యమూర్తులకు విష్ణుభక్తుల
కందు నుండుటెల్ల నరిదిగాదు
పాపకర్మములకును బద్దవిలయిజన్మంబు
లందునుండ నలవిగాదు
౪౨ వాసుదేవుడు భద్రాశ్వ వర్షంబున హయగ్రీవరూపంబున
భారతవర్షంబున కూర్మరూపంబును కేతుమాలా వర్షం
బున వరాహరూపంబును కురువర్షంబు మత్స్యరూపంబు
నుదక్షిణవర్షంబుల నానారూపధరుండై యుండు అట్టి కింపు
రుషాదివర్షంబులతె నివసించుచును నుండువారికి శోకంబు మ-
నో యాసంబును నుద్వేగంబును దీపనంబును లేక - -

[illegible]

౧౩ నిరాతంకమానసులనుచుపదియునుబంత్రుండ్రువేలవత్స
రంబులు పరమాయువులైసుఖియింతురు అద్దేశంబుల
షామయంధకంబు తెకాని వానలులేవు భారతవర్షంబున
ప్రత్యేకంబు కులపర్వతంబులును మహానదులును అనేకం
బులుగలవు॥

౧౪ మునినాధ హిమశైలమున నుండి దక్షిణా
లవణాబ్ధినిధి దాక నవసహస్ర
యోజనవిస్తీర్ణయుక్తమై భారత
వర్షంబు మెరయునా వర్షమెల్ల
కర్మభూమియగు పుణ్యజనులకెల్లను స్వర్గ *divine ...*
మోక్షంబులెల్ల ప్రత్యేకమతుల
దాపు చిత్తులకు నధోలోకమార్గముల్
ప్రాపించు మునులు సర్వవర్ణులు

Inde, then

౧౫ నందవత్సరంప గౌరురువురెల్లనాండు
జపతపోదానయజ్ఞాది సకలకర్మ
ములయుద్ధాస్త్రికిసాధింపవలెనట్టి *Performing*
లోకములనుండుదురుబుద్ధి శ్లోకమునను

౧౬ ములయుమహేంద్రమును సుపర్ణమంత వింధ్య
పారియాత్రంబులును ఋక్షపర్వతంబు
సహ్యగిరియును నాగ(బ)శస్త్రినైగతె

౨౭ ౭౮

అ ౯౦

[illegible]

భరతఖండంబునను గులపర్వతములు

౪౬ శతద్రు చంద్రభాగాదులు హిమవంతంబునను వేదస్మృత్యా

దులు పారియాత్రమ్మునను నర్మదా సురసాద్యులు వింధ్యంబునను

తాపీపయోష్ణి నిర్వింధ్యలు ఋక్షంబునను గోదావరీ భీ-

మరథీ కృష్ణవేణ్యాదులు సహ్యంబునను తాంమ్రపర్ణీ కృ

తమాలాదులు మలయంబునను త్రిసామార్యకుల్యా-

దులు శుక్తిమంతంబునను బ్బవించె మరియును నేనేక పుణ్యనదులు

శతసహస్రంబులు గలవు

౪౭ ...లని భారతవర్షము

నలువున వెలసిన యా జనంబులు వివరింప.

వెలయుచు తామ్రద్వీపులు *divu an isle*

గలవవి జలరాశిలోన నకడున ద్వీపములై

౪౮ ... ద్వీపంబులు

నిఖిలవర్ణనదులు గిరులు నిల్చిన వాములున్

... పుణ్యతకిన భూములు

౪౯ గల్గు నదీ వర్షభూమి గణితింపన్

౫౦ ... భారతవర్షంబు

బెంక ... ను గణభూమియు ... స్థలులలో

... న విభాగ భూములు

నిరంబుగ దెలసుకొను మను నీవని మరియున్ *nil ou-anin tu que*

List of the Mountains & Rivers in Swarga

[illegible]

౨౧౭ ౫ ... ధరలో జంబుద్వీపము - ...
framed by men
నరసన్నుతలక్షయోజనంబులు దానిక్

దిరిగి లవణాబ్ధియుంటయు

విరివిగను పట్టులోన విశ్రుతముగ నమర్

౨౧౮ ౬ అప్లాక్షాంతద్వీపముల

ప్లక్షద్వీపంబు వలయ సంగిరన చేర్చెం

లక్షం పదద్విశాలవము

లక్షద్వయయోజనంబులంగను పట్టుక్

౨౧౯ ౭ మెయిందంబున మేధాతిథి

యను జివిరాజు వాని యాత్మజులై వారం

seven
... :వారిభపార్జ్యలు వేడుకను

రాదిత్యసమానత్తములై పుట్టిరయుక్

౨౨౦ ౮ ఆకుమారకులకు నాద్వీపమేడుభా

గములు చేసి రాజ్యగారములు

బెట్టు లయువారి పేర వర్షంబులై

జనములందు (ప్ర)శస్తి నెలంచె

౨౨౧ ౯ తదంచున్నామధేయంబులవి నుమును, శాంత పృయును, శిర, సుశ్యో

దయును, నందని, వనే తును, ధ్రువ, వర్షంబు లయెన్నిన వ్యాఘ్రంబుల నడు

మం బాలి పేర త్రిజగములందులను, గోమేద, చంద్ర, నారద,

బిందు ద్యుతి, వాహ్మ, సుమన, సుమనసా, వైభ్రాజితంబులను, సప్తవర్ష

చలంబులు, మేర యునా పర్వతంబులను చెప్పించి, అనుకథ

Description of Jambu Dwipa

[illegible]

Medha Tithi king of Placsha Dwipa had 7 sons

[illegible]

ప్లక్షాయుతమ్ము శరత్ప్రపాపయును త్రిదివయునుక్షమయును,
అమృతయును, సుకృతయును, ననుషవేనదులు సముద్రగా-
ములై ప్రవహించుచుండు నరియును క్షుద్రనదులు నం
పర్వతంబులు ననేకశతసహస్రంబులు గలవు

ఆవర్షంబుల మనుజులు
దేవతలుం దారు కలసి తేజోధికులై
జీవింతురు వారికి రో

గావస్థయుతో బుద్ధి ధర్మము దింబు గలుగ నేరా

iksu, sugar-cane

ఆదివిప్రవహించిన వృష్టిదేవుల నీరు

tati = samoha

బ్రావి నమానవతతులు నిరత
సంతోషప్రదంబులై సార్వకాలంబున
దుఃఖమెరుంగరు దుర్భిక్ష

anumātra even the least

మణుమాత్రము నతకనైన దుష్టభావంబులు
పరమాయుతులైన సృష్టిరుద్రులు కలరు
త్రేజరిల్లు దురందు ద్రేతాయుగమున కలుగు
సమకాలధర్మములే జరిగి వచ్చు
ప్లక్షంయుగాద్యవస్థయుతో వృసతతమునుమ
నైకాకారములైన రాజధానులు వనములు
నంబుజాకరములైన నిద్యోన గలవు

Vishnu

యెందురలాపంబు తోనుండు నందు శౌరి
అందుల నార్వైక కులవర్త
విందకేశాభినుల నాంగ విప్రమువిశేష్య వ్యక్త

The islands named after them

[illegible]

Their happiness [illegible]

[illegible]

The castes in their islands [illegible]

[illegible]

శ్రీ వైశ్య శూద్రములును విట్చూద్రులు — *vaisya + dudra* / *vit + cchhudra*

గందంబు గలుగ నబడుదురా దేశమునక

జంబూ వృక్షము తోడ సము

మంచి నును సున్నతము గ్రామము వానియన్ని

ప్లక్షంబు ప్లునను ప్లక్షద్వీ

పంచనా తరువు పేర బరగు వయునీ(డు)

ప్లక్షద్వీపము నవ్వల

నవ్వీరా గళ్ళర తాము త్రైంబులతో

నిక్షురస వార్ధి మెరయును — *ikshu = sugar cane*

లక్ష ద్వయ యోజనంబుల వశాలంబై

silk cotton tree

ఆ యిక్షురస వార్ధియవ్వల నాల్గు — *breadth*

ద్వీపంబు మెరయును ... దివి విరివి

నాల్గు లక్షల యోజనంబులు దాని వ

పుష్పంతు త్రైలు నాం పూమి విభుని

సుతుత్రైరశ్చైత వారిరితులు జీవుయాంతరూ

వాంతులు సు(ప)భుడు వైద్యుతియు మాన

సుండు నాం గనె ఉప్పిరత కోష్టోశ్వరులపేర — *anaya*

వర్షంబు త్రైవారి వారిదేశ

ములు మెరయు వాని నతు ముగు ముద్వము

ముస్సైన లాంపాంవము సుద్రోణము సు మహిష ము

వంక మును కకుద్వంత న నరుభునా గ

సప్తకుల పర్వత ములు ప్రస్టెందు

స్తయును శలయు యోనిజ — *A-yoni-ja*

[illegible]

Names of the trees in heaven

[illegible]

The hills there

[illegible]

& Seven Rivers named

Smayandsa - Ayonija.

యుయమాంమామింయు సుదృష్టయుసుజం(భ)యుతు
(క్రౌ)యంచునద్వీపాయుసువమెుా
వాయునసనాగిరులయుత్పెనేసదులేతున్
(బ్రా)హ్మణాదులు కపిలచాంరణక పీత
కృష్ణనామములువరాంచ శిత్రీ Narayana
బరసుచుండుదురు వాయురూపివ్రెుష్ణుంతరిన
నయసుడాదివియుండు సుస్తితివహించుచు
విసుమోదగకశతయెుా
జనములయున్నతము కతి శాల్మలతరుపై
ప్పుసుధానపరలౌకము
లసు శాల్మలద్వీపంబున్
శాల్మలద్వీపమంత విస్తరము తోసు — Castes
రాంబునధియుఘ్ృకెని సుండు నాపరాయాది — redoubled
(ద)ప్పలసుదానికిసుమతిఘ్యెనవరివ
దెజరిల్లుచునాకుశద్వీపమమరు
బ్దేతిగత ద్వీపమునసు
జ్యోతిష్మంతుండుతనదుసుతులెల్లరకున్
(శ్రీ)తిమెయిబంచిపెట్టెన
యూంతనయులకురబరగునావర్షంబులే
వేణుమాంలలంబతీదృత స్వరథ — names of islands in Swarga
కపిలవిధృతిభానుపరషులనగ
వర్ష మస్తేనంబు వర్ణింపగాదివి
యుండువినంతికెరైనసప్త చెరిత

Jyótismant, Lord of these Isles had 7 sons

ఆదేశంబులనుసు ము

౪౧ ర్నాదాగిరులసంచులవిద్రుమాంవాద్వీతిశం King of Krauncha

ఖ్యాదిత్వపుష్పవ్యంతను

శాదవాంరానందమంధరాద్రులుమెరయుణ్

౪౨ శివయునువిఘూంతపాపయు Rivers there

పవిత్రయుస్నసమృతియునుబాపవారయువ్వా

మవతియునువిద్వదంబ్రయు

నవతీర్థములవెన్నైనెరులాంశైలములన్

౪౩ ద్వైత్వదానవదేవగంధర్వయుతు

సిద్ధసాధ్యాదులుదామువెవిమిచ్చి

మనుచునుండుదురాదీవిపలనుజ్ఞుతెల్ల

[illegible]

వర్ణసంకరములుగానినిర్ణయములు

౪౪ బ్రాహ్మణాదివర్ణంబులుబరగుచ్చాము Castes

శుష్మిణాస్వహామందేహాసురుచిరాఖ్య

ధానములబ్రహ్మరూపంబుదాల్చిసారి

యజ్ఞములబూజలందుచునతిశయిల్లు

౪౫ అంబరతలమందికునశ

స్తంభంబాదీవినున్నతంబైననిమి Babies tales

త్తంబునగాదకుశద్వీ

పంచనలోకంబులందుబ్రసుంతికెక్కె

౪౬ ఆకుశద్వీపమునకునెత్తెనవిరివి

నమరిఘృతవారిధికపరివృతంబైదనేచు

నాపరిమాణద్వికినుమతియునువిశాల

మైచెలంగెగ్రౌంచద్వీపమునపుచెరథ

[illegible]

౧౧౬ యాపద్యమిట్లాయుగపడుచుంది

ఆతండెుక్కప్రతిక్షోపోవ్రుత్త

ద్ధ తుర్థైన విశేష ఉద్వృద్ధైన నిశ్వాస

ప్రతతుల వేతఉరాచర

తతులకు పాపల్లుప్రశయ ఉపానక్రీడలుకే

[illegible]

[illegible] ద్యుతిమంతునకు కుశలుడు మందగుండు Kings of
డుష్ణుండు పీవరుండంధకారుండు Braunch[a]
కారుండు మునియును దుందుభియు
భియను నాగనేడ్గురు కుమారులు
జనియించిరి వారాదివి సప్తవర్షంబులు
నాం విభాగమెతిరాజ్యాంతములందు
బాలీమేరక్రౌంచమున్ వామనమున్ నం
ధకారంబు మాయము రక్తము దివంబు
[illegible] బుండరీకంబు ననసుండు గాంతలందు
శాంతియును కుముద్వతియును గౌరియును మ
నోజవయును సంధ్యయును రాత్రియును పుండ
రీకయును నసునదులు [illegible]
[illegible] భూమిసురాదివర్గములు పుష్కర పుష్కలధన్యతిష్యల్
నామములై మునీశ్వర వినంబడునప్పుడు రుద్రరూపియై
శ్రీమహావిష్ణుండు వర్షించు మేఘంబులబూజలందుచున్
క్రౌంచమితసంపదలతపముసైకాని [illegible]
[illegible] మానుసక్రౌంచద్వీపస
మాన విశాలంబున గల [illegible]
నూనదధిసముద్రము ---
తానాద్వీపంబు చుట్టుతనరుచునుండున్
[illegible] లోకస్తుత [illegible]
ఆశాకద్వీపము [illegible] విశాలంబుగ చుట్టి
శాకము [illegible] యుండును

[illegible]

శాకద్వీపంబు పాల్పసంరక్షణార్థమై
అతుల[illegible] వైష్ణవాసుభవరాజ్యత్రిలచేధృస్స్లైత్రి
యుత రాద్వీపము నేడుభాగములుగా నర్థి న్విభాగించి యూ
త్మ తనూ సంభవుల ప్పకంబు నకు నిత్యప్రీతితో నొష్పైసా
ర్చితే ప్రాంత ము పేర వర్షములు నాజలప్లవంద నాదేశముల్
వానినామంబులు విను ము జలధర కుమారసుకుమారమణీచక
సు మోదక సుప్రభావర్షము పూర్వ్వపం బులసంబరగు సద్దేశంబు-
లకు మరియుందభ్రౌయు ద యసులధారవ్రత వ తాంబాం బ్రాంతే యు
ర మన్నికేసరపర్వతంబులు మెరయుతది యొన్న ద్వీపంబుత్రై కుమా
రియు నసు సుకుమారియు న ళి నియు సు వేణుకేయు నయు
యునుష్పపు నుద్ధే నుక యును గభస్తియు ననుమహానదులుప్రవ
హించియుందు — ౬౪
ఆయూరు దీపులం గల
యాయా వర్షంబులందు న తుల మహామలం
బారయ నియరులు శైలని
కాయంబులు పెక్కువేలు గలవు మునీంద్రా
ఆశ్లి శాకద్వీప మందు జా[illegible] తుర్వర్ణ
సముదయంబులు పుణ్యజనపదములు janapada
పుణ్యదేశ[illegible]ములు న సంఖ్యంబుల దియు ఖ్యా
[illegible] మన్వగణము త్పుటి వసు జులందు
ధృష్టంబె కానిపాతకమించుకయు లే దు
పరి య్యాంద లుతఃసవమునికిమొల్ల
రం మొన్న్వస్పైశంబు లాత్మలభావింప
గతగరుహానాధికము లౌతవ

౬౨ [illegible]

[illegible]

63 List of names of Kavyudu's sons who are Rivers

[illegible]

Pushkara Dwipa

[illegible]

Mountain land lake

janapada

[illegible]

౫౯ తే. మంగమాగధమానసమందులనగ
బ్రాహ్మణాదివర్ణంబులుపన్నింప
బడుదివాకరమూర్తి విష్ణు పద్మనాభు
శ్రీచప యజ్ఞంబులను బూజలందుచుండు

౬౦ క. శాకమహీజముపేరను
శాకద్వీపంబనాగ సన్నుతికెక్కెన్
లోకస్తుతయగు దీవికి
నాకతమున గృహము నెరయునంతియు విరివిన్

౬౧ తే. ఆ పయః పయోధి దయ్యెలదానికిద్వి
గుణమగునట్టి తమైన విస్తరము నన వరియుండు
పుష్కరాఖ్యమువా ద్వీపము చయము వాము
జెప్పినల విగాడు

౬౨ ఆ పుష్కరద్వీపమధిప తో బావించె
సవనుతారాజ చంద్ర్య నకును
వీరయుకుల్లు మహావీర ధాతకు తన
నిరువురి బుట్టిరయ్యిరువురకును
సమభాగముల నరాజ్యము బంచి పెట్టిన
ధాతకి మానసోత్తరనగంబు
మిరాన్వదయుగ చున మ్మధ్యభాగంబున
పరివేషమును బోవె బరగియుండు

౬౩ తే. విరవియమ్మాంతకే బదివేలుయోజ
నంబు [illegible] లంతియు పొడవుస్త్రియ్యంబరంబు
మెరాచి సంరక్షిద్ద గంధర్వ ఖేచరులకు
సుకీర్తి యై బయ్యెండు లోకైక వినుతమగుచు

Pushcara Dwipa

it was for its ...

Uruvaru had 2 sons Mahaviru & Dhátacu

[illegible]

౧౮ ఆరాజసప్తతనూజుల
పేరం సప్తవర్షంబులయ్యె నాదముతిగిబ్బెం
దారకులయుల్లమానవ్య
లారాజ్యంబులవశింతురనవరతంబున్
౧౯ ఆశ్రమగిరియన్నిశైలమునకవ్వలనెలుచునుండునవ్వలి
వీరుడులోనివర్షమతివీరుడుధాతకియేయనెవెల్లయున్
వారలకెంతదేశములవారలకెప్పుడురోగశోకదు
వారవిషాదదుష్టగుణవైరజరాదులుజెందవెయ్యెడన్ *eyyada even*
౨౦ తాపసోత్తమ ఉత్తరద్వీపములనను
మానసోత్తమశైలంబెకానియొండు
క్షుద్రనదులునుగిరులునుజూడనరిది
నందువర్తియించుమనుజాలానందపరులు
౨౧ మదిలోగోరినయప్పుడె
ముదమునభీష్టాన్నపానములుసమకూరున్
పదివేలువత్సరంబులు
బ్రదుకుదురాదీవినున్నప్రజలుమునీంద్రా *let case for 6th లో*
౨౨ దండనీతిశిక్షాష్టవిధానములును
నిపుణవర్ణస్వాచారనియతమతులు
నుత్తిశివార్తావివేకనుత్తైయుండుదురుమ
నుష్యనమరులయుట్లవినోదములను
౨౩ మానుగ [illegible] నప్పులబ్రంహ్మా
స్వస్థసంబగువటముమెరయుద్వీపములన్
నానాముని [illegible] సంస్తవితుం
డైనజనార్దనుడుబ్రహ్మయైతానుండున్

౬.౩౪ [illegible]

౬౪ [illegible]

౯౯ ఆదీవిదిరిగంచుయుండుసు-
స్వాద్వుదకజలధిదానిసమవిస్తృతివి
భూదేవయుష్టసప్తప
యోంధధులందాత్త్రకాలంద్దైనెనరుజలంబుల్
అష్టతేతునుజంత్రులాదయస్త్రవాన
వేళలందునుగాంచినపాలుబోలె
మీరివేయుంటమీదనేనూరుత్రళ్ళ
పొంగపుచాంచునుపోలునైపాలుపుమగులు
౯౯ అరుదైనశుద్ధజలసా
గరమువ్వృద్ధిభూమివెల్లగతపటదెననా
పరగాంబుబోతెనెంతయు
బరివృతమైచక్రవాళపర్వతమమరున్ ౯౩
౧౦౦ ఆయుతయోజనంబులైనవిశాలంబు
దత్ప్రమాణవిస్తృతంబుగలిగి
అఖిలజంతువులాస్తమైనలోకాలోక
ధారుణీధరంబుదనరుచుండు
౧౦౧ కాంచనతుంగశృంగములుగల్గిధరిత్రిగనోపక్కైవరన్
మించినచక్రవాళగిరిమీదనుతారుపుచ్ఛెమూశ్రీన
ల్లంచితమైనెదంగలునజాండకపాలమయదానివెల్పరన్
గ్రంచినయంధకారమునుస్త్రీవమెనకుపడ్డదప్పై
౧౦౨ అట్టిబ్రంహ్మాండంబునందుసప్తసాగరసప్తద్వీపసహితమయినదీపా
ద్రివరజంగమాదినానాభూతసంతతయునునైనభూమిరాం(త్రి)
యొబడిధాత్రియునసునామంబులంబరగుచుండునట్టిభూమండ
లంబునకునుచ్ఛ్రాయంబుడెబ్బదివేలయోజనంబులందు

[illegible]

౧౦౩ బదిశ్రీవేలయోజనంబులక్రింద నతలవితలనితలగభస్తిమంత
మహాఖ్యసుతలపాతాళంబులను సప్తలోకంబులునుండు
నవిశుక్లకృష్ణారుణపీతశర్కరశైలకాంచనవర్ణంబులైనభూము-
లంగలిగియనేకభుజంగమదైత్యదానవని [illegible] వాసంబులై యొప్పుచుండువి-
నుము - - -

Nârada

౧౦౪ నారదమహాముని నాకంబునకు రసాతలలోకసప్తకం
బారసి చూచి నాకు దివియందు వినిపించినవింటి సర్వస్వం
దారకసిద్ధసాధ్యనరదానవనాయకులున్నలోకముల్
భూరిభుజంగలోకముల బోలవులాంతభాగ్యరేఖలన్

౧౦౫ పాతాళంబుల రాజధానులు బహుప్రాసాదయుక్తంబులై
చేతోమోదమొసంగు భూషణములున్ చీనాంబరశ్రేణియున్
శ్రీతేయోమోరగదానవావళివిహారోద్యద్గతిం జెందు నచ్చున్ మణి
ప్రాతంబుల్ గలవెన్నియొన్ని సతతస్వచ్ఛప్రసూనవర్ణంబుల్

౧౦౬ [illegible] తోయజబాంధవుడెండలు [illegible]
గాయునకుష్ణంబులై కాంతులతోడన్
పాయకచంద్రునివెన్నెల
గాయునశైత్యంబుతేకరములతోడన్

Praise of Ananta, Lord of Snakes

౧౦౭ భృత్యశ్రీఖలాంజనలే పానీయశ్రీమాన్నదు
లతమనోహరంబులైనయట్టి
కలవుగంధసారకర్పూరకస్తూరి
కాదులందునారతులరయుతేప

౧౦౮ వేడుకతో మేశంబులు
గూంఢభుజంగకన్యకలుకోరకరదనల్
ప్రౌఢలుసంగీతంబులు
పాడుదురుమృదంగవేణుపరివాదినులన్
tambura

with delight they sat in (conceits) bands, did the Serpent daughters of jasmin teeth, skilful, trolling their odes, with the mridang, venu, & 7 seven stringed harp

Description of Pátála

౧౫౮ క యాసన్నాలయములగు
భాసిలు జలజాతకుసుమబంధురకుక్షి
వ్యాసత్తమత్తభృంగవి (lakes)
కాసవిలాసంబులైన కాసారంబుల్

౧౬౦ క ఆరయ ననేకములు గల
వారూఢప్రసవఫలనవప్రములసురుచుల్
భూరిభుజంగమవరక
న్నారామములై తనరు రామణీయకంబుల్

The Calpa trees

౧౬౧ క యీరీతిరసవనంబారెదు
పాతాళంబులక్రిందవిభాగంబునఁ దవి
ఖ్యాతుండనంతుఁడనంతవి
భూతికి విలక్షణుఁడు ఘనపరపురుషోత్తముండై

౧౬౨ ఉ వెల్గున దైత్యదానవమునిప్రవరామరసిద్ధసాధ్యుల
పుట్టునెచ్చినిత్యమును పాత్రస్తుతుశ్రేయముగనుండునప్పుడం
దప్పియనంతదేవుని మహామహిమల్ గానిర్ణయాంతరశ్లోకము
యొప్పు మహానుభావులకునేమనఁజెప్పఁగవచ్చునారీతనిశ్రీ

౧౬౩ సీ చారుసహస్రమస్తకవిభూషణమణి Praise of Anantan, Lord of Snakes
చ్ఛాయలు దిక్కులనందగింప
దివ్యవర్ణోమమదోన్మత్తఘూర్ణితనేత్ర
తారకాచయములు దారశీల
నానాకిరీటవిన్యస్తప్రసూన [struck through] సా [struck through].
రత్నములొందంబొందయితోరాయితంప
శరదభ్రశుభ్రనిర్మలదేహవిస్ఫుర [struck through]
ద్ధాళధవళము లుబ్బిత్తరములొంద

Descr...

read హాలా for హారా

౧౧౭ నిబిడతమఃకుటిలఘనఘటితదినదివసాంశ్వు Dreat in a dark nest

కంబుదికల్పలజిత్మజేకల్పు(గ్రు)మ్మ

శైషుతత్వంతభాషావిశేషుతగుచు mutain

భూరిబ్రహ్మాండలంబెల్లభోనియుండు

౧౧౮ శైలాసనగముమీందను

(గ్రా)ంతెడునాంకాశగంగకాలువలవిధంపైలాఁ

పైలాగ్నిగలముసలములిరు

గలుములగనుపట్టునతనికినదిప్పముత్రై

౧౧౯ ఆతంబెంక్షేకపరికోపో

ద్యతంబైనవిశేషతద్వదననిశ్వాస

ప్రతితులవేతేశ్రావర

తేతులకుప్రాలిల్లు(ప్ర)శయమదహనక్రీడత్

౧౨౦ ఆపరముండుసంకర్షణా

రూపంబుననుండునాదిరుద్రుండైతా

కోపించునప్పుడు(ప్ర)ళయము

దీపించుజగంబులెల్లదెసనంధరితోఁ

౧౨౧ వాలాపానమదోద్ధతిఁఘూర్ణద్విభుఁడత్వంతఘూర్ణాస్యయుమా

నాలంకారకమాల్యవిక్షణాయుతుండైదేవామానుష్యంగనా

గావింవిస్మితిబొందజేసినసద్గితావ్మత్తమత్తుంబుగా

నైంపిఫలోకములన్నియుఁశిరముపైఁదిపాల్పురసంధింపుచుఁ

౧౨౨ యివ్విధంబుననష్టవాకుభాప్పుడలపకలసరిత్సాగరపర్వతద్వీపము-

వారణ్యసమేతంబునుచరాచరభూతసంచారంబునుపంచాశ

త్కోటియోజనవిస్తీర్ణంబునునైనభూమండలంబునిజశిరంబు

నపుష్పదండచందంబుననలదంబుగాధరియించు॥

౬౭౫

[illegible]

ఆతంబెంక్షేపరికోపో

ద్యతుడైనవిశేషదద్వదననిశ్వాస

ప్రతతులపొతవరావర

తతులకుబాటిల్లుప్రళయదహనక్రీడల్

[illegible]

౧౧౦ యిట్లతి మండలమంటయు
౩ స [illegible] ప్రాప్తి దాల్చిన ష్టు మహిమయరా
చక్షుశ్శ్రవనము గల్గుట
సాక్షాద్విష్ణు ప్రభావ శక్తియు సువిస్తా

౧౧౧ చంచల చారునేత్రలు భుజంగ మకస్థలు సారసంబులన్
౮ మించిన చందనంబ తనిమీన సలందుచు సుండ దస్మ శ్యా
మ్యించిత వాయువులు పరిమళాస్పద శ్మీలన వృత్తి బోయి సా
రించుస మస్తదిక్కులు నశేషములైన రసాతలంబులన్

౧౧౨ దుర్నిరీక్ష విరచితుండగునా
౩ గగుండత ద్విభుజాగురుపు గాగాభ్రమహా
[illegible] గణ ఘవులైనజ్యోతి
స్వాగణంబులనెరుగ శాస్త్రము విమమునే చెల్

౧౧౩ అట్టి శేషవాస మైన పాతాళంబు
౭ క్రిందభుణ్ణోపలనిశృష్ణమగుడు
యము నివిషయభూములై ఘోర నరకంబు
లస్త్ర వర్ణ్యంబు తమలై తన చె

౧౧౪ అట్టి నరకలోకంబున ననేక భేదంబులుగలవెట్లని నర్కారవంబును
౮ రోధంబును విశసనంబును మహాజ్వాలయును తప్తకుంభంబును
లవణాంబును విలోహితంబును రుధిరంబును నంధకారంబును వై
తరుణియును క్రిమిశంబును క్రిమిభోజనంబును అసిపత్రవనంబును

౧౧౫ కృష్ణంబును లాలాభక్షయును పూయవహంబును వహ్నిజ్వాల-
౮ యును అధశ్శిరంబును సందంశంబును కృష్ణసూత్రంబును మహాత
మంబును వీచీవంతంబును శ్వభోజనంబును మొదలైన నరకంబులనే
కశతసహస్రంబులు కృతాంతకింకరభయంకరంబును శాపకరమ్మా

[illegible]

౯౯ [illegible]

The list of hells

[illegible]

పలక్షణాని వాసంబులునై యున్నందునందురయ్యు

౧౨౬ వినుము పక్షపాతమున కూట సాక్ష్యుల

కూటబుద్ధులకు యున్నపాలు గాని

తగవు చెప్పి సూనృతము దప్పి వర్తించు

వారలు సూలు రౌరవంబునందు

౧౨౭ కపిల కబ్బికి చంపి గురువు ప్రాణాతము గాని — coni taking

యూర్వు నరికి భ్రూణహత్య జేసినట్టి

నట్టి నరులు రోధమను నరకంబున ~~బడుదుప~~

బడుదురవధిలేని పాపములను

౧౨౮ మద్యపానంబు చేసిన మానవుండు

పసిడి దొంగిలు వాడును బ్రహ్మహత్య

చేసిన యతండు వీరితో నైత్రికాడు

సూకరంబను నరకంబు సెంతత్ర నవుగు

గురుతల్పగతులు ధరణి

౧౨౯ వరపై తల్పలజంపు వారు వసుధేశ ధనా

పహరులును సోదరి బొందిన

నరులును తప్తకుంభ నరక నివాసులు

౧౩౦ పాతము గ్రాయు గల్గు మిత్రుల కేగు చేసిన వారలున్

సతుల నమ్మిన వారలుం జెరసాల గాచిన వారు దుశ్శ

శీత పరాయణులైన వారును వాజి వాణ్యులు జువ్వె సం

తతము ఘోర తప్తలోహము నంబడెంతురు దీనులై

౧౩౧ వేడుక తోడ సుతను గూతురి

గోడలి గామించువారు గురుజనములకున్

నరించిన వారును

గూఢ మహాజ్వాలలయందు గూలుదురు సువా

The sins that are punished in hell

౬౬౪ గురుతల్పగతి is unlawful commerce with the wife of your spiritual teacher

He who has injured kind faithful friends — Who sells a wife — tyrants who prisons guard — Immoral wretches and all horsedealers Shall suffer in an Orcus of hot steel.

Those who ~~commit~~ injure their kind & faithful friends, those who sell their wives, those who watch prisons, those who are addicted to evil habits & (vaji-vanya) horsedealers (verily) assuredly shall fall debased into an eternally dreadful hell of burning steel —

131 As for the incestuous with a daughter or daughter in law, or a confessors wife, they shall fall into hell fire

౧౩౧ ఆ వేదవిక్రయులును వేదదూషకులున
గమ్యాగామియుతైన వ్రతమతులు
బోయిలవణానరకమునఁ గూలియుండుదు
రధికపాపకర్మవర్తిమునిం(ద)

౧౩౨ తె దేవతారత్నగురుజనద్విజసమాజ సమాజ *body, series*
దూషకులు మరియొప్పదలు ద్రావినడుచు
వారుబరధనమాంసించుచోరకులు నవి
లోహానరకాంతరమున గూలుదురు నావె

౧౩౪ క దేవాతిథిరుష్టిపితృపూ
జావిరహితులైన దుష్టజనులను క్రిమిశేష ధ
ష్టావేశమతులు గూలుదు
రావలగతితోక్రిమిశమను నరకమునన్

౧౩౫ క సంతతము జప్రసాయక
కలంతాసులున్నైయుధారకులు గూలుదుర
...త్యంతభయదవిశసనర
కాంతరమున వెతలతోక యయుతాబ్దంబుల్

౧౩౬ సి అపవిత్రదానంబులందినవాఁడును
అయాజ్యయాజకుఁడు మృష్టాన్నమెరుల
eats
కిడకతానుంటు విఘ్నగుడిచినవాఁడును
క్షేత్రసూచకుఁడు దుర్జననరకుండు
లవణంబు బాలు బెల్లమునైల్లీమాంసంబు 101
అలయుత్తైలము చల్లదేనె ప్రేరుగు
విక్రయించినట్టి విప్రుండు పూజించల
కుక్కుటచ్ఛాగాద్రిమలదరావార

Those who sell the vedas, or who revile the vedas, and incestuous wretches shall fall into the Salino hell being the greatest of offenders.

Those who revile the gods, or jewels of saints, uniformly.

The hell of swords

ఆ The hell for Bramin merchants – an useful & easy verse for Telugu

101

౧౩౩ సారమేయ పక్షి జాలంబు పెంచిన
వాడును రుణాతని వాడు వి(ప్ర)
వరుడ ద్రోహము [illegible] నరకంబులో పల
నుండు [illegible] రమైన నంబు నికి తూరాన

౧౩౪ [illegible] నుడు [illegible] గము చెప్పు వాడు నను
విషము [illegible] నవాడు [illegible] వలన
(బ్రా) తి [illegible] వాడు [illegible] కాలయము [illegible]
సూచకుండు [illegible] (గ్రామ) యాచకుండు
యిల్లు గాల్చిన వాడు [illegible] తుని జంపిన వాడు
శకున జ్ఞుండు [illegible] (క్ర) తుసమయములను
సోమము మ్మిన [illegible] సురుడు ధారుణ
[illegible] రుధిరాంధ్రంబులో పల [illegible]

౧౩౮ [illegible] తె [illegible] యతండు
[illegible] మరియు [illegible] దోషయుతుడు
(గ్రా) మము [illegible]
వైతరణి [illegible] పల్లరములు ॥

౧౪౦ ఆచార్య నిందకులు [illegible]
[illegible] చారంబు [illegible] మాధవు [illegible]
[illegible] వాంఛములు [illegible]
నీచు [illegible] లు [illegible] కృష్ణ నరయములో నర్
౧౪౧ — నిరతము [illegible] బరచిన
నరుడు [illegible] వనమున [illegible] యుండుక్

The fisherman, the music master, the prisoner, and one who lives by (prostituting) his wife; and (paravacali) one who has commerce with women during the great feasts, an informer, a village priest (because by calculating the calendar he contracts great sin) the incendiary, the slayer of his friend, the augur (శకునజ్ఞు is he who tells augury by the voices of birds) The Bramin who at the time of sacrifice (Somiaji) sells the soma plant for money shall fall into the (Rudhirandhra) hell black with blood

139 He who robs a bee hive — who upsets old customs, the sinner who annoys the village shall fall into (Vaitarini) the great hell

ధరకారభ్రిత మృగయులు
స్థిరవిప్రాజ్వాలగూంలి బొక్కదురు సుమీ
(వ్ర)తలోపంబానరించిన
౧౪౨ యుతడు నిజా(శ్ర)మ మువిడుచుచు నతడును బాప
చ్చ్యుతిచే శిఖుడు చునారంతతుఁడ్
సతతము గూలుదురు సూపవసంధంశమునఁ
౧౪౩ పగలు ని(ద్ర)బోవు (బ్ర)హ్మచారియు దివా
స్వాప లిత మతియు మి(త్ర)ఘాతకుండు
ఆ(శ్రి)త ప్రజ్ఞుడైన యుధ మూర్ధము పుండును స్వ
భోజనమున గూలిపోదురన ఘూ
౧౪౪ యీవ్విధంబునఁజెప్పంబడిన నరకంబులకంటెనన్యంతబంధంబులై వధు
గఁతులనేక శత సహస్రంబులు గలవు సందునన్నియంతదుఃఖకము
లైన మానవులు యాంతనాగతులై పడియుండురవి యన్నియు
నెకయుకాకయుతనుభవ ప్రాంతుమూంతంబులైయుండు మరియును
౧౪౫ పాతకములైనన్నియ నరక
పాతంబులన్నియుగల భువాని వలవి
నాతిశయంబులు తేకను
ఖ్యాతితముల్లైనయంకరాకృతిసుండుసుఖ
౧౪౬ నరకములనున్నవారలు
సురలనద్భోవదనులను చుజూతురుసురులున్
నరకసులఁజూతురధోముఖః
శిరములతోనెల్లప్రొద్దు జెచ్చెరదమలోన్
౧౪౭ పుణ్యవరులు స్వర్గమున కెంపరరుగుదు

The young man
594 -- 121 who sleeps in the day time, ~~and the Bramhachari~~ and who likes to emit semen in daylight, and the injurer of his friend, and the ruiner of his dependant and the lowest of the base, shall become food for dogs.

shall fall into [illegible]
He who [illegible] customs, the [illegible] who [illegible] shall fall into [illegible]

[illegible]

దుష్టపాపకర్ములైనవారు
ఘోరమైన నరకకూపనివాసులై
రవధిత్తేకయుండురనఖచరిత
పాపదయములనుసంతోష్టం
మెదుపుట్ల స్వర్గంబుదుఃఖమొందుటనరకం
బిదివినంబుమేలుకీడును
సద్ధమలంయుశస్వర్గనరకసాక్షులుసువిప్రా
ఘ్యేపునదముదుష్కృతములు
బాపకారనవార్గంబులైనప్రాయశ్చిత్త
వాన్నిషారంబులువిధిచిన
పాపాత్ములు నరకలోకపతితులుసువిప్రా
తెల్లిస్వాధ్వింబువాదులైన మనుపులును మహర్షులును
మనుష్యులుచేశిన పాతకంబులకుందగినప్రాయశ్చిత్తంబులు
సకలలోకోపకారంబులుగాకల్పించిరట్టిప్రాయశ్చిత్తవిధులవలన
పాపంబులుపనిమించుపాపరహితులు పుణ్యలోకసుఖంబు
లనుభవింతురువినుమూలి
స్వాయంభువాదిమతములు
ప్రాయశ్చిత్తంబుతనిపాతకములకు
ప్రాయశ్చిత్తంబగునా
రాయణగ్రావైకసంస్మరణామలములునే ప్రా
అధ్యాత్మవిధులచేనడగని దురితంబు
దానములుచేశినబోనికిడు
ఘునతపోనియమతీర్థాగని కలుషంబులు
జపములజ్ఞానసంచనియమంబు

Description of heaven

Book 3d

ఉపవాసములచేత నుడిగని కలుషంబు
పరహితంబులచేఁ బోని పాతకంబు
వ్రతములచేత నెవ్వని దుష్కృతంబులు
క్రతువులచేఁ బాయని కల్మషంబు
౧౭౩ దేవపూజలఁ బాయని పాపకావలంబు
బ్రహ్మ గో స్త్రీ ఘాతి పోని పాపచయము
అచ్యుతానంత గోవింద హరి మురారి
యని తలంచిన యప్పుడే యణగిపోవు"

End of Vol. Ist.
13 May 1826

164

Hlad = glad